

Ec, 47

SILVIA
POEMATVM
LATINORVM

DE PASCHENSIS
PASTORIS

SILVVA
POEMATVM
LATINORVM

EL. CASP. REICHARDI,
PROF. ET RECT. GYMNAS. MAGDEB.

Si recreet Poeta,
Simulque profir idem:
Meretur omne punctum.

HALAE,
TYPIS IO. HENR. HESSII.

REVUE
POMMAY
LATINORVM
ET CASI BICHARDI

KON. PR. ER.
UNIVERS.
ZV HALLÉ

V I R O
P E R I L L V S T R I
A T Q V E E X C E L L E N T I S S I M O
C A R O L O A B R A H A M O
L . B . D E Z E D L I T Z ,

S E R E N I S S . A C P O T E N T I S S . B O R V S S O R V M
R E G I A C P R I N C . E L E C T . B R A N D E N B . A C O N S I -
L I I S S T A T V S I N T I M I O R . S V M M I E T S A N C T I S S .
R E R . S A C R A R . S E N A T V S P R A E S I D I ,
A C A D E M I A R V M S C H O L A R V M Q V E C V R A T O R I ,
D O M I N O H E R E D I T A R I O D E K N A P S D O R F
E T M I C H E L W I T Z , C E T E R A .

M A E C E N A T I S V O I N D V L G E N T I S S I M O ,
C A R M I N V M
H O C Q V I D Q V I D E S T

A N I M O D E V O T I S S I M O

D . D . D .

E L I A S C A S P . R E I C H A R D .

ZEDLITZI, Aonidum Deliciae & Decus,
Doctorem Columen, Spes, Fautor, Salus,
Reichardique simul Praesidium Tvi,
Noli, quaeso, TIBI quae pius offero,
Illustriqve Tvo confecro Nomini,
Auerfis oculis spernere Carmina,
Quae laudes celebrant Numinis Optimi;
Quae cantant FRIDERICI sapientiam;
Famam quae CAROLI munifici canunt;
Virtutem ingenuis quae tenui student
Versu pectoribus reddere amabilem;
Musas quae recinunt atque Academias,
Iucundisque dicant Sacra sodalibus.
Quae si, quid dubitem? lecta probaueris,
Auratosque Tvos in forulos librum
Hunc incompositum cedere iufferis,
Vt per Te lyricis vatibus inferar:
Sublimi feriam sidera vertice.

Ad Lectorem

Litteras humaniores cum per se amem
ardentissime, tum hoc ardentius,
quod illas immerito plures con-
temnere video & flocci face-
re. Quo iniusto contemptu prae ceteris se oneratam
dolet *Poesis latina*, quippe quam vel inter ipsos scho-
larum doctores vix decimus quisque est, qui aut pro-
be calleat, aut rite exerceat. Equidem artem hanc
iucundissimam pariter ac vilissimam deamare coepi
iam inde ab eo tempore, quo alumnis Scholae la-
tinae Orphanotrophei Halensis adscriptus, in Musarum
stadia, iusto licet serius & parentibus iuvis, adolescens
sedecennis me immitterem. Contigit enim mihi esse tam

felici, vt, praeter KNAPPII, BEREINII, GOLD-
 HAGENII, OLSENI, Virorum Clarissimorum,
 meique amantissimorum, quos numquam sine gratissimi
 animi sensu nominare queo, doctissimi etiam ALEXAN-
 DRI GOTTL. BAUMGARTENII institutione ac
 familiaritate vti per triennium potuerim, cui omne,
 quidquid est philosophicae atque poeticae cognitionis
 meae, omnemque, quo in hoc studiorum genus feror,
 amorem me debere publice ac lubentissime profiteor.
 Eidem integerrimo ac fidelissimo magistro acceptum refe-
 ro delicatissimum illud stomachi fastidium, quo efficitur,
 vt, quidquid carminum latinorum legam, quidquid au-
 diam, ab antiquorum Romanorum poetarum fingendi
 scribendique ratione alienum & abhorrens, vltra betam
 incoctam insulsam mihi, insipidum ac fatuum sit. Ab
 ore enim felicissimi huius ingeniorum formatoris pendens
 ac vestigia ipsius, quamquam haud passibus aequis, per-
 sequens didici, ea demum optima esse ac probabilis-
 sima poemata, quae vel proxime exemplis veterum acce-
 dant, quibus diuinior, quam in iis admiramur, mens atque
 facultas inerat, & quibus *dederat ore rotundo Musa loqui.*

Non igitur possum non odisse profanum illud versi-

fica-

ficatorum vulgus & arcere ab Heliconis radicibus, qui purissimam hanc scientiam in fordes deiiciunt, contaminant, deformant atque prostituunt; quum tamen, iudice REGINERIO, ea genuinae Poeseos indoles sit, quae ab omni tam rerum quam verborum humilitate ac immunditie abhorreat, omnemque puerilem ac meretricium fucum respuat, splendorem e contrario amet, nitorem ac venustatem requirat, magnificentiam adfectet, ad maiestatem adspiret. Non etenim profecto tot tamque audaces figuras, tot numeros magnificos & sonoros, tot orationis lumina, tot verborum flores, tot sententiarum aculeos, tot imagines viuiddissimas, tot denique omnis generis ornamenta, quibus gaudet Poesis & luxuriat, ad id fuisse inuenta existimandum est, vt illis res viles, humiles, plebeias atque scurriles circumdaremus. Quantum quidem in me est, ego Poesin, quam efflictim me deperire haud inficior, numquam *sordibus & scoria patiar tabescere tali*. Et quam vellem, vt per vires, per tempus, perque alia liceret, verissima huius artis imagine expressa, nativam eius pulchritudinem & excellentiam ob oculos heic ponere! Infedit enim adhuc multorum animis atque inueteravit stolidior dicam

an perniciosior opinio, Poeseos culturam aut fructu & vtilitate plane destitutam, aut minus saltem necessariam, negligenterque adeo instituendam esse. Haud igitur inanem me operam ludere existimo, si praestantissimae huic arti, quam multi pro effrena fingendi desipiendique licentia habent, consultum pro virili eam, & ex eo, quod haec animorum regina in sensus ac voluntates hominum exercet, imperio, atque ex incrementis, quae rei publicae & ciuitatis sacrae pomoeria inde capiunt, vtilitatem, dignitatemque suavissimae artis strictim breuiterque demonstrarem.

Antiquissimus hic Poeseos honos est, nec nostris demum temporibus hoc, quidquid habet, imperii atque excellentiae sibi acquisiuit diuina haec scientia, sed iam primis mundi aetatibus obtinuit, ita vt non facta, sed nata animorum reatrix videatur. Nolo iam, neque enim iuuat, neque necessum est, ad miraculosam *Orphei* lyram & *Amphionis* testudinem, & ad alia, quae fabulose ab antiquis narrata sunt, prouocare; quamquam & sub harum fabularum inuolucris inuidiosa haec, ab omnibus tamen antiquitatum scrutatoribus concessa, omniumque eruditorum, quibus nam
sum

sum habere datum est, consensu corroborata veritas la-
 teat, vim atque efficaciam carminibus inesse maxime
 admirabilem. Omnes enim, qui primi dispersos olim
 in agris homines atque in siluis errantes congregasse &
 ex agresti ac ferina ad mitiorem cultioremque vitam
 traduxisse perhibentur, nonne illud praepotentibus car-
 minum illecebris atque blanditiis effecisse dicuntur?
 Et haec est, si quid iudico, illa ubique celebrata di-
 vinitas, quam veteres Poesi tribuerunt, quamque uni-
 versa poetarum gens superbo ore crepare numquam eru-
 buit. Hoc etiam sensu Academicorum ille coryphaeus,
 PLATO, poetas Deorum filios ac interpretes, sapien-
 tiaequae patres appellavit, cui & ARISTOTELES
 alique summi nominis summaequae prudentiae viri haec
 in re suffragati sunt. Quum enim & praeclarissimas
 sententias, certis numeris ac pedibus vincitas, & ora-
 culorum similia atque aenigmatum speciem praebentia
 multa eloquerentur poetae, atque ita prodesse simul
 & delectarent: suspexit eos & quasi terrestres quosdam
 Deos venerata est rudis illa antiquitas, atque adeo can-
 tum suavitatem irretita, pulchritudinisque mirifico splen-
 dore obtupefacta, ducendam sese illis gubernandam-

que totam permittit. Communis hinc fere ac peruagatissima facta opinio est, poetice non tam artem esse, quam impetum quendam & furorem animi, qualem & in vaticinantibus, in Sibyllis, & sacro thyrso percussis admirabantur. Testes desideratis? Sexcenti & plures adsunt, quos proferre atque in scenam producere possem, si vacaret, si pugnandum auctoritatis esset. Vnus pro centum millibus sufficiat CICE-RO, qui in oratione pro *Archia*, sic, inquit, a summis hominibus eruditissimisque accepimus, ceterarum rerum studia & doctrina & praeceptis & arte constare, poetam natura ipsa valere & mentis viribus excitari, & quasi diuino quodam spiritu inflari. Et cui ignotum est decantatissimum illud OVIDII? *Est Deus in nobis, & sunt commercia caeli; sedibus aethereis spiritus ille venit.* Quare suo iure ENNIVS sanctos appellat poetas, quod quasi Deorum aliquo dono atque munere commendati nobis esse videantur. Neque illud mirum. Non enim sententiarum solum gravitate verborumque pondere in intimos pectorum recessus penetrant atque irrumpunt diviniore poetae, sed mentibus etiam sese insinuant numerorum modorum-

rumque suauitate, quae ita naturae nostrae consentanea est, ut veterum quidam animum ipsam numerum esse atque harmoniam putauerint. Et hanc fortassis ob causam illustris LEIBNITZIVS, ut vir, sicut ubiuis magnus, ita poeta acutissimus, suavit, ut cuiusque disciplinae summa nervosis ac venustis versibus exponeretur. Maxime sensitiua, ut cum philosophis loquar, animae nostrae vis imaginatio est, cui genuinus poeta cum ratione semper indulgens, aliorum quoque facultatem imaginandi excitare adlaborat. Quo artificio sensus nostri acturum capiuntur, & ipse tandem intellectus delectationi sese submittit, atque ita anima nostra sensim ad virtutem ducitur, seu potius rapitur, imaginatione pulcherrimis iucundissimisque earum rerum, quae in panaeticis socraticisque libellis retricae ac molestissimae videntur, imaginibus mirabiliter capta. Facilius enim omnino & altius in animum descendit virtus, illi-
cibus atque efficacissimis comitata Poeseos in cantamentis.

Poetas quidem, lasciuiae suae frenis remissis, magnam inter homines perniciem phaëtonumque incendium excitare, bonosque mores inficere grauiter & deprauare posse, negandum, pro dolor, non est.

At

At e contrario saniores huius artis cultores caelestique aestu calentes efficacissimos ad virtutem stimulos animis hominum iniicere, eosdemque ad castam, religiosamque vitam inflammare insigniter posse, quis est, qui insitias eat, nisi homo elephanti corio circumteclus omnique humanitatis sensu exutus? Nam ferissimos quoque atque immanissimos homines, nulla re, nisi caede ac sanguine, gaudentes, poematum saepe vis incredibilis, animum permulcendo, mansuefecit. *Alexandrum*, qui apud *Pheracos* in Thessalia tyrannidem occuparat, aspero supra modum & immiti atque efferato ingenio fuisse accepimus, ita, vt homines viuos defoderet alios, alios, aprorum vrforumque pelibus infutos, canibus venatoribus dilaniandos obiiceret, idque sibi pro ludo atque oblectamento haberet. Coram hoc tyranno agebantur aliquando *Euripidis Troades*, qua in fabula dolenter admodum deplorantur Troianorum calamitates. Homo, quamuis durus & indomitus, quemque nulla vmquam res ad misericordiam flectere potuerat, sensit tamen se lugubribus poetices cantibus commoueri. Itaque statim se proripuit e theatro, indignum esse, exclamans, se, cui
tot

tot strages, tot urbium direptiones, tot civium tormenta numquam lacrimulam exprimere vnā potuissent, Hecubae & Andromachae malis illacrimare. Crederes igitur, non humano, sed diuino ore poetas effundere versus suos. Animos dictis regunt, & quocumque volunt, auditores trahunt. Vehemens, acris, incitata, ardens, & vt ita dicam, rapida ruit eorum oratio; cursu atque impetu suo, quidquid ipsis resistit, impellunt, frangunt, dissipant, comminuunt; quidquid cedit, secum vehunt ac auferunt. Virtutes, quas imitandas proponunt, non adumbrant, sed depingunt, non describunt, sed exprimunt, non oculis subiiciunt, sed animis legentium atque audientium altissime infigunt. Languidis ac torpentibus animis faces quasi admouent & subdant, fulmina in mentes vibrant, pectus concutiunt, & quasi stimulis confodiunt. Mox instant, vrgent, premunt, proturbant atque prosternunt, mox demulcent, deliniunt, blandiuntur, titillant, vt abripi videantur auditores, non sequi. Quibus verbis elegantissime Poeseos vim exprimit GABR. IO. REGINERIVS in Epistola quadam ad EMAN. MARTINVM data. Apprime etiam
huc

huc faciunt, quae vir defecatisimi iudicii, ac insigni eruditione praeclarus, saeculi & gentis suae decus, FRANC. BACO DE VERVLAMIO, in Opere *de Dignitate & Augmentis Scientiarum*, Lib. II. Cap. XIII. grauissime hac de re disputat, & quae legisse neminem poenitebit. Pronuntiat enim, teste RICHARDO STEELE, in iis summatim de Poeseos dignitate & veriora & doctiora iudicia, quam in omnibus, quae vniquam de hac arte conscripta sunt, voluminibus comprehenduntur.

Quam praeclare igitur cum Poesi & vniuerso humano genere ageretur, si, qui Poetae nati sunt, praestantissima hac arte, qua tam misere quidam abutuntur, rectius vterentur ad bonos mores formandos, ad vitia ex animis excutienda & extirpanda, ad virtutes iisdem instillandas ac imprimendas, ad gloriam diuinam euoluendam atque amplificandam. Haec potiora, haec illustriora, haec summa atque vltima poematum argumenta sunt! Qua in sententia stantem a partibus meis deprehendo celeberr. ROLLINVM in Commentatione sua eruditissima de Ratione docendi & discendi litteras elegantiores, Part. II. Lib. IV. Cap. I.

In-

Intelligenda omnino erit ex his , quae strictim dicta sunt , Poeseos praestantia & perfectio , cuius qui iucunditatem perceperunt , utilitatem cognouerunt , dulcedinem degustarunt , efficaciam denique experti probe fuerunt , quin pedibus in eandem mecum sententiam ituri sint , nihil est , quod dubitem. Etsi enim quaevis ars , quaeuis scientia vitae humanae commoda atque ornamenta adauget , naturaeque dignitatem ad maiorem gradum extollit : prae ceteris tamen , si a sanctioris Theologiae cognitione & altioribus quibusdam disciplinis discefferis , huic fini adsequendo accommodatissima videtur Poesis , quam & ipse Deus aptam dignamque existimavit , qua plurima salutis nostrae aeternae mysteria a sacris scriptoribus panderentur , laudesque sapientiae , virtutis ac gratiae suae praedicarentur.

Facient etiam , ni totus fallor , ad nobilissimos hos , quos supra commemoravi , Poeseos fines & promouendos & consequendos ea , quae in lucem iam prodire iubeo , varii argumenti ac generis poemata latina , ex pluribus ideo selecta , vt ne praecipua libelli dos , gratia breuitatis , periret. Non equidem
 adeo

adeo ipse mihi Suffenus sum, ut, deliciarum poetica-
rum hoc quidquid est, ad omnium Lectorum palatum
fore credam, licet triti illius Horatiani: *Et prodesse vo-
lunt & delectare poetas*, ubique & semper probe me-
mor, omne mereri punctum industrius studuerim. Sed
quum publice aliquando declarandum esset tum quid in
hac muneri mei scholastici sparta valeant humeri, quid
ferre recusent, tum quam belle in praecordiis Amico-
rum acquiescam, quamque fortunatus mihi in eo-
rundem amicitia videar: delitescere diutius in forulis
meis has opellas nolui; certissime persuasus, fore,
ut peritiores aequioresque horum studiorum iudices,
quorum supercilium non est quod reformidem, ex
maxima huius libelli parte cognoscant, me in exerci-
tationibus illis, quarum ope quantulumcumque me-
am Poeseos intelligentiam accessionibus locupletare da-
ta occasione adlaboravi, non omnem, quod aiunt,
operam atque oleum perdidisse. Scr. Magdeburgi,
a. d. XXV. Sept. cloccclxxv.

El. Casp. Reichard.

Ho-

Homunciones.

Si recreet poeta,
Simulque profit idem:
Meretur omne punctum.
Mereamur omne punctum!
Prosumus, vtilique
Mel dulce misceamus!

Ne sint Anacreonte
Tenuanda magna paruo:
Minimos homuncionum
Sumam mihi canendos.

Sed qui tibi videntur
Paruissimi inter omnes
Pumilos, & inter omnes
Humiles, & inter omnes
Populos homuncionum?
Pigmaea forte regna

A

Gruum.

Gruumque bella speras ?
 Audire vel Philetæ
 Plumbumque focculosque
 Fortasse cogitabis ?

Nec hæc mihi , nec illa
 Fabella , digna fufis ,
 Mulierculisque digna ,
 Aniculisque digna ,
 Recoquatur. Huc adefte
 Magnique maximique !
 Magni huc adefte reges ,
 Magnique purpurati ,
 Magnique coccinati ,
 Magnique galbanati ,
 Magnique laureati ,
 Magnique penulati ,
 Magnique prædiati ,
 Magnique consulares ,
 Magnique curiales
 Magnique in eruditis !
 Adefte , quotquot orbis
 Fraterculos gigantum
 Viderque viderique
 Minimos homuncionum !
 Iam iam renuntiabo ,
 Vos effe homunciones.

Iam faciae loquuntur ;
 Vos effe homunciones ;
 Bulla & nuces loquuntur ,
 Vos effe homunciones
 Pila & trochys loquuntur ,
 Vos effe homunciones ;
 Veftri & cibi loquuntur ,
 Vos effe homunciones ;
 Curæque fluctuantes ,
 Spesque & metus loquuntur ,
 Vos effe homunciones ;

Te.

Temerariaeque mentis,
Quibus excidistis, ausa
Creberrime loquuntur,
Vos esse homunciones;
Corpufculique, cuius
Obnoxii dolori,
Vis infidelis, haudque
Par improbo labori,
Loquitur, perimbecillos
Vos esse homunciones;
Morbi & loquuntur omnes,
Fragiles & mollicellos,
Miserosque & perminutos,
Tenuesque & impotentes
Vos esse homunciones.
Vos esse homunciones,
Mors & rogas loquetur.
Nec vos homunciones
Sani negatis ipsi.
Non vultis esse tantum
Paruissimi inter omnes
Minutulosque nanos,
Breuesque pumilones.

Επιτίμιον

D. I O. G E O R G I O K N A P P I O ,
ad Beatorum sedes euocato, acclamatum.

M D C C L X X I .

Pugnata pugna! Vincis!
Io Triumphe! Vincis!
Qui, quamlibet laborum
Cumulo & molestiarum
Grauatus, atque curis
Senioque perdecoro
Confectus & refractus,
Tamen vsque perfidelis,

A 2

Tamen

Tamen vsque bellicosus ,
 Tamen vsque ad arma promptus ,
 Signisque non relictis ,
 Clypeoque non reiecto ,
 Animofus atque fortis
 Acerrimusque semper ,
 Minimeque mollicellus
 Minimeque delicatus
 Commiles inrer Agni
 Exercitus fuiffi.

Io Triumphe ! Vincis !

Radiantibusq; frontem
 Redimitus , euge , ftellis
 Meritiffimae coronae ,
 Olympica corona ,
 Et Isthmia corona ,
 Et Pythica corona
 Longe micantioris
 Praegloriofiozem
 Victoriam reportas.

Pugnata pugna ! Vincis !

Io Triumphe ! Vincis !
 Supremus hostis herbam
 Porrexit. Ecce Mortem
 Tibi ad pedes volutam !
 Et ecce mortis vmbrae
 Circumuolare fruftra
 Caeleftia arma , quorum
 Senfere robur olim ,
 Quum gefit illa victor
 Fortiffimus Draconis
 Et Cerberi trifaucis ,
 Omnisque , quanta quanta eft
 Acheronticae cohortis ,
 Diuinus ille nofter
 Et fummus Imperator.

Iam tunc & haec, opinor,
Pugnata pugna. Vincis!
Io Triumphae! Vincis!

Vicisse Te, fatemur,
Iam saepius: sed vnam
Tantum referre palmam
Nolebat Imperator.
Remisit ergo ad arma,
Iussitque Te coronas,
Iussitque Te, triumphi
Multiplicis flagranti
Fiducia superbum,
Bonumque praeliari,
Vincique nescientem,
Quous die coronas,
Quous die triumphos,
Et quolibet duello,
Et quolibet triumpho
Lauros novas mereri.

Quae iussit, illa facta.
Caepessis arma, sancto
Iesu cruore parva,
Vulcanisque longe
Praestantiora telis.
Caepessis arma, laetis
Animis athleta plenus,
Ductorque primipili,
Atacriorque miles,
Victoriaeque certus,
Et huc vibras & illuc
Lerale fulmen ensis
Virtutis ambidextrae,
Quem *Spiritus* ministrat,
Et huc fugas & illuc
Maleferiarum Auerni
Infanientis agmen.

A 3

Quo-

Capessis arma, & illis
 Quouis die coronas,
 Quouis die triumphos,
 Quouis die recentes
 Lauros Tibi mereris,
 Stipendiisque vitae,
 Stipendiisque belli
 Fungi impigre laborans,
 Non de gradu moueris
 Per impetus Draconis,
 Per imperusque mundi,
 Per imperusque morbi,
 Per imperusque mortis.

Sic est. Suprema tandem
 Pugnata pugna. Vincis!
 Io Triumphe! Vincis!
 Rudiariusque palmis
 Ornatus & coronis
 Vocaris ad triumphos.

Ad quos, Beate, quales
 Vocaris ad triumphos?
 Sionias ad arces,
 Ad Halleluiah caeli
 Stellarus euolasti.
 In vita & in triumpho
 Similis prophetae *Eliac*,
 Thisbiticis quadrigis
 Et igneo vehiculo
 Escendis ad corufcas
 Rutili domos Olympi,
 Arcesque iam Sionis
 Titane clariore,
 Et gloriosiore,
 Et gratiosiore
 Ingressus es micantes,
 Vbi nulla concitabit

Acer-

❧ ❧ ❧

Acerba cura pectus ;
Vbi delibuta spissis
Mens gaudiis tumescit ;
Vbi mille suauitatum,
Et mille faustitarum
Et mille amoenitarum
Te recreant ouantem
Chorisque laureatis
Quantibusque mistum.

Io Triumphe ! Scandis
Ad Halleluiah caeli ,
Quo , Te viam docente ,
Quo , Te probe monente ,
Quo , Te pie precante ,
Redimitus aeuiterno
Cerraminis brabeo
Iam plurimus triumphans
Commilito praesuit ;
Quo , quos amor laborque
Sanctissimus Tibi olim
Adiunxerant , Amici
Sociique gaudibundi ,
Operumque sarcinaeque
Maturius soluti ,
Cincti caput corona ,
Manibusque palma onustis ,
Praeire gestiebant.
Quorum , *Senex beate* ,
Et osculi sapore ,
Et gaudii lepore ,
Et cantici tenore
Fruaris auspicato ,
Fruaris aeuiterno .
Congratulamur omnes.

Vale , vale , valetio !
Ad Halleluiah caeli ,

Sionias ad arces
 Deusitor euocate !
 Et nos sequemur olim ,
 Quum poscet Imperator.
 Et interim viantes
 Tentorium relictum ,
 Corpuseulum relictum ,
 Cineresque & ossa , terram
 Quibus leuem precamur ,
 Amemus , osculemur ,
 Et inter osculandum
 Dicamus : *Ille* vicit !
 Pugnavit atque vicit !
 Pugnemus & sequamur
 Vestigium cruentum !
 Sequamur ! Et sequetur
 Laetissimus triumphus.

Ad

M. CHRIST. FRIDER. SCHRADERVM ,
 Paedagogii Regii Glauchensis Inspectorem
 dignissimum.

Tempus nocturnum
 meridiano Poetis potius.

Aestu meridiano
 Mihi molestiore
 Reieceram libellos ,
 Socraticos libellos ,
 Panaeticos libellos ,
 Menforios libellos ,
 Poeticos libellos ,
 Et graeculos libellos ,
 Et romulos libellos ,
 Omnesque tandem ad vnum

Re-

Reieceram libellos,
Sic feriis solutus
De more diligentum
Deambulare mecum
Decreueram, simulque
Cantare mollicello
Anacreonticello.

Cantare mollicello
Anacreonticello

Inceperam. Sed, ecce,
Fluebat hic & illic
Miltus per ora sudor.
Deterfus, ecce, rursum
Fluit per ora sudor
Et crescit impeditque
Vocem. Tacere cerrus
In pratulo refedi.
Strepebat hoc cicadis
Dicaulis & omni
Exercitu strepebat
Culicium; laboriosus
Ludebat huc & illuc
Apium chorus, suisque
Bombis coegit alti
Silentii pudere.

Silentii pudebat.
Rupissem: at aestuantis
Caniculae furores
Et feruidi Leonis
Rabies mihi cerebrum
Percusserat, caputque
Terebrauerat misellum,
Vt nullus inde verfus
Minusculus laceffi
Veller, pigramque venam
Phaëtonis experiri
Currum putarem & ignem.

Quum multa cogitarem
 Frustraque roderem vngues
 Vivos : Valetè , dixi ,
 Iam tosta & affa prata !
 Non huc reuertar vquam
 Breuissimis in vmbris
 Isthinc Anacreontis
 Illulus architectus.

Tunc, tunc redibo, solis,
 Quum flamma trux Ibero,
 Iacet sepulta ponto ,
 Varioque mitiores
 Ignes polo coruscant.
 Tunc ille iam sinister
 Votis meis olympus
 Vultu fereniore,
 Et auspiciore
 Mea vota promouebit.
 Tunc , vt renatus ille
 Euphorbus , ille Pyrrhus ,
 Mundi audiam Camenas
 Symphoniamque caeli
 Rotantis astra dulcem ;
 Lyram Orphei , ferarum
 Et piscium trahacem ,
 Et alitum rapacem ,
 Auidus bibam medullis.
 Tunc aemulus canendi
 Erit mihi albus ales.
 Delphinus , illa rara
 Arionis carina ,
 Testudinis recenti
 Submiserit magistro
 Facile hospitale dorsum ,
 Ad altiora forsan
 Sacro impetu volanti,

Si panda terga monstri
Tremam : minus timendus
Vtraque toller ala
Feretque ad alta Pindi
Cabellus ille vagum.

Tunc spiritus poetae
Tot excitatus astris,
Tot incitatus astris,
Tot aemulatus astra.
Mouebitur iocosi
Anacreontis omnis,
Mouetur omnis, inquam,
Loquacis & renelli,
Omnis beatoris
Anacreontis ignis,
Lufusque honestiores
Taubmanniae columbae
Tunc duplicantur omnes.
Tunc omne somnolentum
Papauer ex ocellis
Terens, vigilque, laetus
Noctem traham canendo,
Sit quanta quanta, longam,
Sit quanta quanta, toram;
Et ad diem sequentem
Tamen excitatori
Et longe alacriori
Abibo mente, quam si
Per septem & octo inerres
Horas cubile amaffen.

Ad grillum.

Tu, qui meae culinae
Argutus choraules
Et hospes es canorus,
Quacumque commoreris

Felicitatis omen :
 Iucundiore cantu
 Si quando me salutes ,
 Et ipse te rependam
 Et ipse , qua valebo ,
 Remunerabo musa.
 Diceris innocensque
 Et gratus inquilinus ,
 Nec victitans rapinis ,
 Ut sorices voraces ,
 Muresque curiosi ,
 Furumque delicatum
 Vulgus domesticorum ;
 Sed turus in camini
 Recessibus , quiete
 Contentus & calore.
 Beatior cicada ,
 Quae te referre forma ,
 Quae voce te viderur ,
 Et saltitans per herbas
 Vnius , haud secundae
 Aestatis est chorista.
 Tu carmen integratum
 Reponis ad Decembrem ,
 Lictus per vniuersum
 Incontinenter annum.
 Te nulla lux relinquit ,
 Te nulla nox reuifit
 Non musicae vacantem ,
 Curisue non solum ;
 Quin amplius canendo
 Quin amplius fruendo
 Aetartulam , vel omni ,
 Quem nos homunciones
 Abfumimus querendo ,
 Aetate longiorem .

E n c a e n i a
 Templi Ecclesiae Euangelico-Lutheranae Altonauensis
 recens exstructi

ipso dedicationis festo die VI. Id. Sept.

c19cccxliii.

Carminе glyconico celebrata.

Optimi sumus in fide
 Et fauore Dei. Deus

Huc vocatus adest. Amat

Heic coli. Procul hinc, procul

Illico ite, profani!

Ite! Nam simul aureum

Verticordia Sanctitas

Numinis iubar exserit,

Non super sceleri est locus.

Criminiue nefando.

Ite! Gaudia candida,

Castra gaudia postulat

Haec dies, roseum caput

Quae suum omine cum bono

Splendida extrulit vndis.

Excitusque hilari die,

Laetus huc feror, & sacrum

Tenro pollice harbiton

Tinnulaque reciprocum

Voce concino carmen.

Prouocare, renellula

Sis licet, neque comior

Nec polita satis, mea

Musa; nam Pietas iubet;

Surge, nec remorare.

Ne

Ne morare ! Quid impedit
 Quo minus bona verbis
 Verba mollibus integres ?
 Verba nam bona sunt bona
 Luce concipienda.

Suscitare ! Lyram cape !
 Pectoris pia frigidulo
 Prode gaudia carmine !
 Ne morare ; lubens , precor ,
 Prodeas , mea musa !

Suscitare ! Quod ars tuo
 Fonsque Apollineus negat
 Carmini decus , hoc dabit
 Gaudii calor ; hinc lubens
 Prodeas , mea musa !

Suscitare ! Sacris decet
 Te vacare laboribus ;
 Et sacram Deus hanc diem
 Esse iussit. Age , hinc lubens
 Prodeas , mea musa !

Suscitaris ? Io ! placet
 Grata conditio. Et quidem
 Iure , credo , placet. Volup
 Namque semper erit tibi
 Praedicare Iehouam.

Quare age , huc aditum feras,
 Huc , vbi pia confluunt
 Purioribus agmina
 Dedicata facris , bona
 Praedicare Iehouam.

Confluunt. Viden' vt ruant
 Mistra turba ? Celebritas
 Quanta ! Quantaque alacritas !
 Quam frequentia compita ,
 Quam somantia bombis !

Ecce,

Ecce, cum puero senex
 Feriatus adest! Piae,
 Ecce, cum nurbus focrus
 Aduolant, chorus & canens
 Virginum iuuenumque!

Ecce, strueta recens domus
 Aequioris in hanc Dei
 Ciuitatem ope, quot vocat
 Ianuis bipotentibus
 Ad Sacraria Iouae!

Hac enim, sibi quam vigens
 Optimo notat *Altona*
 Vnione diem, noua
 Haec domus Domino suo
 Consecratur Iouae.

Omnis hinc Deus exulet
 Execrabilis! Exsulent
 Fabulae simul hinc Dei
 Queis Superstitio aut Dolus
 Sessimonia sacrant.

Verus est, prece quem Deum
 Rite Christiadam cohors
 Sanctiore colit. Dei est
 Maximi ter & Optimi
 Ioua nomine dignus.

Fictis non eadem Diis
 Laus est, non decus est idem;
 Alter despicit alterum,
 Qui locum tenet infimum;
 Sic sunt visa poetis.

Sic te, Diua potens Cypri
 Siluestris sequitur Pales;
 Sic & tardipedi Deo
 Fas est, vt Iouis omnium
 Regis, iussa capeffat.

O rem ridiculam ! Deos
 Digner hos ego honoribus ?
 Has derideo fabulas.
 Vnus, quem colimus Deum
 Tanto est nomine dignus.

Terram & oceanum & domos
 Ioua condidit aetheris,
 Dexteraque sua valere
 Sustinere. Quis huic Deo
 Anteponier aufit ?

Hic polum digitis capit
 Hic terram pedibus quatit,
 Dextra huic fulminibus grauis;
 Huic quis se similem Deo
 Iudicari aufit ?

Voce quando sua tonat
 Et supercilium mouet,
 Nutat Othrys & ardua
 Nutat Offa. Quis huic Deo
 Comparari aufit ?

Totus omnipotentiam
 Orbis auxiliariam
 Gratiamque Dei canit
 Magnum utramque. Quis huic Deo
 Anteponier aufit ?

Phoebus vnde venit, faces
 Nox recondit vbi suas,
 Qua dies medius caler,
 Quaque Bruma pigris Scythae
 Vincula iniicit vndis ;

Supplicantibus huic Deo
 Et litantibus omnia
 Plena ; laudibus illius
 Cuncta plena. Quis huic Deo
 Anteponier aufit ?

Hic

Nulla quit sine numine
Res mouerier illius
Nec bzarier. At potest
Hoc uolente. Quis huic Deo
Anteponier aufit ?

Hic & e cinere *Altonam*
Altonaeque tor aedium
Tecta furgere splendida
Iussit. Ergo quis huic Deo
Anteponier aufit ?

Quis Deus magis ah magis
Est rogandus, ut hanc quoque
Et sacram iubeat sibi
Et salutiferam Domum
Altonensibus esse ?

Fallor ? An redeunt preces ?
Imperrimus. Io iubet
Et sacram Deus hanc sibi
Et salutiferam domum
Altonensibus esse.

Ore, quisquis ades, faue !
Ut lubentius audiens
Se uocariet ad suam
Hanc domum, huc ueniat Deus
Gratiis comitatus.

Aethra diftrahitur ! Bono
Mundus omine iam pater.
Non moratus adest Deus,
Nube amictus & vndique
Gratiis comitatus.

Io ! uenit ! Neque tor, puto,
Gratiis comitantibus
Venit ad Salomonia
Templa. Rite igitur Domus
Haec dicator Iouae !

Scilicet stabili in domo
 Inquilinus erit noua ,
 Isque perpetus Deus
 Et facillimus. O Domum ,
 Altonamque beatam !

Gratiasque, quibus Deus
 Septus innumeris adest.
 Largietur auentibus
 Altonensibus. O Domum ,
 Altonamque beatam !

Gratis etenim fouens ,
 Proxima his , sequitur Salus ,
 Vera Prosperitas , Quies
 Mentis , atque animis piis
 Esculenta Voluptas.

Verum, amata Deo *Altona* ,
 Ioua , tu quoque , quae tuus
 Postulat , caue ne neges ,
 Turpe neue piaculum
 Vllum inhaereat vrbi.

Postulat Deus hic tuus ,
 Vt reclinibus omnia
 Et patentibus auribus
 Hac in aede bibas sua
 Fructuaria iussa.

Audies. Sed & hoc Deus
 Postulat tuus , illius
 Sospitali ope vt haec sua
 Fructuaria fertili
 Corde iussa capeffas.

Sic , amata Deo *Altona* ,
 Vana non , reor , auguro ,
 Tu potes fieri quoque
 Laude nobilium vrbium
 Gloriaque potentum.

Ad

IVST. LVDOVIC. DAN. LAMBRECHT

Dissertationum in ill. Collegio Carolino Brunsvicensi habitarum omnium primam publice defendentem.

a. d. XXI. Oct. MDCCCLVI.

Collis o Heliconii

Cara portio civium,

Pugna, & in cathedra nova

Victor anterior caput

Laurea redimire!

Cinge tempora & impedi

Fasciis meritis comas!

Plauditur Tibi, Nobile

Praemium cape, quod Tua

Diligentia poscit.

Ceteras velut enitens

Alnus ardua ramulis

Eminet super arbores,

Quae sacro in nemore aetheris

Largo humore rigantur:

Non secus micuit quoque

Laus & ingenium tuum &

Singularis alacritas

Hoc in egregio choro

Civium Carolini.

Quare age altius euolans,

Perge quaerere Thespiæ

Rupis Aonios specus,

Lympha quos super irrigat

Frigerans Aganippe.

Perge quaerere laureas

Hac via, Carolus iubet,

Optimus patriæ Pater,

Dulce Pieridum Decus,

Et Stator Carolini.

E 2

Perge

Perge quaerere nominis
 Gloriam artibus his bonis,
 Quois Rei bona publicae
 Ampliamus & inclui
 Aurea imus ad astra.

Vos item, quibus advenit
 Par dies, agite, artibus
 Otium ingenuis cito
 His & ingenium & valentem
 Exercere iuventam!

Septem, quae vocant, *verborum Christi de*
 cruce pendentis ultimorum verbum
primum.

Iras huc, Pater, huc tuas
 Conuerte in caput hoc! Manus;
 Saenis fulminibus graues,
 In diuum exonera reum!
 Poenarum tibi quicquid est,
 Caelo quicquid inest mali,
 Dirorum cruciatuum
 Quicquid tartara continent,
 Huc deuolue! Satis tuae
 Fiat iustitiae! Stygis
 Adfint carnifices! Volens
 Falcem tergeminae necis
 In me prouoco. Sospites
 Hos tantum esse, Pater, volo,
 Non vindicta quidem tuae
 Ardens iustitiae reos
 In ius immeritos vocat,
 Quos nulli violanda lex
 Poscit laesaeque Sanctitas.
 Quae dementia, quum tuum
 In Natum, Pater, in sui
 Heredem Domini vnicum,

Fellis

Fellis quicquid habent, vomant !
 Deuenere miserrimi
 Ad summum sceleris gradum.
 Sulcauere flagris Dei
 Tergum barbaricis ; fluunt
 Largo sanguine plurimi
 Per frontem laceram rubis
 Pallentes flumini in genas.
 Et nondum satis est ; necem
 Quamcumque esse satis, negant,
 Seruorum manet aetheris
 Mors Regem. Viden' vt malae
 Iam furcam crucis erigant ?
 Messiam hoc, stolidum genus,
 Dignaris folio tuum ?
 Per virtute graues, graues
 Donis clauum adigunt manus ;
 Clauis perfodiunt pedes,
 Qui vestigia neclare
 Dulci & melle fluentia
 Iudaeae omnibus impiae
 Liquere in regionibus.
 Tormenti genus horridum !
 Et qui me dolor adficit,
 Verbis se negat exprimi.
 Poenas, heu mihi ! quas daret
 Tam dirum ex merito nefas !
 Verum deprecor ipse ego,
 Causam suscipiens malam,
 Iam contorta graui manu
 Tento flectere fulmina.
 Iusti brachia Filii
 In strictum gladium ruunt.
 Causam admittre prius, Pater :
 Ignari scelus hoc patrant :
 Illos religio facit
 Caecos, & tenebrae illinunt
 Spissae lumina fontium.

Hinc gratum officium tibi
 Se praestare putant, tuum
 Hostem si faciant sacrum.
 Adfixisse cruci Deum
 Et mundi Dominum negant.
 Absoluas, rogo, nescios
 Tanto crimine! Posteros
 His non dissimiles simul
 Nostrae, quaeso beent preces!
 Nostri purpura sanguinis,
 Hic saluum faciens liquor,
 Perdi qui memit, liquor
 Omnes perfluat, expiet,
 Omnes sordibus abluat!
 Dilecti, Pater, o tui
 Votis annue Filii!

Secundum.

Si fas, veridico credere Numini
 Quicquam: crede mihi, fallere nescium
 Experture Deum, Non sine praemio
 Ingenti officii iam mihi praestiti
 Ibis pro merito tristis ad inferos,
 Mandarem manuum vincula retrahi,
 Diuinaque pedes voce refrigerem;
 Sed non est animus talis opis tibi,
 Mi fili, cupidus; nam socio pectoris
 Scrutari tacitos callidos angulos.
 Te vitae docuit spernere prodigum
 Caeli sanctus amor, quicquid habet miser
 Orbis; me scio, me fugere auspice
 Frangendosque paras linquere carceres,
 Haud paruum gemitus pondus habent pii.
 Tu vero lacrumae desine inutilis!
 Quum sol ad mediam venerit orbitam,
 Inuoluet tenebris funereis caput,

Tres

Tres horas Domini fordidus in nece.
 Tunc ibo Superum victor ad aethera ;
 Tellurem subitus concutiet tremor ,
 Et reddent tumuli credita diruti
 Sanctorum veterum corpora plurium.
 Fractis ossa tuis ac focii tui
 Praefractae pedibus frontis , ad inferos
 Ipsi porta patet, sed tibi ad aethera
 Felicesque domos, rectaque splendida
 Summi Regis iter dulce parabitur ,
 Punctum instantis vbi mortis & omnium
 Momentum lacrumarum & cruciatuum
 Aeterna excipient summaque gaudia ,
 Quae , regnante Deo , diminui timent.
 Credis ? Vaticinor nec sine testibus.

Tertium.

Tu ne quaeseris , flens mulier , de cruce pendulum
 Natum ! Desine tandem lacrumarum & querimoniae,
 Et siccis oculis hunc cruciatum , haec mea suspice ,
 Quae toto toties sparsa gemis corpore vulnere.
 Noui , difficile est , quod iubeo. Difficile est , genis
 Ferrum non madidis in mediis visceribus pati.
 Non ignoro , tibi qui gladii pectora diuidant.
 Ergo suppetias interea , quae potero , feram ;
 Solamen miseris vberius *Spiritus* adferet ,
 Quem regnis propero post abitum mittere patriis.
 Nunc , quaeso , hunc alium pro morituro accipe filium ;
 Hunc ut mater ames ! Officiis non deerit suis.
 Et tu , fratre mihi qui gemino carior omnium
 Caris addiduo ex agminibus discipulorum eras ,
 Heres esto mihi ! Fratris enim scribere te loco
 Mens est. Lactus adi , cerneque ! Sed quaerere differas ,
 Quantum auri , quid opum , praedia , quae iura reliquerim.
 Iam scis , credo , meas diuitias , pauperiem meam ,
 Vincentem Attalicas condiciones & Achaemenis
 Thesaurus. Placuit ? Perplacet , & iure quidem placet.
 Damnas esto simul ! Mando etenim *Illam* fidei tuae.

Quintum
seu Psalmus XXII.

Mi Deus, hunc cur? Mi Deus optime, cur tuum relinquis?
 Ploro, lamentor. — Procul auxilium, procul Iehova est.
 Sol oriens audit querulos gemitus, diesque totus,
 Sol audit fugiens eadem, tacitaeque noctis umbrae:
 Nec tamen haec audit Deus, omnibus audienda surdis.
 Tene iniustitiae arguerem, Deus, Israelis inter
 Qui laudes habitas? In quem pater Abrahamus olim
 Spem valido fulram fundamine collocavit omnem,
 Nec post hunc frustra nixum genus omnium parentum est?
 Sperarunt etenim, sperandoque sunt malis soluti,
 Clamarunt, clamorque tuas penetravit ille ad aures;
 Sperarunt, & suffusos legimus pudore numquam,
 Attamen haud homo sum; sum vermiculus, puro, misellus,
 Opprobrium vulgi & notissima fabula infimorum.
 Qui me cumque vident, me despiciunt, caput mouentes.
 Monstramur digitis, ridemur ab omnibus proterve;
 Dicimur: hic, hic est! Illudimur ore longe aperto.
 Ad Patrem fugias! Tibi opem ferat, inquirunt, Iehova!
 Scilicet ille tui si flagrat amoris igne tanto!
 Est ita. Amore mei flagras. Genetricis e *Mariae*
 Suscepisti vtero puerum, pueroque lac bibenti
 Spes mihi solus eras, natusque recens modo puellus
 Spe in Te confisus Dominumque Deumque Te sonabam;
 Pendulus a mammis carus tibi, mi Deus, pedendi.
 Quo nunc, quaeso, fugis? Ne longius, obsecro, recedas!
 Obruoer aerumnis. Mors instat. Et obrutum relinquunt
 Auxiliumque negant, qui me comitari erant, amici.
 Ingentes contra tauri miserum dedere circum,
 Mugituque bonum peterritus vsque quaque cingor.
 Flammanem obiciunt linguam mihi, fauciumque hiatu,
 Spumifera rapidus solet ut leo concitatus ira,
 Rugire insistant, similes sitientibus cruorem
 Tigribus; ast vndis ego. Nam mea distulant timore
 Ossa, & vix haerent nexu, artubus omnibus solutis.

Vritur

Vitur igne meum, &, veluti liquefacta sole cera,
 Cor fluit. Arescunt mea viribus, instar ollularum,
 Membra, & siccatis mea faucebus vsta lingua adhaeret.
 Me mortis iam terra tegit, premo puluerem sepulcri.
 Hinc illinc latrat rabidus canis, inde pessimorum
 Turba crucis lignum erectae petit. Hi manus pedesque
 Perfodere meos. Facile enumerare cuncta possem
 Ossa. Per extentum lucentia corpus ossa cernunt;
 Cernunt, & rident, tantoque oculos dolore pascunt.
 Diuisere meas vestes, tunicamque palliumque
 Exposuere leues forti, nihil vt mihi superfit.
 Tu spes vna super, Deus. O Deus ergo me relinques?
 Robur adesto meum, fer opem cito, & ensium furori
 Eripito hanc animam; solumque & ab omnibus relictum
 Ne saeuis patiare rapi canibus, leonibusque
 Discerpi validis, nec fodier vnicornium vi.
 Audi clamantem! Et tua nomina fratribus iuuabit
 Enarrare piis, laudesque fidemque praedicare
 Coetibus in sanctis. Sic dicere semper ore laeto
 Incipiam: Laudate Deum, pia corda, Io! Iehouam!
 Collaudate Deum, pia corda, iterabo, Io! Iehouam!
 Itacidae, laudate Deum, celebrate, Io! Iehouam!
 Eius & ante pedes vos voluite, filii Iacobi!
 Non etenim spreuit miserum ille, nec vsque turbulentis
 Nubibus obdixit vultum; potius meis benignas
 Aures admouit precibus. Lacrumosa nunc querela
 Exiit in laetas, quas vndique praedicabo, laudes.
 Tu mihi, Tu nunc carmen eris, Deus. Huc venite nostri
 Cultores Domini, vos inter enim meum Iehouae
 Persoluam votum, Accumbens pia turba conuocata
 Sacris vescetur dapibus; satiata deinde lautum
 Laudans hospicium aeternas Tibi gratias, Iehoua,
 Exsoluet. Gaudete! Metus procul, & procul sagittae
 Mortis erunt; semper nam pectore viuitis vigente.
 Iubila succeduat ploratibus, & resuscitatus
 Laetum voce canit Paeani alacri chorus piorum,
 Et threnos quaerulos sequitur melicum Halleluiah caeli.
 Terrarum gentes & longius audiant remotae

Mirenturque Tuum, Rex omnipotens olympi & orbis,
Imperium! Veniunt, ecce, undique, supplicesque adorant
Te, Deus, & collum Tua sub iuga gratiora mittunt;
Sola etenim gentes Tua dextra potens gubernat omnes.
Terrarum Domini inuitari epulisque nunc referi
Sponte sua sua rura ferent Tibi, poplitem & lubenter
Flectent iam stantes in limine pauperes sepulcri;
Flectent & fessi vix corpore spiritum trahentes,
Et qui nascentur plures Tibi seruiant nepotes;
Post sobolem & sobolem, post faecula longa Te Tuumque
Laudabunt Numen, iusta & Tua facta non tacebunt
In terris longo post tempore posteris creandi.

Ad

I O. S A M. P A T Z K E,
Magdeburgi ad Aed. Spir. S. Pastorem primum,
Carmina secessum scribentis & otia quaerunt.

Quid. Trist. I, 1, 41.

Nostris temporibus pristina praeferunt,
Queis vates Latium Graeciaque audiit,
Qui caeli feriunt sidera verrice.
Ducunt nostra etiam Thessalios choros.
Vates innumeri sunt, hederæ quibus
Docti conueniant praemia carminis:
At malunt medios vociferantium
Misericordiam, fateor, turpiter in greges,
Quam missis sociis altius erigi.
Hos, credo, Attalicis conditionibus
Numquam dimoueas, ut procul aestibus,
Ut turbis miseris & strepitu procul
In solis canerent lene recessibus.
Vates ille cygno rarior est nigro,
Qui ventis quatitur, fulminibus tremat,
Iactatur rabidi fluctibus aequoris,

Qui

Qui paene in pluuiis diffluit, & tamen
Canter, quae cecinit Naso Tomos petens,
Phoenix vix decimo nascitur vnicus
Lustro, qui poterit, quae potuit Deus
Inter Teutonidas ille Georgius,
Brennorum decus & stella Borussiae,
Quem non imperii sollicitudines,
Quas firmis humeris magnus Atlas tulit,
Arcebant laticis Aonii haustibus.
Cautus quisque, necisque Icariae memor,
Cursus aethereos differet adgredi,
Contentus medio, non sine commodis.
Ergo parturiens carmen amabile,
Carmen, quod Latium ter legat ac probet,
Sæ semper-quaerulo furrupiat foro.
Heic lusus cohibet plurima lacruma,
Lamentumque rei subsidium petens;
Heic & garrulitas caussidi obstreper,
Lictor verberibus, voce Cato tonans,
Lusus nec fremitus Phillyridae dabit,
Nec, credo, strepitus; nec tibi murmura
Vrbis, quae placeant, carmina suggerent;
Namque hec non tacitus clamor ementium
Vendentisque doli fallere callidi,
Auriga increpitans, stridor & axium,
Cum multo cissi per plateas sono.
Caussas aula tuis suppeditat modis
Amplas: non tamen his nascitur hortulis,
Quod nasus sapiat callidioribus.
Ipsis nulla tuis aedibus est quies;
Concessere tibi non placidam horulam,
Qua laudanda canas, femina laetaque
Proles, seruitium, plebsue clientium.
Iam, quocumque fugis, sint comites, caue,
Curae, quae celerem post equitem sedent,
Nauis veliuolas scandere non timent,
Saepe aurata volant per laquearia,
Stratum per Parisiis marmoribus solum

Ser-

Serpunt, per vigiles saepe satellites.
 Frustra fuscipimus carmina pangere ;
 Non vsus calamis : hae simul horridis
 Alis ingenium verbaque comprimunt.
 Nouistine fatis ? Pingere me iubes ?
 Cana canities candidior niue ,
 Sed rara in tremulis temporibus iacet.
 Turpis frons & atrox mille vel amplius
 Rugis implicita est, inque suas retro
 Fugerunt latebrae humida lumina ,
 Pallentesque genae tristitia domus
 Sunt ; moeror labiis & dolor insidet.
 Quales Harpyias , vt breuibus canam ,
 Pingit Virgilius , talis iis quoque
 Horrenda est facies, squalida , retrica
 Monstris , quae numeros impediunt. Cui
 Haec vitare datum est , ille recessibus
 Demum liberior dulcibus vitur ;
 Hic doctum poterit tendere barbiton .
 Quo se praecipuis vatibus inferer.

Ad

CAROLVM LEBERECHE STÜTZINGIVM ,

Amicorum suorum candidissimum,

Templum Mortis.

Terris in gelidis, quas Aquilonium
 Immenso pelagus circuit ambitu,
 Aegens perpetuo quas Helice vider,
 Numquam Delius adspicit,

Ingens & glacie invincibili rigens
 Est vallis, tacitum quam nemus & nigrae
 Cupressi horridulis vndique contegunt
 Umbris, frigoribus replent.

In-

Infaustus animum hic frondibus insidens
Semper laeva cohors lugubre praecinit
Carmen fastidiosis vocibus. Vndique
Hic circumuolitant Striges,

Adspectu horribiles atque ululatus;
Hic Stryphalides, hic stridere nocturnae,
Funestae volucres, terrificae ac truces
Cum bubonibus adsolent.

Passim hic innumeri vasta per aequora
Campi stant tumuli, sanguine quos rubri
Infano fluminis murmure diuidunt
Sexcenti, horrifonis sonis,

Et rauco gemitu, cursibus & pigris
Labentes, & aquis pressa sub infimis
Voluentes cinerem, foeda cadavera,
Ossa, & squalida vermibus.

Templum haec vallis habet, quod regionibus
Norum Fama loquax fecit in omnibus,
Mirandum, vetus, atque ad speciem globi
Exstructum artificis manu.

Ex telluris habet partibus aeneas
Per portas aditum quattuor omnibus,
Custos adstat iis, robore corporis
Decrescente, Senecta iners,

Et praecipuus, tetricis cincta sodalibus,
Curarum comitante agmine tristium;
Stipant, serua cohors, faeva doloribus,
Morbi, Pauperies, Labor.

Vmbris incutiunt aduenientibus
Custodes forium, poste rigentium
Aerato, laceris horribiles togis,
Et circumdatus aedium

Arrarum paries tegmine lurido
Terrorum; atque licet cernere lampadae
Hic illic, viduas lumine, quae vomunt
Auras turbine fumaeas,

Illae

Illae ceu nebulis noctis imaginem
 Aeternae piceam terribilem magis
 Reddunt, nec reditum Manibus ad diem
 Monstrant introeuntibus.

Hunc immane locum, cimmeris nigret
 Qui totus tenebris, imperio regit
 Monstrum, cui ratio demta, cui deest
 Duplex in facie iubar;

Crudelis Dominus, qui iubet irritas
 Omnes esse preces, nec veniam dedit,
 Nec dat, nec fera dum iussa dabit, dabit;
Lerum nomine dicitur.

Sceptrum, quod manibus gestat in algidis,
 Quotquot terra aluit, quotquot adhuc alit
 Lux haec, rite colunt pectoris intimi
 Cum formidine ferreum.

Seu sis diues opum, seu tenui iare,
 Annis siue vigens, seu senio grauis,
 Regni siue potens, seu patiens iugum,
 Seu vir praeditus artibus,

Artis siue rudis; quisquis es, o Homo:
 Traderis Domino victima tetrico,
Lero, nil oculis quod vider erutis,
 Nulliusque vicem dolet.

Omnes summa manet vis; mouet omniaum
 Sortes vna capax; ferius, ocyus
 Cymbae nos audis non saturabili
 Imponi Dominus suae,

Raptosque imperium praecipit ad suum
 Portari. Sceleris purus & integer
 Vitae qui fuit, Manibus & piis
 Et felicibus additur;

Contemtor Superum traditur ad malos
 Poenarum & miseros sorte perennium.
 Eheu! Quo ruitis mente nefaria?
 Cursum sistite, homunculi!

Lapso

Lapsos in barathrum pectore fordido
Nil vos eripiet. Funeris admonet
Quum vos pompa silens plus vice simplici :
Immortalia quaerite !

Preces

WERDENHAGENIANA E ,

Die Seele Christi heilge mich &c.

Christus sanctificet vulneribus reum
Me totum , precor , & pectus agat sua
Sancta mente meum , corporis & mei
Vires languidulas restituat suis
Membrorum innumeris , quas genuit , plagis.
Perfossam framea quod latices latus
Mistos euomuit sanguine , me lauet
Et spurcum ingenium purificet meum.
Sudor purpureus , defluus illius
Ex fronte , efficiat , iudicis vt fruatur
Summo in iudicio diuite gratia.
Tormentum , dolor & supplicium graue
Omne eius mihi der roboris adfatim.
Audi , Christe , meas & reliquas preces !
Tegmentum esto meum , praesidium & tuens ,
Et scutum iaculis non penetrabile ,
Hostis queis animae me petit igneis.
Tutis oecule me vulneribus tuis ,
Vt nullo noceat me Satanas malo.
Tu me voce voca , quum venier mea
Olim summa dies , immo iube prope
Te confidere me , conciliis tuis
Sanctis perpetuo mixtus vt in piam
Laudem , Christe , tuam & iubila distulam.

In obitum praematurum

Doct. & Profess.

MARTINI HENRICI OTTONIS,

Societatis Latinae in Academia Fridericana primi Praefidis.

c1010cccxxxviii.

Erumpunt merito Pierides in quaerimonias,
 Ereptumque sibi praesidium & dulce decus gemunt,
 Eheu! praesidium dulce quidem, sed nimium breue!
 Siccis non oculis, non tacitae, non adamantinae
 Circum Iustiferum stant tumulum, pulvere qui sui
 Nuper depositas exuvias Praefidis abdidit,
 Longam letifico iam laceras dente miserrime
 Morbi per rabiem & tabificam vim cruciatuum.
 Tanta quos gemitus tristitiae civi acerbitas!
 Voces Pieridum pectoribus nonne tenerrimis
 Has tanti quaerulas eliceret funeris acritas?
 Nostrium squalidior subiicitur quaeque doloribus,
 Quis est nulla maris, nulla Noti vis violentior.
 Gnatis ingenuis interitum Patris & Auspicis
 Aeque ferre animo, non madidis difficile est genis.
 Urget, nam vehemens caussa subest, lacruma lacrumam;
 Fecundusque sui multiplicat se dolor & nouo
 Quocunque intuitu sandapilae gliscit & anxios
 Igus in tenero ac sensibili corde redintegrat.
 Atqui perpetuum flere iuuat, Pierides, Virum,
 Cuius nobilior pars, loca nunc siderea ambulans,
 Sese lugubribus surripuit casibus, & colit,
 Ruptis carceribus corporeis, aethereas domos?
 Non plorare, reor, perpetuum illas decet, aurea
 De caeli arce sui Praefidis heic candidioribus
 Immisti monitum spiritibus si satis audiant:
 Alterna facie, nunc hilari, nunc miserabili,
 Sors, mentita suam saepe fidem, ludit homunculos;
 Et rerum sapientissimus ille Arbitrator omnium
 Naturae hoc mutuo consuluit prouidus ordine,

Lac-

Laetis tristia quod, quod niueis occuluit nigra;
Defaecata pios heic animos & metuentia
Dissolpi saturant gaudia, eosque infatigabiles.
Audiuere. Fugit praepetibus non remeabili
Alis cura via. Diffugiunt & dolor & pauor,
Illorumque comes anxietas luridior fugit.
Laetae desinimus nunc lacumarum & quaerimoniae.

Dithyrambus

F R I D E R I C O ,

Regnorum Daniae & Noruagiae Heredi,
ipsis Idibus Iuniis c1800ccxxx vna cum Patre Rege Altonam,
ibique adolescens Gymnasium Regium Academicum inui-
fenti dicatus.

Rumpe, Musa, rumpe durum
Vinculum silentiorum!

Parce laeta nunc quaerelis,

Luctuique stertique

Eiulationibusque,

Et voluptatis voracem

Impera morositatem

Res sibi suas habere!

Omnibus frontem capratam nubibus nunc explica!

Exsulent lamenta, planctus,

Et tumultus naeniarum!

Solve moestas corde curas,

Et iube redire risus,

Multitudini iocorum

Blandientiumque trigae

Alligatos Gratiarum;

Vnionibus notanda

Haec dies felicitatis mille vota postulat.

Mille, Musa, funde vota,
 Mille gratulationes!
 Mille fausta funde verba!
 Haec enim dies serena,
 Terque & amplius beata,
 Qua diu desideratae
 Aduolant nostrae Salutes,
 Mille votis, dite plausu,
 Digna habetur, digna mille gratulationibus.

Magne Magni Nate Patris
 Magne *Fylerice*, salue!
 Insularum Danicarum
 Cimbricaeque Chersonesi
 Sol, Salus, Corona, salue!
 Qui tua descendis arcto
 Et remota rura nostro
 Altonanisque tecta
 Millies efflagrato nunc nitore perpluis.

Euge, ades, stipatus alma
 Gratiae caeli cohorte!
 Euge, ades, tanti Parentis
 Dignus & prouinciarum
 Totque regnorum anteorum
 Iugis aeque faustitatis
 Et piae virtutis Heres,
 Fautor omnium bonorum,
 Eruditorum Patronus, cuiusque Gaudium!

Surge, Musa, per virentes
 Blande per superbientes
 Quos benignus lambit Albis,
 Quosque mulcet Eurus, hortos
 Quaere flores, carpe frondes
 Adfer herbas, nocte feta,
 Cinge candidos capillos,
 Et rubro decora vultu
Fylerico Maecenati mille plausus occinas!

Parce nunc Maroniano
Alligare verba nodo ;
Parce ! Molliora blandi
Sume plectra Sarbieui ,
Aut Catulli delicati,
Mitte bella , differ arma ,
Hospitisque Dithyrambi
Plausibus licentiosis

Vrbis Altonauiensis laeta tecta persona,

Parce nunc Horariano
Ingredi graui cothurno ;
Parce ! Lenius canentis
Tende barbiton Boethi,
Aut Borussici Sabini ;
Mitte dactylos sonores ,
Tinnulisque Dithyrambi
Vocibus rotundioris

Altonauiensis Echo prouoca Gymnasii.

Vos item , quorum medullis
Haec dies tenerimarum
Euocatrix gratiarum ,
Architecta gaudiorum ,
Dulcitudines easdem
Liberaliore dextra
Et laboriosiore
Ingeri curauit ore ,

Ad locupletanda nostra vota suscitamini !

Impedite ludibundi ,
Gaudibundi flexuosos
Impedite crinis orbes
Gemmis florum corollis
Et rubellulis corollis ,
Suave olentibus corollis ,
Queis rosata , queis rubeta ,
Queisque diues arboreta

Sparsit aestas , sparxit altor veris imber fertilis.

Nec manus sinu quiescant !
 Diligenti per sonoram
 Barbitum migrate plectro ,
 Et loquaces vngue chordas
 Irritantes erudito ,
 Hinc & hinc mouete dextras ,
 Hinc & hinc ciete cantus ,
 Hinc & hinc clamate : Salue !

Friderico mille nostro quisque plausus occinat !

Occinuntur. Et propinquus
 Lene murmur addit Albis ;
 Occinuntur. Et cachinno
 Ter quater reuerberatae
 Pressus aer ridet Echus ;
 Mente nam precamur vna !
 Ore nam precamur vno :
Friderice , viue longum !

Spes , Salus , Decusque nostrum , viue felicissime !

Phaleuci

Cui dono Hendecasyllabos ? Deorum ,
 An dextris hominum eruditiorum ,
 Quot iam cumque datum est habere nasum ,
 Firmo pectore , ferreaque fronte
 Nullo pumice trado laeuigatos ,
 Nullo spiritu amabiles Phaleucos ?
 Si quando hos legeret Catullus , ille
 Cunctarum pater elegantiarum ,
 Et tersae Dominus latininitatis :
 Suffenum , puto , & omne non facerum
 Rus clamaret ab inferis redire.
 Irridens pede vtroque Martialis ,
 Quem nunquam sua Bilbilis tacebit .
 Huic accederet , huic recentiores
 Illi vatum oculi , Secundus ille ,
 Bencius , Rhodomannus atque Cordus ,

Bers-

Bersmannus , Fagiusque Lipliusque ,
 Barlaeusque , Melissus & Sabinus ,
 Taubmannusque Caseliusque , vterque &
 Burmannus , nimium latrans vterque ,
 Irritabile vt & poeta semper !
 Sarbieuius , Heinsiusque , Belgis
 Hic in deliciis , Lechis vt ille ;
 Göttingensium Amor dolendus ille ,
 Gesnerus , stupor orbis eruditi ;
 Nec non Lipsiadum decus coruscans ,
 Doctus Christiis incitare chords ;
 Ille & Schwarzzius , inclutus poeta ,
 Et lux fulgida Norici Lycei ;
 Et Morhofius ille Muhliusque ,
 Pindo Cimbrico vterque carus olim ;
 Et Baumgartenius profundus ille ;
 Et musis Avenarius sacratuſ ,
 Praecox ingenium & poeta suauis ;
 Ante omnes quoque Klotzius celebris ,
 Splendens gloria Fridericianae ,
 Maior qualibet altiorque laude ;
 Omnes hi , reor , hos meos ad vnum
 Spernent Hendecasyllabos amufos .
 Cui donabo igitur meos Phaleucos ,
 Non lauroe hederae comprobandos ,
 Totos languidulos , minus venustos ,
 Totos frigidulos , minus politos ,
 Plenos ruris & inficetiarum ,
 Immo pure rudi inficetiores ?
 Quisquis nolueris , tibi Phaleucos ,
 Aut laeto Harpocrati , volo dicatos ,
 Aut & tardipedi Deo lubenter
 Scaeuſ ignibus offeram vſtulandos .

Ad

IO. EVSTACHIVM GOLDHAGENIVM ,
 Scholae Cathedralis Magdeb. Rectorem meritissimum,
 Amicorum suorum integerrimum,
 Aurora Musis ac praecipue poetis amica.

O rem ridiculam ! magisque stendam !

Ignartum vsque adeo beatitatis

Est mortale genus ? molestiores

Vt feliciter Hesperii trahantur

Horae : non sine gaudiis palati

Mensas pontificum struunt, iisque

Plena lance dapes ferunt opimas.

Illam pampineus coronat orbis ,

Ipsique impediunt comas corollis ;

Et sic ingenui merum, sodales

Spumans insatiabile ore ducunt.

His voces leuiter proteruiore

Addunt & numeros procaciores.

Discinctus, bene feriemur, inquit

Nepos, integra dum viret tenella

Haec aetatula amabiles per annos ;

Comburamus, euax ! diem hunc, sodales !

Sic fregisse diem iuuat morantem ,

Sic planctus fugient & eluetur

Vitae carnificina, cura, vino ;

Curas dissipat Euius minaces.

O rem ridiculam ! magisque stendam !

Istas credere vespere beatas ,

Quis inflare leues datur cicutas ,

Et chordis sociare Dithyrambos ,

Ad quos Bassaris ebrio rotata

Exercet rabidas gradu choreas ,

Bacchantia viuit impudica ,

Lasciniisque agitata corde flammis

Per noctem reliquam litat Cytherae.

O rem ridiculam ! magisque stendam !

Dum collo madido boues reuertunt ,

Scurra

Scurra ac Ardelio, hisque si repertum
Abiectum est mage, confluunt; lignonem
Ponit fossor, & omne non facerem
Rus confidit olentis ad lucernae
Fumum, fordida dicta, fabulasque
Mendaces memorat, canitque nugas,
Vix fufis mulierculisque dignas.
Sic fuluo pretiosus metallo
Tempus dilapidare quem putares?
O rem ridiculam! magisque stendam!
Ni fallor, sapientior poeta est,
Functus rite laboribus diei,
Dum claudit pecudes ouile pastas,
Ad sacras citharae reuersus artes,
Et mentem meditatione sancta
Distractam reuocans suos ad ortus,
Si totam iubeat filere terram,
Et solum iubeat patere mundum.
O praesentibus Hesperos beatos!
Cui pectus sapit, his quietus actis,
Ad somnum properat; resecta somno
Tollens membra tenaciore lecto,
Nertios sollicitat lyrae loquaces,
Et laudat, redeunte sole, Solem
Illum Iustitiae, Patremque lucis.
Felix ille, quater beatus ille,
Qui moeroribus anxiiisque curis
In pluma remaneantibus, reiectis
Rebus cum vigili cubile certat
Pigrum linquere Phosphoro, & canora
Vix audita aue, concinit. Fugantur
Paulatim tenebrae iugis ab altis
Coeca cum nebula; caditque menti
Quicquid tristius haeserat superstes.
Exit rura petens, locum reductum
Optans, qui resonet suum Ichouam.
Tunc sol relinquit adhuc marinis
Rorans in tepido flagrantiores

Ignes pectore alit, mouetque flammās,
 Heic quot progrediens terit recentes
 Aurorae lacrimas madente planta,
 Tot cernit speculis suos amores,
 Tot cantat numeris suos amores,
 Olim sic cecinit, reor, poeta
 Ieffaeus, Solymas sacras per oras
 Errans, & iuga pinguis Hermonaci
 Carmelique super niuale tergum
 Formosis spatiat in viretis,
 Qua circumfluus el-gante ripa
 Singultantibus euolutus antris
 Iordanes sonat, & remurmurantes
 Sese fluctibus adloquuntur vnda.
 Certe hac quisque fruens amoenitate,
 Aut praecordia duriora saxo
 Fert, circumdata triplici metallo,
 Aut fertur numero insolentiore,
 Mistus lauricomis repente turbis.
 Quod si forte fuit poeta dudum,
 Invitat citharam ad suos nouandos
 Lufus, & iuuat eruditore
 Vocem pollice; sicque cantat, omnis
 Arbor quod stupeat, quod omnis vnda,
 Auriti lapides quod insequantur,
 Pratis praeferat immemor iuuenus
 Herbae, agnique lupus; quod & Deorum
 Aures mulceat. Vt iuuat, reſecto
 His ferclis animo, manus diurnis
 Exercere laboribus, beatas
 Et tantum niueas videre lucēs!
 O tales niueas & auſpicatas
 Si ſemper liceat videre lucēs!

Ad

IO. ERNESTVM GRAEVIVM.

Annon iam satis est silentiorum ,
 O Tu , portio pectoris Richardi
 Dilectissima , somnulente Graevi ?
 Num forsitan tua musa dulce dormit ,
 Aut colles Heliconis otiosa
 Nostrique immemor otii , peragrat ?
 Dum tu , quae iubet Vlpianus ille ,
 Ille & Iustinianus Imperator ,
 Librorum heluo discere adlaboras ,
 Et mysteria rituum Quiritum
 Graiorumque recludis ipse mysta
 Dignus Iustitiae Deae sacrorum ?
 Aeterna requie quis est , carere
 Qui possit ? Variatio iuuabit.
 Horarum quoque danda pars amicis ,
 Expectantibus elegantiores ,
 Flagitantibus aestumatiores
 Ferus ingenii tui togatos ,
 Festiuosque manus tuae labores
 Iucundosque lyrae tuae sonores.
 Hinc , quas gestio literas videre
 Abs te , terque quaterque suauabor.
 Dic , o portio pectoris Richardi
 Dilectissima , multum amate Graevi ,
 An sit iam satis haud silentiorum ?

Ad

HOCHSTAEDTERVM.

Quam laeuae maleficus error Euae
 Serpentisque dolus , manusque laesi
 Regis fulminibus graues , Adami
 Immisere nepotibus misellis

C5

Mor.

Morborum omnibus orbis incubantem
 Nostri nunc regionibus cohortem,
 Largum haec flagitat Aesculapiorum
 Prouentum, Podaliriosque plures,
 Credo, flagitat eruditiores.
 Quois feliciter en tibi lapillis
 Lux haec candidioribus notanda
 Nomen gessit, Apolline adnuente,
 Immiscere tuum celebre, & olim,
 Hochstaedtere, celebrius futurum.
 O quae gaudia, quanta, quaeso, Phoebi,
 Digno gaudia filio-recepto
 Pertentant tacitum piunq̄ue pectus!
 Ergo callidus eius arte perges
 Vulgus spernere naufas Hygeam,
 Iratamque, perite Amice, mortem
 Tu, ne corripat gradum, vetabis.
 Ergo, quae redimit tuos capillos,
 Laurum gratulor haec Apollinarem.

Vota nuptialia.

Vincli foedera, Sponse, coniugalis
 Quum recens in eas, tibi que amore
 Non sane illepidam nec inuuentam
 Iungas, Eusebiesque Palladisque
 Corctum, blandidulam, tepellulamque
 Virginem pascompsam & elegantem:
 Nisus Euryalo quid vsque promam?
 Aurum det tibi copiosus auro,
 Det gemmarius areifex Iaspin:
 Nuptiis ego tale mitto donum,
 Quale mittere nos solemus omnes
 Quotquot Castaliis rigamur vndis,
 Quotquot Pierium nemus subimus,
 Nempe charteum. Habe! Fauaque porro!

Hoc

Hoc optant graciles tibi Phaleuci,
 Votis omnibus ipse quod precaris,
 Sponsulaeque, sibi vouet quod ipsa.
 Et, quos filiolus torus refunder,
 Patriasare det arbiter polorum!
 Et, quas filiolas torus refunder,
 Det matrescere! Quid nouis maritis
 Luce hac aut melius darem, aut habebam?

Ad

H E R Z O G I V M.

Laeti gaudia nescio diei
 Pectus iam noua quae meum focillent.
 Causas sentio, sentio meorum
 Ciuium decus integerrimorum
 Ipsorum meritis datum, quod vno
 Opto plus maneat perenne saeculo.
 O Tu, quo mihi carior sodalis
 Nullus, quo mihi dulcior sodalis
 Nullus, quo mihi doctior sodalis
 Nullus candidiorque nullus exstat,
 Quo plausu excipiam tuos honores?
 Quas lauro impediam tuae corollas?
 Quis te laudibus, o Amice, tollam?
 Laudes non dabo, non dabo corollas.
 Cedrus non humiles amat myricas,
 Est laudis generix tua ipsa virtus
 Nectit ferta tibi manu lubente
 Laetabunda cohors nouem fororumi.
 Has tantum volo gratulationes
 Reichardi accipias tui, quibusuis
 Siccis carminibus probatiores.
 I nunc dirior ad tuos penates,
 I nunc doctior ad tuos amicos!
 Aegrorum patriae tuae querelae
 Conclamant Podalirios, Melampus,
 Et Machaonias manus salubres.

Ad

Ad

Z I M M E R M A N N V M.

Iucundissime & e meis amicis
 Antifans mihi millibus trecentis,
 Zimmermanne, iubebis ergo doctos
 Et dulces comitum valere coetus,
 Qui te plus oculis suis amarunt,
 Et quos plus oculis tuis amasti?
 Consummatus abis, & absolutis
 Heic cursu stadiis, ad ampliores
 Illustresque magis, magisque dignas
 Tantis ingeniiis scientiisque
 Festinas sapientiae palaestras.
 Paludatus abis & inter arma
 Plus vna cataphractus arte miles,
 Et palmas tibi laureasque, frontis
 Doctae praemia, nominisque laudes,
 Doctae praemia ventilationis,
 Comparare viriliter laboras.
 Te, quod gaudeo patriae mihique,
 Praeclarum video decus manebit,
 Immortale tibi quod omnamur,

Ad

IO. HENR. LÜTGERVM,
 Generum & Collegam suum carissimum, coniunctissimum.

Si mecum placide meridiari
 Sub taxis liber auisque lotis
 Mi *Lürgere*, parum deambularum
 Rus ad me venias, vt otiosis
 Aerumnaeque scholastica solutis
 Argutus recitet puer libellos,
 Electos & amabiles libellos
 Plauti aut Eutropii, Aeschyli aut Homeri,

Flacci

Flacci aut Virgillii , Ennii aut Terenti ,
 Vel quodcumque bonum simillimumque est,
 Tunc quasdam volo collocuriones
 Tecum texere , donec aestuosus
 Frangat se calor ; hinc sedens in herbis
 Dulci vina refrigerabis vnda ,
 Qua buxos rigat alluitque myrtos ,
 Qua puros rigat alluitque malos
 Nostro lympha scaturiens in horto.
 O iucunda beatitudo vitae ,
 Libros inter & optimos amicos ,
 Quos iungit bona Comitas & vnâ
 Delectatio rebus ex iisdem ,
 Et musae veneresque transmarinae ?
 Salve villula , gaudii creatrix !
 Gaude villula ! Quam tuum libenter
 Inuiso nemo ! Ecquid aestimandum est
 Curis esse beatus solutus ?

Gamelium.

Nomine alieno.

Adeste , o Veneres Cupidinesque
 Et mixtae Charitum choro decentes
 Nymphae , tuque iocos amans Iuuenta ,
 Et Concordia , Faustitas , Salusque ,
 Laetae blanditiis facetiisque ;
 Quotquot numina amoribus iugalibus
 Gauderis thalami , sacrisque taedis ,
 Adeste , atque nouis fauete sponis !
 Vestri delicii , meae Sororis
 Tandem pectus amoris igne fernet.
 Fausto haec auspicio fauentis ardet
 Caeli nubere florido marito ,
 Myrti praemia strenue ambiendi.
 Hunc plus illa oculis suis amauit ,

Hunc

Hunc & semper adusque mortem amabit,
 Fidae vt rite viros amant maritae ;
 Hanc plus ille oculis suis amauit,
 Hanc & semper adusque mortem amabit,
 Fidae vt rite viris maritae amantur.
 Auditis calida illa Sponsi,
 Qui tanto valet haud valere ab aestu,
 Quin multum repetat tremente lingua :
 O nox pronuba , nox diu expetita ,
 O nox dulcicula , o bonae tenebrae ,
 Tenebrae mihi luce cariore ,
 Sponsam quando meam & suauitatem ,
 Sponsam delicias meas honestas ,
 Cor , vitamque meam mihi adfereris ?
 Quin prodit noua nupta , tota blanda ,
 Promta & vulnera corculi leuare
 Et per gaudia mutuosque lusus
 Exhinc vnanimis fouere somnos.
 Ambo hos lege sacra atque amore vincitos
 Deprendat radiatus ora Phoebus ,
 Et quum prouehit aureas quadrigas ,
 Subit quumque cubile Gaditanum ,
 Ludentes simul & simul iocantes.
 Ante Albis refluat , bibantque Tigrim
 Chauci & Saxones , ante vel salinis
 Nobilis parua omnibus careto ,
 Hos quam soluat amor , bonumue desit
 Vllum illis animaeque corporisque.
 Adeste , o Veneres Cupidinesque
 Et mixtae Charitum choro decentes
 Nymphae , tuque iocos amans Iuuenta ,
 Et Concordia , Faustitas , Sufusque ,
 Laete blanditiis facetiisque ;
 Quotquot numina amoribus iugalis
 Gaudetis thalami sacrisque caedis ,
 Adeste , atque nouis fauete sponsis !

Iambi & Scazontes.

Ad Publicanum,

quem Christus Luc. XIII. exemplum proponit.

Quid, publicane, quid moraris eminus?
 Nunc est tibi, quod sis Celaeno, cognitum.
 Ipsum vereris ergo surprias Deum.
 Quid est, quod impium caput non erigas?
 Videris ora ferre Gorgonum tibi,
 Sed non cupis mutarier poli genus.
 Quid dextra pectori rot istus expedit?
 Expostulas, quae monstra subdolum fouet.
 Deus necabit ista. Iam te pronocat.
 Quid, publicane, quid moraris eminus?

In Amicos fures temporum.

Minis poeta mille fulminaturus,
 Iratus, ecce, bile turget inflata,
 Quam fundet ore detonante. Iam pectus
 Inustrata concitum fremit flamma.
 Per omne corpus gliscit ignis. Ad bella,
 Ad arma poscor, Armiger poetarum,
 Adesto Scazon acer, & dicam scribe
 Meis amicis! Mira res! Satin' sanus,
 Miser poeta, qui Tuis diem dicis?
 Plorare amicos qui iubes, quid hostili
 Turbae relinques? Pernegat sibi vates
 Discordiam esse vel fuisse cum quoquam
 Terrae inquilino, sed facis tamen sanus
 In ius vocandos autumat, sibi quotquot
 Vinculis amoris iunxit haud resoluendjs.
 Sunt tantum amati, quantum amabitur nullus:
 Et, quod stupefcas, arguam reos furti
 Furesque quouis pignore esse contendam.

Ergo

Ergo ambulate in ius, latrunculi dulces
 Et postulate iudices patronosue ;
 Caussa cadetis interim tamen vestra,
 Qui gemmam & aurum surpuere, sunt fures ;
 Qui viliora surpuere, sunt fures.
 Gemmis & auro cariora qui tollunt,
 Venale nulli numis qui clepunt, credo
 Furantur omnes. Ergo quis negaturus,
 Gemmis & auro & vnionibus, regum &
 Ditissimorum & Attali celebrata
 Croesique gaza carius mihi tempus
 Quos surpuisse non pudet, reos furti
 Atrocis esse ? Et hoc tamen cadit crimen
 Eos in omnes, quos amore complecti
 Deliberato, & aestimare permagni
 Mihi statutum est, laeta dum fruar luce,
 Dumque hos mouebit artus spiritus viuax ;
 Licet dierum noctiumque cunctarum
 Contractiores hi latrunculi reddant
 Impendiosis fabulis suis horas.
 Nam quas benigno nisu amabiles fures
 Furantur horas, has ego in lucro ponam.

In obitum

L I N D N E R I ,
 filii vnici.

Nomine alieno,

Quot neniae tibi fuere dicendae,
 Lindneriana nobilis domus, Iustris
 Duobus ? Heu moeroris haud vides finem !
 Adhuc superstes vnicum decus, gnatis
 De quattuor Parentis optimi sola
 Spes, inclutaeque stirpis vnus hic ramus
 Effertur in primordio suae, veris,
 Aetatis, atque vere iam nouo, Phoebos

Aequan-

Aequante noctes & dies suo cursu.
Cultor fuit iuris, quod hic colit mundus,
Dilexit alma Leucoris probum natum,
Patri & remisit, redderet suo tandem
Maiore lucro. Sic sed est Deo haud visum,
Nec omnium rerum queunt dari causae;
Ad se recepit hic in orbe discentem,
Ut inter angelos suosque Maiores
Viuens beatos coelites doceretur,
Quae neminis mens concipit nec agnoscit
Stupore vel contemtionem desenda.
Beate, maeste honoribus brabeisque
Probaeque vitae diligentiae & sanctae;
Simulque maeste gaudiis nouis caeli.
Iam doctor audis noster. Omnium es gnarus,
Quae discimus, nec nouimus satis recte,
Ex parte si scimus, quod anxia cura
Multo & labore scire credimus tandem,
Sed saepe falso. Prima frons capit mentes
Sibi relictas prosperis nimis rebus.
Tu cuncta despicias, Tuis, vale dicto,
Graues creas, ut vnici solet gnari
Acerba iure mors ciere, tot fletus
Nobisque, qui praestamus hoc quod heu! cogit
Necessitas & debitum, aut pium munus.
Arena mollis te tegat! Tuum nomen
Vigebit inter nos superstitibus semper.
Sed te, domus Lindneriana, soletur,
Ludumque dissipet Dei manus magnum,
Sientque pulvis nubibus dies clari!

Paraenesis ad iuuentutem scholasticam.

Mentis tumultus, ite! vana curarum
Mergenda vastis ite fluctibus ponti!
Nam vanitarum exosa turgidam tricis
Mentem Camena, certa diligit curis

D

Doctae

Doctae vacantem Pallados, sacris curis.
 Tibi, luventa, iam loquor, Magistrorum
 Sani cerebri semper audiens dicto.
 Ineptisque lusbisque mature.
 Sapiens remitte nuntium, falsi quicquam
 Si molle celer pectus; abdica Bacchum;
 Horrente peius vipera voluptratis
 Sirena vita; blandientium cantus
 Scelerum perosus, lineas Honestatis
 Modestiaque transeas caue! Virtus
 Ad astra tendit, tartaro scelus mulctat.
 Abominandam hinc somnolentiam linquas
 Voluasque libros obsecro reuoluasque,
 Quum surget Eos, Hesperugo quum caelo
 Diffundet astra, quumque feruidum tanget
 Medii diei circulum iubar Phoebi.
 Orbes nitentes, quaeso, luminum vanis
 Auerte, somno detrahe, impigra dextra
 Calamos & arma, sanior quibus pubes
 Expugnat arces daedalas Arriaoes,
 Moue; mouenti gratiam Deus spondet
 Suam benignam. Vitro Deus laborantum
 Semper spondit ordini omnium riuos
 Felicitatum, at feriantium noctes,
 Diesque pigra ventus auferet vota,
 Lactoque ludum iugiter dare aduersis
 Como & Vacuae depluent ab irato
 Ingrata caelo damnâ. Non Honos, Virtus,
 Doctrina, Fama mollibus cubant plumis,
 Frustraque venter otiosus expectat
 Assas columbas, quas in ora deportent
 Austri fauentes. Impigre laborandum est!

Carmen consolatorium
ad Parentes denatae filiolae.

A mice tristis atque Collega intime,
Tuaenè cogor facere Iessum filiae?
Funeraeque carmen exarare Barbarae,
Illi puellulae optimaè, illi flosculae,
Illi osculo, illi suauio, illi gemmulae,
Medullulae Charitum, Parentumque animulae?
O quam graue his humeris onus & impar leuo!
Carminis enim auctori canendum est incluto
Carmen; ferendae nempe Athenas nosuæ.
Hinc-mitigandus est patri a non patre dolor,
Quo maior haud cor anxium laicit aut lapit,
Non cura, non aerumna maior est iecur.
Tenella siquidem & corda nobis indidit
Natura, qui a cunabulis, reor, sumus
Bonarum & artium, bonarum & partium,
Illamque credibile est tibi, cui de luto
Meliore Titan finxit olim fiscera,
Thyrso acriore hausisse pectus nobile,
Vt amore maiore sobolis tuae flagres,
Magisque lentis macereris ignibus.
Nec carmen afciaie *Aperita* modo finit,
Vocatus etiam; neque nouensilis mihi
Turba adnuit, nec respicit me hoc puluere,
His occupationibus scholasticis,
Multum quibus moueo, ipse promoueo parum.
Dicendum aliquid est tamen; & est-cum flentibus
Flendum atque moerendum acriter cum talibus
Moerentibus, dicam, an merentibus viris.
Etenim redundans ceu capitis alti dolor
In membra subiecta huc & illuc diditur:
Sic fas erit, domestico vt luctu tuo,
Nos quoque, quibus das iura Rector inclutus,

Animumque nostrum stringat aegrimonia
 Et hasta mortis vulnere aliquo pectora
 Degustet. Eheu! Vita tantum nomine
 Vita est, reapse Labor (cothurnatus refert
 Poeta) cui si fecit unquam aetas fidem,
 Adflicta certe nostra tempestas facit.
 Conterimus aetatem gemitibus. Publice
 Circumstat horror nos futurorum ob metum,
 Angore cor praesentia coquunt, memoria
 Retrahat aeta cum stupore tempora.
 Neque id fatis. Privatim habentis concita
 In nos quasi arietat calamitas undique,
 Teloque capita mors petit carissima.
 Sed habet bene. Pii omne cedit in bonum,
 Licet malum sit maximum & grauius nece;
 Nouitque bona Deus e malis extendere.
 Hinc ille Barbaram tenellam prouidus
 Subduxit instanti procellae ac turbini
 Viriorum & aerumnarum; & Agui sanguine
 Tinctae dat, vt trieteride aeta, messibus,
 Inquam, tribus, denisque mensibus,
 Terque insuper vernis quaternis folibus
 Clausis solo, vinat polo, Christi in sinu.
 Hoc tibi patri, Müllere, quin parentibus
 Vtrisque curam emoueat; hoc lacrumas genis
 Abstergat; hoc solatium menti adhibeat,
 Caelestibus menti recoctae ab ignibus;
 Hoc ipsum amici, in arduis certissimi,
 Summi simul, medioximi, imi suggerunt;
 Quos inter anser velut olores ego strepens
 Si versibus feci minus mihi fatis;
 Certe tibi officium placebit amicali.
 Sic filiae superstitres Matrem, precor
 Sic filii referant superstitres Patrem!

Odae.

O d a e.

Ad

AVGVST. GOTTLIEB EVERS,
ad Aedem S. S. Vlrici & Leuini apud Magdeburgenses Pasto-
rem fidelissimum.

Isaacus immolandus,
Christi pro nobis immolati typus.

Inominata scripsimus alite,
Nos antea quae carmina scripsimus;
Poeta iam sacrum mouebit
Auspicio meliore plectrum.

Amphryfus omnes, flumine quos vehit,
Mutos olores obtupuit, neque
Beatus Eurotas canoras
Audit Io! resonare lauros.

Albim relinquo sub pedibus nigrum,
Ferorque vates per liquidum aethera.
Adfurgit, ecce, adfurgit Hermon,
Et Libani iuga miror alta.

Attingo iamiam culmina montium,
Iamque ad Sidronis murmura tubrici
Resido spectator nouorum
Attonitus tacitusque Tempe.

Aurita circum flumina vitreis
Plaufere palmis, barbiton heic suam
Poeta caelestem arte rara
Isacius quoties terendit.

Caelo tonantem, fallor? an audio.
Deum loquentem? Non, puto, fallimur.
Abrame, poscit sanguinem ara,
Surge, age! Surge, age! & Isaac

D 3

Cul.

Cultrum sacerdos subiice filio !
 Mox Abrahamus surgit , & vnicum
 Offerit iubenti natum , & heros
 Intrepidus fruuit arra ligna ,

Infans puellus , victima , quae tulit.
 Ignarus idem , mi pater , est , vit,
 Ignis tibi , est culter , rogiusque est :
 Agnus abest tamen immolandus.

Nec anxie tu quaesieris , sibi
 Monte in Moriâ reperiet Deus ,
 Dixit pater. Sacris paratis
 Filius ore fauet. Sed ipse

Vincitur. Ensem stringit Abram improbum.
 Ciamante Ioua : Desine ! Desine !
 Recondit ensen ; & lufit vmbrae ,
 Ecce , meos oculos imago !

Mutata scena est. Quod genus hoc virum ?
 Quid nunc Moriâe in vertice curritur ?
 Quae multitudo ? Quaque turba
 Montis vtrumque latus tremifcit ?

Formidolosam num video crucem ?
 Sic est. Parenti se pius immolat
 Natus Iehouae. Quo vorago
 Me rapit haec fapientiarum ?

Tum iam faluti confuluit meae ,
 Et Abrahamum hoc edocuit Deus ?
 O mira quanta ! Quantum amorem !
 Ipse Deo fatus , alter Ifaac ,

Parris voluptas , deliciae atque amor ,
 Patrique ad ipsam thorigerus necem ,
 Rem perditam nobis & omne ,
 Quod malus abstulerat priorum

Error parentum , nec dare quiverat
 Labor neporum , restituit bonum.
 Quis , quaefo , quis tam durus , illum vt
 Haud colat , haud amet Ifaacum ?

Psalms CXXIIX.

O ter beatum, quem Domini timor
Recto gubernat tramite, nec sacra
A lege diuersum salebris
Dei us infinuauit error!

O te beatum, quisquis es! Adfatim
Nam te laboris, paupere quamlibet
Cum forte, fenus prosperante
Numine alet; facilem ille large

Victum ministrans, vt bene sit tibi,
Cornuque pleno copia suppetat,
Rumore vorrant vt secundo
Quas geris & dabit vsque rerum.

Ceu vitis almas palmite fertili
Maritat vlnos, aut viridi domum
Incingit amplexu stolonum:
Sic tua te sobolis feraci

Ditabit vxor germine liberum,
Mensam ambientum, termite vti suam
Fallente numquam spem coloni
Arborem oliua onerans coronat.

Haec sunt timenti Numinis a Deo
Promissa vitae commoda, quae manent,
Euentibus rerum inuidendis,
Corde Deum ingenuo colentem.

Restor Sionis, caelicolum Parens,
Lauto bonorum te cumulo obruet,
Tuaque caussa ciuitati,
Quam colis, esse probe iubebit.

Florente pacis quo Solyma bonis,
Atque Israelis incolumi statu,
Natosque natorumque cernas
Progeniem pariter beatam.

Ad Spiritum sanctum.

Parodia Horat. Od. Libr. I. Od. X.

Spiritus viua Superum potestas,
 Corda qui primi scelerata saeculi
 Voce tentasti gratis ad priores
 Flectere cultus;

Te canam, summi Patris atque Gnati
 Vinculum, sacraeque lyrae parentem,
 Integros vitae facilem supernis
 Vngere donis.

Tu cui gazas & opes perennes,
 Per necem partas, manibus dedisti
 Liberis, numquam viduus benigna hic
 Luce vagatur.

At rebellantes, duce te, Sophorum
 Principes Paullus, minor ore cunctis,
 Gentiumque vrbes, Satanaeque tela
 Ignea vicit.

Tu pios restum per iter meantes
 Ducis, & verbi reliquos sonori
 Vi vocas coetus, ad opem his ferendam
 Pronus & illis.

Tu probos mores docili iuuentrae,
 Manibus dulcem requiem beatis,
 Quin & aeternae dabis inter astra ac-
 cumbere mensae.

Ad

Ad

M. AVG. GVILIELMVM FERBERVM,

Gymnafii Magdeb. Prorectorem,

Amicum & Collegam fuum coniunctiffimum.

Defluxere rosae, viduantur floribus horti,
Horrea messis habet.
Aut dormit lassus, suspensa falce, colonus,
Aut ad aratra redit.
Temperat a vernis sensim Philomela querelis,
Cumque sorore fugit.
Immortalia curemus monet annus & alnum
Quae rapit hora diem,
Nam simul autumnus fruges effuderit, ecce,
Bruma recurrit iners.
Vere liquefcit hiems, ver feruida proterit aestas;
Nil stabile orbis habet.
Damna quidem celeres reparant caelestia lunae:
Nos vbi decidimus,
Quo ruit aeternae male prouida turba salutis,
Mors rapit atra suum.
Ille manus audias fugit Strygis, ille barathrum,
Qui fugit altus humum.
Ille dies hilares cunctos ager, integra cuius
Mens petit alta poli.
Quum semel occideris, illoto & pectore faeces
Inruleris tumulo:
Nec te diuitiae, nec te facundia, nec te
Restituit pietas.
Vita summa breuis longis nos artibus omni
Cura inhiare iubet.
Quis scit, an adiciat laetis, quibus vrimur, horis
Tempora laeta Deus?
Pallida mors aequo flores merit ense iuuentae
Et capita alba senum.

D 5

Mista

Mistra senum ac iuuenum denfantur funera ; lucro
 Ponite , quaeſo , dies !
 Inuida , dum loquimur , ventis fugit ocyus aetas ,
 Hora nec vlla redit.
 Longae ſpem vitae ſtudium virtutis & artis
 Vtilioris habet.
 Muſa vetat , virtusque vetat ſuccumbere morti ,
 Inuidiaeque rruçi.
 Illi igitur ſapiunt , Libitinæ ſurpere nomen
 Qui didicere ſuum.
 Sic ſapis , o *Ferbere* , meos potis inter amicos ,
 Nec ſine laude ſapis.
 Te iuvat adſiduo noſtesque diesque labore
 Appoſuiſſe lucro.
 Quosque alios fregiſſe dies luſuque iocoque
 Non pudet atque mero ,
 Hos Tu diſcendis linguis atque artibus omnes
 Gnauiter attribuis.
 Auſonio Graioque & Ebraeo diſſeris ore ,
 Diſſeris , atque places.
 Sunt perſpecta Tibi placita & commenta virorum ,
 Quos hodie colimus ;
 Quos venerabatur Sapientiae amore calentes
 Prifcum hominum omne genus ;
 Quosque omnis ventura etiam venerabitur aetas.
 Nec Tibi Pegafides
 Carmina blanda , ſacro Pimplae , dictare recuſant ;
 Splendida nec veterum
 Geſtarum rerum inſigni cum laude per orbem
 Te monumenta latent.
 Graecia quot , Latiumque quot exemplaria docto
 Protulit ingenio ,
 Nocturna verſare manu , verſare diurna
 Heluo nauis amas.
 Perge , meae ſemper pars o , cariffima curae ,
 Tramite , quo graderis
 Perge placere bonis , laus haec erit optima ; doctis
 Perge placere viris.

Non, si quid vatis veri mens augurat, omnis
 Sic moriturus eris.
 Omne feres punctum, & seros superabit in annos
 Portio multa Tui.

Ad Voluptatem.
 Horatii Carm. Libr. I. Od. quintae.
 Imitatio.

Quis capcus iuuenis pectore te suo
 Captus letiferis vrget amoribus,
 Pulere pieta voluptas?
 Cui bellaria praeparas

Fallax blanditiis? Heu quoties merum
 Infanosque cibos flebit, & aspera,
 Dulci mista veneno,
 Exsecrabitur oscula,

Qui nunc te sequitur credulus, auream,
 Qui semper nitidam, semper amabilem
 Sperat, nescius anguis
 Icentis! Miseri quibus

Ridens improuidis insidias struis,
 Quae aeterna meam laus animam indicat
 Extraxisse potentem
 Clementemque simul Deum.

Auctores Statoresque Societatum litteraria-
 rum celebriores.

Quod tibi numen placet eruditum
 Voce vel dextra celebrare, Musa?
 Quae nemus sacrum resonare docta
 Corda docebis?

Quem

Quem virum aut heroa fides sonabunt ?

Quos canam auctores Academicarum ?

Pande, qui sint, qui tua protulerent

Regna, Sophia.

Quem per auritas viridesque silvas

Principem rupis Heliconis effert

Barbitos ? vel quem loquitur iocosa

Vocis imago ?

Trans Tibrim forsan iuvat euolare

Ad Padum, quercusque Athesis, Tagique

Aureas ripas ? vel ad Adriana

Littora tendis ?

Aut magis ditem per Iberum, & Alpes,

Sequanam, Eurotam, Thamefin, Suëuumque

Ad Salae argutos rediisse & Elfri

Praefat olores ?

Te canam, fas est, prius o Petrarcha,

Rhetor insignis facilisque vates,

Cui Linus myrtos fere Apollinares

Cedat, & Orpheus,

Trinacris Regem iuvat atque sanctum

Myticae Romae dominum impedire

Laurea cuius niveos corona

Rite capillos ;

Vnde te maius nihil est futurum,

Nec fuit quondam simile aut secundum.

Proxima vero tibi sint, Erasme, &

Capnio, lauri.

Te tamen dicam potius, Luthere,

Teque Melanchthon ; neque te silebo,

Balzaci, nec quem repetis Richelium,

Gallia, semper.

Nec minus dicam Rosium & Becherum ;

Illum amat Gallus, colit hunc Britannus,

Namque naturae simul explicabant

Vimque modumque

Fran-

Franciae terras ferus horret error ,
 Murciae hic templum ruit & Vacunae ,
 Gensque, (nam quid non poruit Thuanus ?)
 Dura politur,

Zesium post hos prius , an Valettam ,
 Sive Sandrartum memorem, an Freheri
 Bauschique artes , dubito, an Socini
 Et Loredani.

Ramum & Haraeum , Bosium , Baconem ,
 Immo Spanhemum , & magis qui meretur ,
 Franckii docto referam perennes
 Pectine laudes,

Altius surgas , mea Musa , ad aulas
 Auoles regum ! Quid & hic quibusuis
 Artibus faustum fiet atque felix ,
 Rite ministros !

Quam pium Ernestum recinunt Gothani !
 Quam suum iactant Carolum Britanni !
 Quumque Christinam Suecia extulit , Flo-
 rentia Cosmum !

Nonne vos , Galli , Ludouicus ille ,
 Vos , Sueci , prudens Fridericus ille ,
 Vos Petrus , Ruffi , inficitiae tenebris,
 Eruit altis ?

Nec suos Dani , puto , Christianos ,
 Nec suos lenti Batavi Frisones ,
 Optime de se meritos , omitrent
 Tollere ad astra.

Iulium fidus Tulisurgicorum
 Splendet in caelo ; magis at coruscant
 Guelphici nomen *Caroli* , quod heluus
 Occur adorat.

Talium heroum , fateor , manebit
 Nomen & virtus : tamen inter omnes
 Fama *Friderici* , video , o tui , exstat ,
 Prussia , *Magni*.

Side-

Siderum praefes, pater atque vindex
 Gentis humanae, tibi cura Regis
 Esto Brenhorum data! Tu secundo
 Principe regnes!

Ille seu lenis sapiensque princeps
 Legibus iustis populum bearit,
 Scriptor aeternum sibi dum merendo
 Vindicat aeuum;

Seu tremendorum Senonum minaces
 Frerit hastas catus imperator,
 Seu citum fulmen truculentiores
 Fuderit hostes;

Seu potens Pindi sibi sempiternas
 Nexerit lauros, studio sagaci
 Callidus vitae geminare adaucta
 Saecula fama;

Siue ab extremis reuocauerit oris
 Exfules Musas, & iis superbas,
 Tempia virtutis sapientiaeque
 Struxerit aedes.

Regnet in feros, precor, aequus annos,
 Quasque alit clemens pater hic Camenas,
 Vsque amet clemens pater, atque auitos
 Maestet honores!

Ad
Gymnafii Regii Academici Altonauienfis Gymnafiarchas,
BERNH. LEOP. VOLCMARVM DE SCHOMBVRG
&

IOANNEM BOLTENIVM,
ipfo huius Gymn. Chriftianaei Dedicacionis fefto
dié xxvi. Maii cIoDccxlii.
nomine Collegii Profefforum.

Numquam quadrigis fplendidioribus
Nec fauftiori, credimus, omine
Titan inaurauit comata
Purpureo tua rura flore,

Pulcro renidens *Altona* fidere;
Nec, remur, vnquam laetitiae dies
Te plenior, felicioque
Lumine munifico reuifit.

Hac luce demum furgis & aureae
Aeternitati traderis amplior,
Obliuiofis euocata
Nubibus ac celebrata Mufis.

Laetare! Mufisque hofpitiu para
Felicitatum mater amabilis,
Minerua, nutu *Chriftiani*,
Mufagetae patriaeque patris,

Centum beatis fepta cohortibus,
Sibi hic dicatas nunc repetit domos
Vultuque gaudet gratiofo huc
Sidereos agitare greflus.

Intaminatis pulcher honoribus
Et fole puro candidus ir dies,
Non vanus integrae falutis
Perpetuique decoris augur.

Tran.

Tranquilla rident Palladis agmina ,
Solemnis urbem pompa perambulat ,
Spectaculum , testante plaufu ,
Cuius hospitiis gratum .

Nec nos supino languidi in otio
Perdemus horas , nos , quibus haec deus ,
Deoque Rex dilectus istaec
Tanta dedit celebranda festa ,

Per posterorum saecula Cimbricis
Et , auspicatae si qua fides spei ,
Terris vicinis quotquot annis
Festa pio recolenda ritu .

Ex *Christiani* munificentia
Diuiniore hoc munere diuites ,
Non uisitato perciti oestro ,
Abripiente calemus igne ,

Laudesque Regis in meritiissimi
Se sentit omnis vis animi rapti ,
Qui sacra Musarum hic locauit
Atria , Palladiosque postes .

Tanti sed o quis munera principis ,
Fufasque larga diuitias manu ,
Summasque virtutes in aeuum
Per numeros , memoresque uersus

Laboriosi carminis artifex
Aeternet ? Aur quod barbiton audeat
Insigne nomen *Christiani*
Tollere ad astra fatis sonore ?

Anhela quem iam Gloria feruidis
Vtrosque ad axes , & populos super
Euexit alis , Altonani
Grande decus columenque Pindi .

Creditis ? Io ! Credite , posteri ,
Per *Christianum* vere adamantina
Auro refulgent saecula Danis
Omnibus , aurea saecula Cimbris .

Hinc

Hinc & Tuas, Rex, Phosphorus audiet
Laudes, easdemque audiet Hesperus;
Noscere cunctis, quas salutat
Sol oriens moriensque terras.

Post Christianum Vosque legemini
Pars magna nostris carminibus, quibus
Civilium rerum sacrarumque
Auspiciis data summa Regis

In vrbe cura est. Pergite, pergite,
Laetae Camenae, ferte citae lyras,
Schomburgiique illustre nostri
Boltenique celebre nomen

Donate caelo. Thalia nomina
Inscripta caelo gloria sospitat.
Haec Lesbio laudare plectro
Haec fidibus celebrare Dauni

Semper decebit Pieridum choros,
Semper iuuabit nos, quibus haec licet
Bonaeque Menti dedicata
Templa piisque aperire Musis.

Laudare fas est. Quanta etenim bona
His debeamus, quis valet eloqui?
Quis voce complecti labores,
Quis varias vigilesque curas,

Fructus quis omnes consilii & precum,
Quis vberantis flumina dexterarum
In nos refusa atque arua nostra,
Carmine quit memorare digno,

Gratesque dignas reddere talibus
Quis, quaeso, nostrum pro meritis potest?
Honor potest, Musis amicas
Gaudet honor redimire frontes

Sertis perenni flore virentibus.
Qui fructuosus grande negotiis
Pectus probarunt, aut sagacem
Ingenuas animum per artes;

E

Queis

Queis ciuium ius , queis populi vigor ,
 Stipata queis & mille salutibus
 Minerua cordi est ; quique , vt arti
 Conset honos sans , adlaborant ;

Hos secum in auras tollit & aureis
 Dignos coronat gloria bracteis ,
 Sola sua virtute censo ,
 Non opibus tumidoque luxu.

Plaudamus ! Io ! Gloria , cernimus ,
 Insigne Musarum atque Togae decus ,
Schomburgium nostrum corusco
 Ire iubet super astra curru ;

Schomburgium , quem Candor & Aequitas
 Et Fas coronant , cuique animus datus
 Rerumque prudens & secundis
 Temporibus dubiisque magnus ;

Qui , ciuitatem quis deceat status ,
 Curans , eidem consulit optime ;
 Vmbram hospitem qui Camenis
 Stormariae dedit in virectis.

Plaudamus ! Io ! Gratia fulgido
 Demissa caelo *Boltenium* , Sacrorum
 Antistitem summe colendum ,
 Nectaris satiari riuis

Beatitatis mellifluae cupit ,
 Plenisque rerum Copia cornibus
 Viri integri rectique laeta
 Tecta beans subit inquilina.

Plaudamus ! Io ! Viuite , viuite !
 Praeconiorum fama perennium
 Manebit vtrumque ; o Patroni ,
 Quisque sua decorande laude ;

Seruate nobis gaudia & otia ,
 Litare gratiae pergite Palladi ,
 Doctamque deuincite vobis
 Perpetuis meritis cohortem.

Ad

SCHILLINGIUM.

Quantum differ ab Attalo
Graiorum radians gloria, Socrates,
Testatur sapiens Bias,
Natus Teuramidae memorabilis,
Qui capta fugiens domo
Secum diuitias inde sacras tulit;
Non illud reputans suum,
Quod fors coeca dat, & mox dare denegat,
Summi materiam mali,
Nam magnam sequitur cura pecuniam
Maiorumque fames fera,
Nec quem gaza beat diuitis Indiae,
Urbs ast illa potens erit
Et princeps, reliquas exsuperans bonis
Quam manantia Delii
Vatis de cerebro flumina perfluunt;
Quam dulces Charites colunt,
Spectantes placido lumine caelicum
Regem, mollibus asperae
Nec sese imperiis illius applicant,
Ceu quondam docuit suos
Galenus, medici praesidium chori,
Omnis namque labor cader,
Omnis musa leuis, lentaque spes erit,
Nullo nixa Dei metu,
Nec laudes celebrans aetherii patris,
Iacobi veluti domus
Detractum reprobis hospitibus sacris
Aurum dedicat vñibus,
Sic mandante Deo; non aliter facit,
Qui donis Charitum bonis
Late signa feret militia sacrae.
Quod tu nunc quoniam facis,
Schillingi, patriae dulce decus tuae:

Ornaris merito nouis
 Sertis, quae Clarius dat capiti Deus.
 Laetus nunc igitur cape
 Has doctarum hederas praemia frontium;
 Sis felix ter & amplius!
 Crescat palma piis parta laboribus!

Ad Amicum
 Philosophiae Magistrum creatum.

Q ualem superbum robore puberem,
 Quem mater aspris faeva laboribus
 Adfuevit, inspecto virili
 Indolis eximiae vigore,
 Olim voluntas & noua gloria
 Paruo parentis limine propulit,
 Durique, iam lusu remoto,
 Ingenuas docuere pugnas
 Fortem sodales; mox ad Olympicos
 Ludos remisit viuudus imperus,
 Et brachiis crudoque caestu
 Et pedibus superare certum;
 Qualisue dirae iussa capeffere
 Iunonis olim dicitur Hercules,
 Seu monstra Lernaee paludis
 Centuplicem iugulauit hydram,
 Seu mala captans Hesperidum sacra,
 Insigne ramis nobilibus decus,
 Mucrone truncatum corusco
 Strauit humi vigilem draconem;
 Te laeta vidit Prussia frigidus
 Quam lambit vndis Pregela limpidis,
 In verba iurantem feuera
 Pieridum, placidasque leges

Sancte

Sancte colentem ; quum studiis bonis
Te consecrasti non sine Numine ;
Tantumque miratae vigorem
Prussiae stupere Musae.

Sensere coetus atroniti diu
Commilitonum , quid labor improbus ,
Natura quid praestans valeret
Culta probe , patrique tanti

Præcepta , quem Mons Regius incluta
Quem rota magnum fert Academia ,
Collega carum quem , iuventus
Quem merito veneratur omnis.

Quis iusta digno praemia denegat
Iudex iniquus ? Sume reconditum
Virtutis ornatum , sacraque
Cinge caput nitidum corolla !

Miraris hospes fulgida limina
Sublatus arces ad sapientiae ?
Monstrumque sub duris nefandum ,
Inscitiam , pedibus gementem

Miraris ? Auctus diuite copia
Caeloque magnis latus honoribus ,
Cinctusque sectantis iuventae
Agminibus , cupidaque turba

Miraris ? Haec dat Musa volentibus
Augusta solers tollere munera ;
Quem laeta respexit Minerua ,
Muneribus decoratur amplis.

Pallas recludit splendida filiis
Potentiorum limina principum ,
Imoque distinguit popello
Vsque animas generosiores.

Haec & laborum est flebilium comes
Diraeque fortis. Non mare naufragum ,
Non arma , non durum tyranni
Exilium Gericis sub oris.

Vnquam timebit concomitantibus
 Musis amicus; nec muliebriter
 Emissa fortunae pauescet
 Fulmina faeuiriemque coecam.

Fertur virilis sponte Simonides,
 Infanienti pressus ab Africo,
 Iactasse, concussa triremi,
 Diuitias operosiores,

Fatusque vultu praeterea graui:
 Quid ergo tantas exacuis minas,
 Neptune, frustra? cui nefandum
 Interitum minitantur vndae?

Bellumne contra vim sapientiae
 Torvaeque terror proficiat necis?
 An nulla nec Diui potestas
 Mentis opes violauit vnquam

Intende vires in fera praelia,
 Fluctusque montes dic, age, construant,
 Dissolue compages, ratemque
 Mergere ferox medias sub vndas.

Aut luctuosus contere rupibus,
 Et redde praedam corpora piscibus!
 Si dona fortunae peribunt:
 Semper erunt bona vera mecum.

Ad

CAROLVM CHRISTIANVM GAERTNERVM,
 Collegii Carolini Professore,
 Amicorum suorum dulcissimum.
 Secessus vocalis
 poetae commendatur.

Aemulos quaerat, Rhodopeia arte
 Quisquis auritas agitare pinus,
 Aut fides dextra metuente temni
 Tangere coepit.

Ergo

Ergo quos nobis erit aemulari ?
Forte ad Eurotae ioculantis vndas,
Aut Padi ripas Thamesisue oportet
 Quaerere lauros ?

Ire per terras quid opus remotas ?
Est, quod optamus, propiore silua,
Silua, vbi ramos querula volucres
 Voce fatigant.

Succinentes quas simul aemulamur :
Icari pennis ope Daedalea
Nitimur ; magnis tamen excidemus
 Fortiter ausis ,

Hos vbi regni viridis colonos
Ver peregrinis reuocauit oris ;
Vsum ad hunc natis quoties sub vmbri
 Aera mulcent :

Fallor ? an picae toties loquaces
Prouocent musas ? Auium canoro,
Pinde, concentu quoque prouocamur ?
 Non , puto , fallor.

Has sibi vares capiat magistras,
Siue per flentes elegos sinistram
Lugeat fortem , numerisue dicat
 Fortibus aequam ;

Seu bonum Numen celebrare dulci
Barbita fumar, proceresque , quorum
Nomen ad sedes Superum volauit,
 Non sine palma.

Flere si mens est, docet, ecce, pandis
Arborum ramis Philomela pendens ;
Haec dies dulcis quaeriturque totas
 Praefica noctes.

Nunc dolet longo gemitu sororem,
Nunc reum irato gemitu maritum ;
Iamque Itys sterum laceratus alio
 Pectore rumpit.

Hac suam mortem cygnus a Caystro
 Parte , parte illa Phaetontis axes
 Et male pressas volucris iugali
 Plorat habenas.

Coniugem turtur gemit ; atra Acanthis
 Fata germani , veniamque poscit
 Proditum patrem , iuber & reuerti
 Scylla maritum.

Adfit hic quisquis canere Halleluiah
 Arte caelesti meditatur : vltimo hac
 Qualiter certant veruli columbi ,
 Qualis alauda.

Sic cane , & magnum docilis poetae
 Occupa nomen ; tibi sic periri
 Offerent myrtos & Apollinaris
 Praemia lauri.

Thracius nec te superabit Orpheus ,
 Nec Linus , quamuis pater huic , & illi
 Adforet mater ; neque te Tomitae
 Carmina vincunt.

Mantua ingentem retrahit Maronem ;
 Daunie o vates , fuge prouocari !
 Namque Verona tener huic Catullus
 Iudice cessit.

Ad

I O. I A C O B V M W I P P E L I V M.

Lipsiae MDCCCXXXVII.

At sic supino turpis in otio
 Perdetur aetas ? Sic mea pristini
 Oblita iucundissimorum ,
 Musa , sodalirii dierum ,

Et

Et Lipfienfes effe Deo meas
Iubebit horas Harpocrati facras,
Nomenque filius iam comantes
Non refonare tuum docebit?

Fauoniorum grata hiemes vice
Soluuntur acres, foluitur albicans
Terra antea raris pruinis,
Atque, nouo redeunte vere

Iam ridet omnis copia narium,
Quam gratiarum iuncta cohors choro
Nympharum, oberransque arboretis
Candidulis minuisse dextris,

Et vda circum tempora nexilem
Traxiffe gaudet. Iam ftabulis pecus
Exire geflit; iam camino
Agricolam rurilo relicto,

Paterna lactum vomere iugera
Nitente rufus findere, militem
Hiberna commutare cafttris
Perque nouos iuuat ire campos.

Laboriofos iamque fupertifites
Adae nepotes lux penetrantior
Titanis e fomno excitaffe
Quo iacuerat, videtur,

Ac fomnolentus folus ego mea
Non erubefcam rura relinquere
Deferta, mafas & filere
Solus ego patiar, Iyrarum

Pindique parcus cultor & infrequens?
Aeruginofum non ego barbiton
Percuffus exercere thyrfis,
Vt folitus fueram, folebo?

Diuiniore fcilicet ebria
Liquore caeli pectora non calent
Oeftro profano Phoebi, & orci
Sanguine confopiuntur ignes.

Gravis volentem me numeros loqui
 Molles & odas increpuit Deus,
 Nec tibiis permisit ipse
 Ludere, quae modo cumque vellem,

Sublimiorem Pindari & alire
 Flacci Dauidem passibus haud licet
 Aequis sequi permittat idem,
 Seu manus Omnipotentis huius

Lyra poetae fortis & hostium
 Victrix canatur, seu mare peruium,
 Sciffosque rorantes montes
 Magniloquus celebrare surgat;

Ieffaea quamquam non ego carmina
 Possum latinis reddere versibus;
 Namque arte caelesti erudito
 Ilacius ruit ore vates;

Inauspicato non tamen omine
 Illa aemulari reptilis audeo
 Poeta; Iouae semper auri
 Caeliuagae placere laudes,

Ereptus huius, quanta benignitas
 Manu potenti tergeminae necis
 E faucibus, nomen Iehouae
 Perpetuo celebrabo cantu,

Laudes Iehouae Phosphorus audiet
 Iouaeque laudes audiet Hesperus;
 Me nulla nox has, me silentem
 Nulla dies patiar reuisat,

Dum viuus artus spiritus hos regit,
 Haec dum manebit lingua volubilis,
 Audisse verum corde & ore
 Wippelium iuuat occinentem,

Verborum vltimorum Christi de cruce pendentis
quartum.

Siticulosus qualis ignibus?
Rigente lingua poscit aquam heluo;
Talis fatiscenti liquorem
Ore peto labiisque ficcis.

Longe sonantis qui premo bospori
Tumultuosos prouidus imperus,
Ne saeculum forsan Noachi
Oceano redeat refuso;

Cui blandientes fons Acheloius
Susternit vndas, cui famulantibus
Laborat Euphrates & Ister
Fluctibus, & trepidare Nilus;

Quem mille riui, quem repidi iacis
Et aridarum copia faucium
Omnis creatorem fatentur,
Cuius eant redeantque nutu;

Qui pluuiosae aetherae domus
Arces locauit; cui mare turgidum
Timet reluctari, superbos
Seu inbeam reuechi furores,

Seu stare firmos dissidentium
Muros aquarum, seu leuis ambulem
Nec vllius tentata gressu
Terga super trepidantis vndae;

Cuius resurgens gramen inebriat
Aurora insu; cuius & Hesperus
Rorat voluntatem secutus
Cum nubibus polus & pruinis;

Et murmurantes nunc lapides pluit,
Nunc fulminantum non sine nubium
Fragore nimbos expediuit,
Nunc placidos meditatatur imbres;

Qui

Qui fons salutis do sitientibus
 Porus perennes, quique liquoribus,
 Meos inexhausti fluenti
 Exhilaro sine fine seruos;

Qui — Sed quis ardor verba liquefacit?
 Immanis ergo me sitis enecat?
 Enectus, eheu! iam nefanda
 Paene firi sitio salutem

Neporum Adami insigniter omnium
 Quotquot fuerunt, quotquot ad hunc diem
 Vescuntur aura, quosque ab illis
 Progenitos alet orbis olim.

Miramini? Vrit me sitis ignea,
 Aeterna ne vos excruciet sitis.
 Exstinguit omnes sanguis ignes
 Tartareos meus immolati

Pro fonte mundo, pro genere hostico
 Infantis agni, largiter effluens;
 Qui quo bibetur plus; ab omni
 Plus sitietur auebiturque.

Sititis? Huc accurrite, arentium
 Hic apparata est copia faucium.
 Vitam & salutem veram anhelans
 Qui cupit, hanc bibat, & bibisse

Haud poenitebit. Credite! Credite
 Verbis supremis veridici Dei:
 Dulcem elaborabit saporem
 Quod dabitur cereale nectar.

Ad

I O. P E T R V M G E R I C K E ,
Verbi diuini apud Hamburgenses Ministrum ,
Amicum suum dilectissimum.

Secessum vernantem poeta quaerat.

Formidolosi trans iuga Caucaſi ,
Quae ſemper alta ſtant niue candida ,
Inter Gelonos & Selaffos ,
Perpetua glacie rigentes .

Nihil poetis eſt ſuper ignium ;
Nihilque fucci , ſi Libyæ in plagas
Siticulofas , igneamque
Aethiopum penetrent arenam.

Seceſſus hic eſt : non bene carmina
Tamen canentur , nix vbi conſpuit
Agros , vbi ſindunt furores
Icarii canis & Leonis.

Relinque terras non habitabiles ,
Quando eruditum tollere humo caput ,
Poeta , & inſignis per orbem &
Ora virum volitare tentas.

Vatem iuuabit per Zephyri domos ,
Tempe , vel Ennam floribus inclutam ,
Hyblam , coronatumque Hymetrum ,
Vel liquidas periſſe Baias.

Vates opacum per nemus arbutos
Vmbroſiores quaerat , vbi comas
Diffunder illex , mille frondes
Solibus obſcure acutis.

Et me volentem carmina ludere
Multum videbunt illa loca hospitem ,
Vbi nitentis veris omnes
Repperiantur amoenitates ;

Vbi

Vbi recentes cum violis rosae,
 Floresque acanthi & mollis amaraci
 Collum reclinatum iarusque
 Sic temere subeant iacentis

Macandricorum praetereuntium
 Audire vbi fit murmura fluminum,
 Et illitis musco labore
 Lympha loquax trepidare ripis.

Talem Dauides per Libani cedros
 Quaesisse vallem, talia dicitur
 Quaesisse prata, ac his repertis
 Quae cecinit! cecinitque quanta!

Cantauit ipso blandius Orpheo,
 Illum & sonantem natus ad Ausidum,
 Lateque decantati in orbe,
 Depositis citharis, poetae

Mirentur omnes, ille rebellium
 Seu forte turmas increpat hostium &
 Truces Philistaeos & Heuos
 Ense meris Moabumque atroci;

Seu terram & omnes Oceani insulas;
 Quae magnus aër, quae mare continet,
 Solemque lunamque & minores,
 Quot rapido rotat orbe mundus,

Inuirat ignes, vt fociis Deum
 Caeli potentem laudibus efferant;
 Seu res notatu digniores
 Magnaque facta Dei reuoluens,

Muros aquarum diffilientium,
 Aut bellicosi praelia Iosuae,
 Diemque iusto longiorem
 Carmine commemorat superbo.

His in beatae materis lyrae
 Primumque cantat, cantat & vltimum,
 Quem tot saluauerunt Patres,
 Te, reduci dare Rex Sioni.

Ad

CAPOLVM LEBERECHE STÜTZINGIVM,

Commilitonum suorum carissimum,
iam verbi divini Kleinauia in Marchia veteri
Ministram fidelissimum,

c180cccxxxiv.

Quod numquam superabilis
Fati & corporis infesta necessitas

Me iam iamque scholastici

Victorem stadii ad dulce solum vocet

Natale, & patrios Lares.

Amplecti iubeat; iurificabiles

Quod me laeritiae trahant

Ruris, quas modulabare nouissime;

Quod me blanda porissimum

Quellae facies surripiat tibi,

Hoc est, quod lacrumans vetas

Et quod me quasi non morigerum doles,

Me culpans, quod in hispida

Bruma immunificas ingrediar domos,

Quas vexant Boreae imperus,

Audax quas hiemis sollicitat furor.

Planctus desine, lux mea!

Est res salua. Calefcam satis & satis,

Ut vel solis & vriles

Fornacis simul ignes mihi fordeant.

Si nescis: amor aestuans

Me, quamuis morientem, foueat tui.

Ad

Ad

IO. HENR. ROLLIVM,

Mufices in vrbe Magdeburgi Directorem clariffimum,
Collegam fuum fuauiffimum.

Quod poetarum celebrare numen
Voce vel dextra placet erudita?
Quem docebuntur refonare vatem,
Barbite, filuae?

Aut ad Eurorae refluentis vndas,
Aut Iordanis vada vel Cidronis,
Quaeque Ieffaeum ftupere faepe
Flumina cygnum,

Arte caelefti quoties Iehouae
Iuffit aeternum canere Halleluiah
Solis auritum iubar & volentis
Sidera caeli?

Te canam rupes cithara ciere
Callidum, lauro redimite, cuius
Vnus ingentis rotat axis ignes
Nutus, Apollo;

Quo magis nullum Superum poetae,
Sculta gens, vumquam coluere. Vini
Proximos illi dator occupauit
Liber honores.

Te lyrae dicam potius parentem,
Filius Maiae; neque te filebo,
Qui creas doctis oleum, patrima
Virgo, lucernis.

Tunc nouem diuas Heliconis addam,
Garrulas cantu fuperare picas
Nobiles, quarum fimul incitantur
Pectore ab oeftro:

Maius

Maius humano sonat ore vates ;
 Altius surgit , numerisque fertur ,
 Lege vulgaris stipulæ solutus ,
 Non sine plausu.

Post eas Orphea prius , an te , Arion
 Pisce per fluctus memorabo vestum ?
 An Linum ac Amphiona conuocantem
 Carmine Thêbas ?

Aemulum coeco referam poetae ,
 Daunias chordas , querulosque amantis
 Exfulis planctus , Senecae cothurnos ,
 Vatis Iberi ;

Quos & iniustis Taciti querelis
 Barbaras inter numerata terras
 Viles sacrae generavit arti
 Patria tellus.

Qui Deo tangit docilis magistro
 Callidos caelo placuisse aëruos ,
 Inter hos omnes , velut inter astra
 Luna , refulget.

Mentis humanae pater atque custos ,
 Spiritus soli tibi cura nostri
 Sit data , ut nullos , nisi te mouente ,
 Sentiat ignes.

Ille seu laudum fidicen tuarum ,
 Sive mendicis fugiensque mortem
 Alta perumpet metuente solui
 Sidera panna.

Te , velut vento volat euolatus ,
 Tu doce Mosis numeros & Agni
 Tu parum castos Stygiam ad paludem
 Mitte poetas.

In Obitum

HENRICI IACOBI SMALIANI,

Potentiss. Borussiae Regi a Consiliis bellicis,
Civitatis Magdeburg. Syndici, Gymnasiique Ephori.

MDCCLVI.

Publico Amplissimi Senatus nomine.

Tot ergo frustra te reuocant preces?
Non vota Amoris, non Pteras tuum
Iter retardant laureatos
Ad facios operum solutos?

Per lacrumantes vsque Necessitas
Morata leti corripit heu! gradum!
Exstinctus heu luggeris, ista
Victima nil miserantis orci!

Iustis querelis Parthenope dolens,
Smaliane, funus prosequitur tuum,
O publicae custos salutis,
Civium amor, Themidosque amicus.

Vix ullus unquam flebilior, Senex
Beate, nobis occidit omnibus;
Nos vnus omnes luctus, omnes
Cura graui premit vna morsu.

Nam glorioso strenuus ardui
Amore veri, crimina saeculi
Fraudesque & indenota laudi
Pectora, desidiisque inertem

Compescuisti; carus, amabilis
Regique & vrbis; nil popularibus
Ambire votis, nil timere,
Nil nimium cupisse doctus.

Te Fas, Piumque, & iustitiae comes,
Vtcumque sacrum laetus agit pedem,
Candor trahebat, Te fidelis
Propositi studiosa virtus.

Inta-

Intaminatis pulcher honoribus
Terrena linquis ; viuaque gloria

Ad fera nomen *Smaliani*
Saecla fereq, superis remisti.

Longum ille vixit, qui meritis sibi
Aeuum perennat. Corpore Manibus

Hunc expeditis Fama fuluo
Ire iubet super altra curru.

Aequale letum est. Viuimus impares,
Pares obimus. Hunc alios supra

Alte curules, hunc triumpho
Extulerant. Rogus aequat omnes.

Aeternitatem qui sibi vindicat
Factisque scriptisque, altus adorea

Speclat virefcetes, & ipse
Stellifero nitet orbe fidus.

Viues superstes, nil capiet tui
De parte sacra Persephone nocens

Tagaxque Parca, o *Smaliane*,
Multiiugi decorate laude.

Non mente laena, more vacantium
Caestiori lumine gentium,

Crudele fatum aut vitae iniquam
Conditionem hebetes queremur ;

Non in regenda forte hominum Dei
Curam arguemus ; non superis diem

Non inferis dicemus. Absit
Hoc animi scelus impotentis !

Mysteriorum scire nefas viam est !

Iniuiose differimus queri ;

Victoriarum inter triumphos
Obstreperae haud locus est querelae.

Caeli videmus per radiantia
Flammante curru te celere agmina

Vectum, coronatumque lauro
Osque humerosque niui nitentem

Certante amictu , aeternaque praemia
 Largis reportantem e manibus Dei ,

Nutrita quae , quae roborata
 Sanguine non pereunte Christi ,

Virtus & albae vis Fidei tunc
 Tibi creauit. Non sine gloria

Nam militasti , & nunc piorum
 Concilio infereris beato ,

Emancipatus miles & omnium
 Fastidiosus praetereunium

Tumultuosi gaudiorum
 Orbis , adeptus opimiora.

Non indeoero puluere splendido &
 Labore functo gnauiter heic tibi

Gratam elaborauit quietem
 Quod dabitur sine fine nectar.

O quam lucrosum est , morre pia mori !
 Sequemur omnes. Ibimus , ibimus ,

Summo imperatore euocante
 Carpere amabile iter parati.

Nec DI medelam Sollicitis negant ;
 Deique curam Curia prouidam

Experta semper flere cessat.
 Auspicio bono enim repertus

Successor illa sede locabitur ,
 Quam Parca desolauerat inuida

Nequiequam. Is implebit prioris
 Munia peruigili labore ,

Et tam sagaci mentis acumine ,
 Fidique cura perpete consill ,

Ne Smalium desideretur ,
 Aut perisse putetur urbi.

Filii ad Parentem suum

Carmen votiuum.

Ipsis Calendis Ianuarii c1600cxxxvii.

Quod meos splendens trepidare mandat
Aureis lumen radiis ocellos?
Quae dies clarum caput ex Epis
Extulit vndis?

Fallor? an Iani redeunt Kalendae,
Quas recens natus puer & salutis
Auctor aeternae celebrare fuso
Sanguine iussit.

Sol lo! cursu nouus absoluto
Explicat frontem, roseusque nostra,
Antea late niuibus sepulta,
Arua reuigat.

Feruidis vrbes, nemora atque montes
Personant votis, tetrici recessus
Rupium auditos sonitus remittunt,
Non sine plausu.

Ferreo quassat, pede Mars misellos
Accolas Istri, gemit & cruore
Vuidum litus, liruusque terret
Raucus Iberos.

Et Britannorum furor arma poscit,
Nauibus saeuum mare mille spumat,
Mille spes votis vaga Trinobantum
Quassat olympum.

Mordico trux hic metit hostis ense
Vrbium flores, iuuenesque sternit,
Stiataque heroum fluiui rubentes
Corpora voluunt.

Filiis orbae hic simul & maritis
 Crinibus sparſis vlulare pergunt
 Feminae, & planctu gemituque ſletuque
 Aethera pulſant.

Aſt agros noſtros ſuper alma laeto
 Fauſtitaſ curru volat, & Salana
 Rura perluftrare amat igneis Pax
 Candida bigis

Nunc iuuat fauſtos renouare plauſus,
 Nunc iuuat caſtos iterare cantus,
 Nam nouus ſecum noua fert cornuſcans
 Gaudia Titan.

Nunc opus pleſtro citharaque acuta eſt;
 Hic dies Phoebæ redeunte feſtus
 Iure tentatae citharae & lyratum
 Carmina poſcit.

Dulcis o noſtrae (quid enim Parentis
 Dulcius Nato ſuper eſt amore?)
 Portio vitae, vacua eruditus
 Pectora curis!

Quos, rogo, ad flammas, fugiente luna,
 Voluis halantes vigilis lucernae,
 Phosphoro quos & legis adnuente,
 Pone libellos.

Circulus iam ſit procul Archimedis!
 Corruant aedis ſtatuaeque Wolfi!
 Peruigil miles forulis reſertis
 Sturmius adſtet!

Iam lyram Regis iuuet aemulari
 Atque Ieſſacum ſtupuiſſe cygnum!
 Optimis longe feriamus alta
 Laudibus aſtra!

Optimis natum placet auſpicari
 Canticis annum; ſit æcra turis
 Plena votiui, tuaque alba circum
 Teſta volantis!

Praesidem caeli Dominumque terrae, &
Munerum patrem precor optimorum
Melleis corda ut tua gratiarum
Irriger undis.

Depluat caelo nova vis salutis
Teque roranti satiet liquore, ut
Proferas Christi valida manu po-
moeria regni.

Exigat tecum peramata Coniux
Plurimos soles sine nube laetos,
Teque felici faciat piaque
Prole parentem.

Fructus annosum tibi signet aeuum,
Fata te norint, properentque Parcae
Nescium carpi tibi destinatos
Stamen in annos.

In Natalem

OTTONIS NATHANAEI NICOLAI,
S. S. Theologiae Doctoris, ad Aedem S. S. Vlrici ac Levini
apud Magdeburgenses Pastoris primarii,
Dicafterii sacri Adfessoris & Gymnasii Ephori,
d. V. April. MDCCLXXV.
sexta & sexagesima vice feliciter redeuntem.

Dum multiformes vere nouo modi
Passim resultant, coccyge, chloride,
Ficedula, curruca, alauda,
Luteola & merula sonoris
Per laeta Tempe, per nemorum comas,
Et per strepentes murmure riuiolos;
Totisque dum fingit medullis
Mirificos Philomela flexus:

F 4

Nos,

Nos, Magdeburgi quos Heliconia
 Regendo belle Sors viridaria
 Ornare iussit, fuscitata
 Voce pios meditamar hymnos.

Lux nempe surgens caelitus & tuis
 Genethliis, Praesul venerabilis,
 Dudum resplendens, lux nitescens
 Parthenopae radijs amicis,

Nostrumque adauctans Gymnasium tua
 Auctoritate & consiliis bonis,
 Tam verba digna, en, subministrat,
 Quam stimulis animos laceffit.

Haec saepe felix lux redeat Tibi!
 Cuius labores Eusebie colit,
 Et cuius elimata scripta
 Pallas ab interitu tuetur.

Nam seu ferendo dogmata caelica,
 Seu fulminando flexanimis minis,
 Seu faucibus delinendo;
 Munia sedulus administras,

Haec omnium sunt vota frequentia,
 Vt sospes adis & vigeas diu,
 Multaque coetum sanctiorem
 Utilitate iuues Scholamque,

Nos vota votis feruida iungimus,
 Vt ne senectus sit tibi taedio,
 Tuosque canos vt venisset
 Perpetuis Zephyrus corymbis.

Hexametri.

Natalitia auspiciatissima
Sereniff. Principis ac Domini
CAROLI,
Brunfv. ac Lunaeburg. Ducis,
ipsis Kalendis Augusti MDCCCXXXVI.
deuotiffime celebrata.

Erge pii damnas voti Natalia, Princeps
Optime, festa cano tua felicissima, quorum
Gaudia, tot populis solemnia, sole nitenti
Iam redeunt, *Caroli* qui pace sub aegidis umbra
Auriferæque simul saturantur munere pacis.
Me quoque, non solitis perfusum pectora flammis,
Correptumque sacro non ficti Numinis oestro
Laetitiae socium ciues sociumque laboris
Excipiunt. Patriae *Caroli* nam nos quoque curae
Portio parua sumus; nec fastidiuit agreste,
Quod tenui quondam carmen modulabar aena.
Iamque mihi auspicio praesens, & Apollinis instar
Vnus adest, facilisque indulget cantibus aures
Dux bonus, illius ut liceat mihi dicere facta,
Facta nec altrifono digne dicenda Maroni.

Magnum opus adgredior. Tamen audeo. Namque fauore
Audentem Dux ipse iuuat meus. Audeo. Fallor?
An *Carolus* Princeps oculis de more benignis
Deuotæ grataeque videt molimina musae,
Sacra suo & Domino probat haec praecordia, quorum
Aeternis hederæ tentant adfurgere lauris?
Dignius an vires queat exercere poetae
Magnifici splendoris opus, plaususque ciere,
Igrarus dubito. Viden' ut Fortuna labori
Adspirat faurix. Iam per mea corda calores

Sentio gliscentes. Tu, clementissima Princeps,
 Praesidium Aonidum Decus & perdulce fororum,
 Tu mihi Phoebus eris, pro te bona verba vouenti
 Isthac luce bona; pro te, quem nescia perdi
 Fama comes sequitur, quem saecula nulla tacebunt,
 Saecula laborata his solido in regionibus auro.

Sic voluistis enim, Superi. Vos illa redire
 Saecula iussistis, nostrasque reuifere terras,
 Felices mille ante alias. *Tulifurgica* vobis
 Didita quam late tellus, & nota per orbem;
 Diues opum, studiisque potens, belloque superba
Pentapolis, famulans quam diuidit *Occar* & ambit,
 Quae celebrata caput tantum super aethera tollit,
 Quantum lenta solent inter viburna cupressi,
 Semper amata fuit. Demissas caelitus omnes
 Inque arces vrbesque tuas vicosque casasque;
 O dilecta Deo tellus, numerare salutes,
 Non opis est nostrae. Nunc non longinqua petamus;
 Sufficit vna dies, testis pro millibus vna,
 Fausa dies roseum quae iam caput extulit vndis,
 Terque ac ter decies niueis quae laeta quadrigis
 Te ridens adspexit, & optatissima largis
 Dona tuos manibus gestiuit spargere in agros.
 Atque diu tantum gestiuit. Nam prius orba
 Patribus ac Dominis, tua saepius aspera, luctu
 Et squalore iacens, miserabile fata gemebas,
 Quam tua firma salus, tua gaudia firma steterunt
 In *Carolo*, curis rerum succederat iusso;
 Haec etenim summae steterat sententia Menti;
 In *Carolo*, Duce quo plures & Patre per annos
 Nunc tibi, terra adamata Deo, gaudere licebit.

Nunc non tristis hiems, nunc non lacrumabile caelum,
 Nunc non fulgetrae, diri non aetheris ignes,
 Nunc non saeva fames, non morborum horrida Erynnis,
 Non belli rabies, non saecula miserrima Pyrrhae,
 Non infesta lues pecori, non frugibus agri
 Noxia tempestas, nunc nulla iniuria fati
 Est, nec erit] metuenda tibi. Fremat vndique Mauors,

Vul-

Vulnificoque pluat nimbo, caedesque rapinis
Misceat, igniuomis conquasser molibus arces,
Concuriatque amplas euertis moenibus vrbes,
Depopulans flamma segetes ferroque, coloni
Spem miseri, iuuenesque metens prolemque futurae
Aetatis, vestigia ubique cruenta relinquens!
At tu parce metu, Non hic spectare ruinas
Aut castella datur disiecta, vrbesque recenti
Sanguine fumantes. Te Fas Afracaeque turam
Prosperitasque Fidesque colunt, Te mitis oliuae
Pax ramo redimita comas plaudentibus alis
Proregit, & turgenti irrorat Copia cornu.
Te grauidis opulenta Salus locupletat aristas;
Auerruncatis, quae teque tuosque miraci
Ciues ore petunt Dirae, aut terrere laborant.
Parce metu, tellus succrescens splendida rebus
Securis, *Caroli* tellus obnoxia iussis,
Atque salutari *Caroli* sub numine tuta,
Diuini nostri *Caroli* sub numine, quicum
Attulit vndecies annus, vere aureus annus,
Innumeros gazarum imbres, riguoque per vrbes,
Per siluas, per agros, per hiantia prata, per vndas
Dispersit, laetumque dedit florescere terris.
Deliciis nam septa Salus *Caroli* indiuisa
It comes, atque Ducis gressus humectat euntis,
Ve lactis dulcem stillent mellisque liquorem;
Roscida mella fluunt, fluit optima copia lactis,
Qua Dux incedit, signatur semita longe
Purpureisque rosis violisque & baccare blando,
Fragrantique thymo, calthaque crocoque rubenti,
Quas neque surgentes inimico Sirius aestu,
Nec violare Aquilo mordaci sustinet ore;
Sponte sua croceus colocasia pingit acanthus,
Sponte humus Assyrium in vestigia fundit amorum.

Nascitur, ecce, tibi sic formosissimus annus,
Laetitiaequae nouae tories tibi causa recurrit,
Brunsvicum, quoties Lux haec tua rura reuisit;
Sic rutilo semper tua caeli Gratia curru

Arua

Arua superuolat, & sic largis faecula riuis
 Vsque tibi pretiosa fluunt, Saturnia faecla;
 Sic & suaue virens quaeuis tibi parturit arbos;
 Auricomis tibi sic crinitur floribus horrus,
 Aptaque dant fessis virides umbracula rami,
 Ripa toros molles pastori herbosa ministrat,
 In siluis surgunt quercus inronsaque caelo
 Artollunt capta & gratanti vertice nutant;
 Flaua seges semper mulcentibus adnuit auris;
 Non Boreas graciles, non eruit Eurus aristas;
 Vuae mitescunt, saliantque in pocula lymphae;
 Agricolas hilares iuuat indulgere choreis;
 Hinnit ager pecorum diues, balantque superbi
 Lanigeris colles, sunt vbera plena iuuenis,
 Lac quibus haud aestate nouum nec frigore desit;
 Horrea latefcunt, constant sua praemia aratro;
 Mutantur merces, cui sua praemia constant;
 Pieriaeque suum decus & sua praemia genti
 Constant; Pierides *Carolus* fouet, ornat & auget,
 Artificumque manus mouet ac dignatur honore,
 Nauos Ille viros, iniusta sorte tenebris
 Demersos, dulces in luminis evocat auras,
 Euocat, ac lucem ingenuis dum praebet amicam
 Cordibus, ardorem viuo simul iniicit igni.
 Ille operum cursumque ciet mollitque labores,
 Spem donis praeuertit & altrae semina mentis
 Diuidit, inclinatque apices ac laeta poetis
 Dulcibus auspiciis superum commercia praestat.
 Ille bonus cunctis ac felix ciuibus esse
 Decreuitque studetque suis. Sapiencia terris
 Hoc sub Principe amat veri recludere portas;
 Nemo sub illius scepris inglorius artes
 Excolit ingenuas. *Carolo* duce & auspice Musas
 Quamuis difficilem pudet abiecisse laborem;
 Hic studiis reparatur honos; Tulifurgica posthac
 Socraticas tellus animosior ibit in artes,
 Aemula naturae, palmamque negabit Athenis.
 Hoc regnante caput laetum inter sidera condit

Relligio, foedaque Superstitione fugata,
 Occidit Erroris liliū fallaxque veneni
 Herba nec obscuro merguntur pascua limo.
 Hoc regnante redux Virtus, incognita Virtus
 Ante, magis nunc nota homini, mage cara videnti
 Rēditur, Ipsi etenim est *Carolo* carissima nostro
 Virtus, ac talis totus peramilis orbis
 Ad Ducis exemplum facilis componitur; ingens
 At vitiorum agmen, malefanae gaudia mentis,
 Terribiles formae adspēctū, horribilesque furore,
 Impietas atque Invidia, execrabile monitrium,
 Praecepta stagna Erebi reperit noctemque profundam,
 Pone trahens Morbos, Mortem, Luctumque Metumque
 Cum tristi Curarum obī incumbente cohorte.

Scilicet haec nostris iam tunc bona carmine terris
 Veridico caelestis Amor spondit, amico
 Quum *Caroli* atque *Philippinae* pia corda manusque
 Foedere coniunxit; castis quum pectora flammis
 Incensus Princeps Iuuenis, prostratus ad aras
 Orauit, tendensque ambas ad sidera palmas,
 Et thalami Sociam optatam, prolisque venustae
 Stirpe Atauorum haud indignae, populique futuri
 Expetiit Matrem. Ducis en! pia vota probauit
 Felicissimus eventus. Pater optimus, ecce,
 O dilecta Deo tellus, ac optima Mater,
 Ecce, data est tibi. Io! praesentibus Illis
 Numinibus, quis conciperet non pectore flammam?
 Quis *Caroli* virtutem altam & super aethera notam,
 Atque boni benefacta stupens *Caroli* infinita,
 Quis non, quaeso, nouo ac meliore calefceret igne?
 Quem tot praecones decoris laudumque Tuorum,
 O Princeps, cuius bonitatis gloria nomen
 Immortalis amat per secula fera tulisse,
 Quem tot, quaeso tui populi, quem tanta mouere
 Et miscere choro, vatū non commoda possent?

Iam moueor ? Iam sacra poetae pectora thyrso
 Concurit infolito Maenas ! Sublimis in auras
 Iam vehor , atque humiles video subsidere rupes
 Sub pedibus ; montes , siluae , maria , insulae & vrbes
 Euanescentes fugiunt. Ex aethere longe
 Despicio , citiusque Euro praeternolo turres.
 Quo rapior ? *Carole* , o quo me trahit ille tuarum
 Virtutum splendor ? Quae testa superba subire
 Hic datur ? O domus , o quae regia panditur isthic !
 Te sequor intrepidus. Duce te stupefactus Amoris.
 Aetherii ingredior templum , non coeca quod olim ,
 Nescio qua Veneri vertigine fabula struxit ,
 Sed caeleste opus , atque opus admirabile visu ,
 Auro parte micans quauis , radiisque resurgens.
 Hic pia tura crepant , hic non nisi casta feruntur
 Casto vota Deo. Procul hinc , procul ire profana
 Turba iubetur & ad stygias remeare paludes.

Huc igitur veniens , rutilis quem densa coronis
 Agmina virtutum & diuo comitantur honore ,
 Dux Iuuenis , patriae iam tum Spes optima terrae ,
 Os humerosque Deo similis , pulcherrimus Heros ,
 Vota facit , mirum nunc proficientia quantum ,
 Caelestique suas precibus commendat Amori
 Curas , quas sapiens per prouida pectora voluit ,
 Et Salomoneo corde ac seruore , futuro
 Vt populo dare iura queat , rogat , atque salutem.

Olli subridens , o Dilectissime caelo
 Princeps , inquit Amor , cuius mihi gaudia cordi
 Semper erunt ; placere mihi tua precisque ,
 Suscipio tua tura lubens ; Tu dignus amari ,
 Tuque coli dignus. Magnorum maior Auorum
 Progenies , tibi forte datum est superare Parentes
 Et virtute & honore tuos , longaque Nepotes
 Pace beare tuos. Manet & te gloria priscum
 Restituisse aurum ; Tu saecula ferrea vinctus
 Temporaque efformabis amans meliorem metallo ;

Tu

Tu bonus & felix eris omnibus, omnibus vna
 Voce Pater patriae diceris amabilis; ibit,
 Vultus vbi populo tuus almo adfulserit ore,
 Gravior vsque dies oriens, meliusque nitentur
 Soles. Ut tamen haec quoque sint bona duratura.
 Et Brunsvicensem patriis virtutibus orbem
 Post longam annorum seriem *dignissimus Heres*
 Temperet atque regat, pie Princeps, en, tibi dignam
 Teque Domoque tua, *Brennorum* sanguine natam
Heroum Carolinam, alto splendore coruscantem,
 Connubio iungam stabili, propriam dicabo,
 Quae tecum, ut virtus utriusque meretur, in aanos
 Felices viuat plures, & prole parentem.
 Te faciat pulchra, Patrem in prole perennet.

Dixerat haec caelestis Amor: Simul anribus ingens
 Gratantum plausus populorum illabitur. Ipse
 Egreditur laetus *Carolus*; Sapientia firmo
 Incessu comes est *Carolo*, Bonitasque serena
 Innubique micans fronte ad laus illius haeret.
 Quae facit, hae moderantur, & hic non amplius vnus
 Iustus Aristides; per eas *Carolus* quoque *Iustus*.
 En ades, o sapiens Dux, en ades, o bone Princeps,
 Nunc populo, atque aequis componis legibus vbes.
 Tu fidos reuerenter habes, Quem gratia seruum
 Aut odium, aut lucri spes improba corrumpit, arces.
 Fas, Verumque, Fidesque aulam tuto pede pulsant;
 Non placet hic virtus pretio, non curia censu;
 Iura voluptati sanctum praescribit Honestum,
 Iustum lege pia determinat vile. Laeti
 Femina, vir, puer atque senex tua iussa capeffunt,
 Quae fortunatis securam ciuibus actum,
 Oria quae Musis exoptatissima praesfant.
 Oria tu Musis fecisti; *Julia* testis
 Est *Carolina* atque hoc, quod surgit nobili in vrbe,
 Magnificum *Carolinum*. O vos quibus ista perenni
 Aere dedit placidas hilarare per oria Musas,
 Si qua manet facti pietas, vos o decet omni
 Tum studio, tum vos quo ornatu inunere linguae

Vestrorum magnum studiorum efferre Parentem
 Laudibus, Ipsa etiam resonent Collegia laudes
 Structoris, plusquam regalia testæ Camenis
 Fundata, Atracico sumtuque instructa Camenis.

Materies non aequa meis hæc viribus. Ipsæ
 Vos *Carolus* celebrate; age; nunc hæc oria, Musæ
 Et *Caroli* nomen vestris inscribere libris
 Aeternis, veraci & carmine dicite, qualis
 Semper, in ingenuos fuerit clementia feruos,
 Qualis amor patriæ, in suppressum gratia ciuem,
 Qui vultus, quam larga manus, promptumque leuamen,
 Nescia describi quæ Principis ignea diui
 Ingenii vis atque acies, qua perspicit omnes
 Ipse bonas artes, adyta & Parnassia lustrat.

Iamque canunt. Cantus tales, spero, audiet Occar,
 Audiet & tales cantus obstipa *Visurgis*,
 Quales *Eurotas*, auritasque audiit olim
Amphryfus. Namque ipse doces, Dux optime, cantus.
 Perge fauere modo Musis, atque artibus illos
 Serua oculos, vitam qui spemque animamque dederunt.
 Nesciet instaurata pigros *Academia* ciues,
 Perque tuas surget gens sat cito doctior vrbes.
 Nec me, sint licet hæc non tanto Principe digna
 Carmina, cantando vincent *Ocreades* omnes
 Musæ, te quories, Princeps *Augusta*, canenti
 Præuenisse mihi dabitur vel condere soles.
 O mihi tam longæ maneat pars vltima vitæ,
 Spiritus, & quantum sat erit tua dicere facta!
 Nec me cantantem te, Princeps *lauriger*, *Orpheus*
 Vincet, nec suavis *Linus*, huic licet inclusa mater
Calliopea, isti pater adsit magnus *Apollo*.

Oratiuncula militis

ad

EUGENIUM

in Castris ad Rhenum c[irca] 1030 commorantem
ac cunctantem.

Princeps, namque tuo pendere haec omnia nutu
Scimus, ad arma voca! Tua iussa capeffere miles
Teque iubere cupit. Certi est mora longa triumphi
Ipsiusque necis generosam efflare paratis,
Sic si fata ferant, animam. Quo cingimur, agger,
Carcer virtuti est; seque intra castra tenere,
Ducius & grauius, quam Galli irrumpere castris.
Si licet Eugenii quicquam, pater optime, vinci;
Vincatur tandem patientia. Lenta tuorum
Auxilia expectas sapienter vt omnia. Nostri
Quid si spem superat fiducia? Vincere paucis
Mos tuus. Eugenio multis pro millibus vno
Supplemus numerum, numero si bella geruntur;
Sin dextris animisque; animos dextrasque probares
Forfitan expertus. Non fas, ea dicere verbis;
O si vulneribus restari & sanguine poscas!
Surge & ad arma voca, pater! Haud inglorius, vt scis,
Miliciae tuus est exercitus obdormiscens.
Heu quoties Italos hostem fugisse per agros
Nuncia fama tulit? Quoties data copia lauri
Fratribus est nostris, si contra imbellē steterit
Agmen, & Eridanum transire impune verasser?
Tangimur inuidia miseri. Nos nulla videbit
Trans Rhenum pugnare dies, grauibusque catenis
Gallorum vincas nostro dissoluere ferro
Terras atque vrbes? Princeps, exercitus omnis
Arma fremit. Voca ad arma tuos! Victoria pugnam,
Nam comes Eugenii est victoria, certe sequetur.

Christus patiens.

Dura dum durus premit obsidione Quirites
 Porfena, perniciem a patria tristesque ruinas
 Auertit flammis iniecta Scaeuola dextra;
 Praecipitem in terrae vastum se mittit hiatus
 Curtius, ut foedae sistat contagia pestis;
 Vitro pro patria subiens hostilia castra
 Mortem adit intrepide Codrus; Tiryntius heros
 Monstra necat; Romaeque duces victoricibus armis
 Intactas subigunt gentes, vrbesque superbas
 Terrarum domini. Tantis illustria factis
 Nomina viuaci memorant memorique tabella
 Historici; varumque chorus, cui grandia fari
 Musa dedit, tantae laudes virtutis ad astra
 Pegaseis desert alis. Quae, qualia, quanta
 Non monumenta tibi ponet, non exigit aras,
 O Iesu, mortale genus, meritissime Iesu,
 Cui spes resque suas, caeli cui gaudia debent
 Euigenum primi atque imi, quos murice lana
 Ardenti bis tincta tegit, pertusaque ralla?

Horrenda tibi luctanti cum morte cruentus
 Vbertim tremulo manat de corpore sudor,
 Olim ne Satanæ socius peccator in antro
 Tartareo fuder, fumo flammaque crepanti
 Septus. Vincula geris. Vincti fumus omnibus omnes
 Nos scelere vinculis: vinclos tua vincula soluunt.
 Infamis scindit listor tua terga flagellis,
 Et sputat in faciem miles, quem robore natum
 Caucaesisque reor saxis, suxisse leaenae
 Vbera; tu tantos toleras, bone Christe, dolores
 Ne face, ne saeno serpente armata flagellet
 Pectora Tisiphone stygiis damnanda cauernis,
 Aut tam multiplicis bene mens sibi conscia culpae
 Exagitet mentes, tristisque horrore fatiget.
 Regalis sceptri vice per ludibria dextram
 Armat arundinea virgâ, nudosque lacertos

Pura

Purpureis amicis pannis, spinisque coronae
Caelestium veneranda choro tua tempora tortor
Fronte minax, animum Mauro non mitior angue.

Cui tam cura bono pateris, tam dira, Redemptor?
Nempe ve culparum fordes tua purpura velet,
Sceptraque terrigenis male fraude extorta draconis
Restituat, trux dextra caput qua caedit, arundo,
Quaeque comis haerent spinae, tibi fida coronent
Laetitia iugi capita. Vltro Golgatha collem,
Vltima passurus, scandis: torquendus in imas
Olim ne fauces Erebi descendere cogar.
Latrones inter medius, sanctissime Jesu,
Pendes, & scelerum turinae latera vtraque cingunt,
Felleaque, infandum! sitienti pocula praebent,
Plenis iactantes in te conuicia plaustris:
Vt genios inter, post vltima fata, recumbens
Ore bibam roseo nectar conuiuia beatus
Aeternum. Moreris placide, lacrumosaeque linquens
Castra hominum reperit patrias mens enthea sedes.
At quid? & exanimum pectus fodit impius Harpax,
Ac ferus, o dirum facinus! frigentia saeuit
In latera; — Et leri vis improuisa nocenti
Me rapier celo fixum, Quid? Ad aethera callis
Iam patet; ad vitam per te via clausa reclusa est;
Si mors si Satanas, si vox durissima legis
Territet ac damnet, superi si nominis ira
Fulminer: effossi lateris mihi vulnus asylum est.

Tandem defunctus bello, quo concidit agmen
Tartareum strage optata, tenebrosa sepulcri
Tecta subis, rediturus abis, post crebra quiescis
Praelia; post curas, luctus, suspiria, planctus,
Tor fessum fractumque malis iuuat ire sub umbras
Quaque premunt animum & corpus, cum corpore, leri
Tam vili spolio, gremio deponere terrae
E vita volupe est redituro exire. — Valet!

Tantis quod referat meritis, mens, dextera, lingua
 Nil reperit. Memet, Iesu, tibi mancipio. Iesu,
 Per spinas te perque rosas sequar alite gressu.
 Grates pro meritis tot, tantis, talibus aequas
 Non opis est nostrae tibi soluere. Nec tamen vnuquam
 Seu veniente die seu decedante Camenae
 Cessabunt celebrare nouo tua nomina versu.
 Ante suos ergo cursus confusa migrabunt
 Sidera, soluetur Fas non violabile caeli:
 Quam benefacta tui labantur Numinis alta
 Mente, tuisque focis mea munera turauit desint.

Segnities.

Castalio gens sacra choro, cui fronde virenti
 Nestit Apollo comam, rerumque arcana recludens
 Pierio doctas dedit immerfisse liquori
 Vatum animas: quae causa fuit melioribus olim
 Ingeniis, dubiam tanto certamine famam
 Et laudum tentare vias; dum nescia veri
 Fabula, pellacesque ioci, risusque salesque,
 Fictaque facundis miscentur praelia chartis?

Non aliud docto quondam molita labore est
 Maeonii mens alta senis, quum saxa Charybdis
 Naufraga, quum Scyllae rabien, quum lurida Circes
 Pocula, Sirenasque canit; quaque inter amores
 Penelope trahat arte procos, dum lenta diurnae
 Stamina praetextae distingit callida telae
 Tuque, decus vatum & numquam moritura Maronis
 Vena, quid Aeneae decantas praelia versu,
 Augusto placitura tuo; mentitaque Elisae
 Foedera connubii, miseri post fata Sichaei
 Dardanio iurata duci? Tuque vnica gentis
 Gloria Pelignae, lasquo prodere cantu
 Semina nequitiae gaudes, vitisquae recludis
 Per Veneris fomenta viam. Sic plurima vatum

Materies non digna cani ; huic dum fabula Daphnes,
Aur Phlegethontea facie furibunda Megaera
Ficta placent. Niobes alius suspiria matris
Exanimis inter natos natasque virumque
Commemorat. Turpes alius modulatur amores,
Semiferosque alius Centauros, Gorgonas atras
Harpyias, Sphingesque ardentisque ore Chimaeras ;
Ceteraque obscenis olim cantanta poetis.

Sed me Parnassi deserta per ardua dulcis
Raptat amor, rerumque alius mihi nascitur ordo,
Dicendique modus. Non iam, non bella Gigantum
Dis superis illata cadam, non horrida Pluri
Regna Patris, furiasque & diris quicquid Auerni
Faucibus euomit quondam Proserpina monstri ;
Non Phaëthontis equos, raptumque per aua currum
Praecipitesque vias, non batrachomyomachiam,
Non Ityo fatam, non detestanda cruentae
Foeda Lycaoniae referam conuiuia mensae.

Mens aliis districta vacat. Nam caussa malorum,
Segnities mihi carmen erit, mollisque veterni
Otia, Pieriis semper male grata Camenis,
Proffigare iuuat dignoque laceffere versu,
Quo pubes incauta sui, quae prodiga semper
Temporis heu nimium est, stimulis agitata laborum,
Sarciar annorum pulcris dispendia rebus.

O vitae miseranda dies ! O saecula nefandis
Luxuriosa malis ! prisci dum corda Decori
Longa soporatis spumant obliuia curis !
Haecine vota iuuant ? Haec te contagia morum
Mortalem funesta mouent ? Sic itur ad astra
Aethereasque domos, augustaque limina caeli ?
Falleris, incautumque Boni fallit imago.
Quid mentem traxisse polo, quid profuit, alium
Erexisse caput, quid recti ad sidera vultus
Ingeniumque ultra pecudes : si tecta tenebris

Desidia, densaque nimis caligine fterat
 Obruta vis animi, & diuinæ particula auræ
 Serpat humi, mensque, vna suo deuota parenti
 Caelicolæ, illecebris Sirenum præbeat aurem,
 Excusso ceruice iugo, nullisque rebellis
 Indomitas imitata feras teneatur habenis?

O pudor! Heu quantum mortalia pectora coecæ
 Noctis habent! Pronam paullo, precor, erige mentem,
 Et mecum ingentes caeli spatia per oras
 Siderasque domos: Haec indubitata laborum
 Muta tibi documenta dabunt, ne foeda residat
 Segnitias animo, cessamque ab origine mentem
 Desiciat. Magnos heroum exosa labores
 Adspice, & exemplar vitæ morumque magistra
 Sit tibi cura Dei, qua tor labentibus annis
 Terram quam validò sapiens suspenderat axe,
 Fulcit adhuc, iustoque tener moderamine, vt instar
 Rupis & Icarii scopuli inconcussa perennet.
 Sol, qui flammiferis mundum complexus habenis
 Voluit inexhausto redeuntis saecula motu,
 Itque reditque viam toties, patiensque laborum
 Solemnes relegit sua per vestigia cursus,
 Cernis, vt ex ortu gelidis nitidissimus Euri
 Surgat aquis vultusque rubens, rapidoque coruscans
 Purpureum vehat axe diem, tenebrasque serena
 Luce fecerit, flexoque emensus tramite cursum
 Cedat & Hesperias iterum festiner ad vndas,
 Oceano tincturus equos. Quid luna? Putasne
 Ignauam torpere situ, segnemque tueri,
 Quas gremio comprehendit opes natura parenti?
 Non ita. Sed vasti steterit dum machina mundi,
 Oceanus clausum dum fluctibus ambiet orbem,
 Luna quater variat spatio sua cornua mensis;
 Ignibus alterius, magnum & memorabile! folis
 Lustratur radiis, qui dum duodena quotannis
 Signâ petit, curui dirimens confinia caeli,
 Perperuum circa terras raptatur in orbem.
 Hinc bruma, hinc aestas, hinc ver, autumnus, & anni

Mille vices. Viden' vt tepido fata laeta ministret
 Terra sinu, floresque & odoriferos hyacinthos,
 Narcissumque crocumque & quicquid purpureum ver
 Spirat hians: contra rigidis constricta pruinis
 Puniceo numquam florum vernabit amictu,
 Gramina nec campis reditura, aut messibus aestas,
 Si pigro stent astra polo atque immota quiescant
 Sidera, si nulla foueant vertigine mundum;
 Tunc campos torpere gelu, dumisque referta
 Rura vides, tribulosque incultis nascier agris.

Quin etiam, (si parua licet componere magnis)

Adspice! venturae metuens formica senectae
 Exercetur humo, vigilantique excita cura
 Virget opus, celerique gradu, mirabile visu!
 It nigrum campis agmen, praedamque per herbas
 Conuectant calle angusto; pars pingua trudent
 Obnixae frumenta humeris, pars agmina cogunt
 Castigantque moras; opete omnis semita feruet.
 Talis apes aestate noua per florea rura
 Exercet sub sole labor, quum gentis adultos
 Educunt foetus, aut quum liquentia mella
 Stipant & dulci distendunt nectare cellas,
 Aut onera accipiunt venientum, aut agmine facto
 Fucos, ignauum pecus, a praesepibus arcent;
 Feruet opus, redolentque thymo fragrantia mella.

Solus homo, immensi decus admirabile mundi;
 Cui cello mens orta polo & caelestibus auris
 Haec nouisse dedit, turpi correpta veterno
 Otia & elumbem, damnatricemque laborum
 Desidium secutus amet? blandoque veneno
 Segnitia virtus paullatim euicta tepescat?
 Quaeque boni quondam, primaque ab origine, caelo
 Semina deduxit, pereant? sopitaque passim
 Altaque diuinam teneant obliuia stirpem?
 Non ita degeneres animae, nimumque supine
 Otia qui teritis, studiorum incumbere curis!
 Quae mora vos retinet? Generosam accingite mentem

Ad decus ! O philtro nimium fucata doloso ,
 Languida segnities , Veneris somenta ministrans ,
 Foedaque dilatrix operum , malefuada laborum ,
 Et scelerum commune caput ! Pro ! quanta dedisti
 Funera ! quot fundo subuerfa palatia , quotque
 Deiectas acies & turpi strage phalanges !
 Quot pulchrae heroum animae & celebrata triumphis
 Nomina tartareis per te damnata tenebris !
 Ah quoties largo nimium sopita Lyaeo
 Castra truces sensere manus ! dum bellica foedo
 Squalent arma situ ; multosque inarata per annos
 Praedia deuictisque patent custodibus vrbes !
 Ipse , cui roties niueis inuecta quadrigis
 Incluta perrupras patefecit gloria portas ,
 Iessides , magni soboles generosa parentis ,
 Armorum bellique fatur , Martisque triumphos
 Pertaesus spectare diu , quem vincere Mauors
 Nec regum potuere minae , pro ! dedecus aevi !
 Marcida securum vicerunt otia regem ;
 Desidiam sectatur iners , castrisque relictis
 Inquinat Vriae sacra cubilia serui
 Turpis adulterii macula , infontemque necari
 Bellerophonteis tabulis iuber , intima rumpens
 Foedera connubii & casti pia vincula lecti .

Heu miserum ! Heu segnem ! Tanto nempe otia semper
 Stant discincta suis , socorsque ignauia menti !
 Contra , quanta labor , quantos vigilantia rerum
 Successus dederit , quantisque tropaea triumphis ,
 Si enumerem , reddit dubium me copia . Vultis
 Exempla ? Antiquos , quaeso , peycurrite fastos
 Et veterum monumenta virum concredita chartis ,
 Scilicet astra petit labor imprebus ; ille Deorum
 Dat mensis epalisque accumbere , Nil sine magno
 Vita labore dedit mortalibus . Ille parentes
 Palladis ad portas & sacra palatia Phoebi
 Excubat insonnis ; nec fas conscendere cuiquam
 Thespiadum Aonios montes , socordia vecors
 Quem tener . Heic morum probitas , heic nescia falsi

Relli-

Religio colitur pietasque , heic totus olympus
Naturaeque arcana patent , elemenraque mundi.
Heic tibi Socraticos ostendet pagina mores
Et vitae melioris iter ; sperare coronam
Hinc iuuar. Hinc , iuuenes , summa ad fastigia laudum
Hlustris datur ire via , quo splendida virtus
Vos vocat incolumisque trahit reuerentia famae.

Desidia indultum satis est. Quid marcida captas
Otia , Musarum duros exosa labores ?
Dignior ingenis merces exurgit. Amanti
Cuncta patent. Labor ille tuus tibi proderit olim.
Huc aduerte , Piger ! Stimulos dabit aemula virtus
Excita , dum frontem tibi flos iuuenilis inumbrat.
Ne sero tractanda gemas , generosa propago ,
Doctrinae studiosa cohors , per sacra Mineruae
Vos precor , haec animis penitusque infigite menti ,
Quae loquor. Exstinctae redeant in pectora flammae,
Antraque Pieridum , Parnasseique recessus ,
Dum compos mens ipsa sui est , dum certa facultas ,
Dum ratio tempusque sinunt , dum flexilis aetas.

Segnitiae cur tantus amor ? Cur lapsa rueri
Tempora sic studium ? Non haec veneranda Catonis
Norma iuber , Samiique Senis. Dispendia vitae
Prodiga , districis piniuum damnosa Camenis ,
Degeneres produunt animas ; dum praeterit aetas
Et vaga praecipiti voluntur tempora lapsu ,
Non vlllo reditura die ; truditque priorem
Hora sequens , peraguntque leui sua stamina fuso
Concordes stabili fatorum numine Parcae.
Nec nasci bis posse datur ; fugit hora , nec vquam
Quod retro est , reuocare dies potuere sequentes.
Vrendum est aetate , dies ne te vltimus atris
Demersum tenebris sterili deprendat in actu.
Torpor iners animum , validosque effeminat artus
Mollities. Quem Musa sibi deuinxit alumnum ,
Non ita. Sed meliora vouens , pectusque animumque ,

Si quis in ore pudor , virtusue in corde refedit ,
 Acribus exagita stimulis. His suffice vires ,
 Ne te transactae capiant mala taedia vitae.
 Inuenies virtute viam ; caeloque beabit
 Mens iniucta malis. Manet hos praeclara labores
 Gloria , circumfusus honos , bustoque superstes
 Nomen , & aeternum virtus memoranda per aenum ,
 Dignaque sidera post fata in sede locari.

Torpor.

Est vallis , circum intonsi quam vertice montes
 Umbroso claudunt , aeterna nocte sepultam ;
 In qua muscolam *Torpor* de vimine lento ,
 Non faeculi vnus sudore , casam est molitus ,
 Oblitus tecto ventos defendere & imbres.
 Tandem confedit fessus , nec surgere lumbos
 Ex illo quiuir. Qua fedit , sede moratur
 Expectans. Et nunc declinat lumina somno ,
 Dextra aurem fultus ; nunc ieiuno oscitat ore ;
 Nunc totum inflexa corpus ceruice supinat.
 Et si quando alacer rapit impetus , vt testudo ,
 Paullatim ex laeua dextrorsum parte volutat
 Abdomen , gliris quod sensim extenditur instar ,
 Non esu tam , quam somno. Si forte paratas
 Apponas mensas : quae sint triclinia tentat ,
 Hac parte accumbit , qua sunt mollissima. Iamque
 Post horam tangit lances , ridere cauero !
 Commotos rursus Morpheus mox occupat artus.
 In ius confidit marcescens dextra , nec vltam
 Adtractamque adflatur ; somni vis fortior igne est.
 Quin obdormiscens cuiuslibet instrumenta
 Sensus vitaeque vltum amisisse videtur.
 Securus stertens vltamuis dormit in aurem ,
 Et bullans ronchos tota efflat corpore somnum.
 Atque imos tandem somnus quum obrepserit artus :
 Non Harpyiarum clangores , rauca nec aeris

Tinnimenta audit, vocem nec Stentoris audit,
 Qui tantum, quantum (mirabile!) quinquaginta
 Vocales rictant barri, clamabat. Inertem
 Et consopitum letaeo membra veterno
 Aprugnae exhalans nidor non excitat assae,
 Non Ienaeorum donorum spiritus; exit
 Suffium frustra callosis naribus inflas,
 Frustra praegnantem saevo foetore Mephitim,
 Exsensum credas aeterna morte sepultum.
 Viuit, dum spirat. Viuit. Sed quaeritur, vnde?
 An sola credas Torporem vescier aura?
 Aut famem perferret, aut talos fugit, vt vrsi,
 Et lento viuos morsu depascitur vngues,
 Aut longa, vt glires somno ieiunia pascit.

Felicem quisquis contendis viuere vitam,
 Hoc vites monstrum, quae so, peius cane & angue,
 Et procul, o procul hinc fugias, Later anguis in herba,
 Contactu adstaturque, immo visu nocet ipso,
 Et, piscatores quod de torpedine narrat,
 Infaedis viro diffundit flamma venis.
 Monstrum hoc qui tangit, torpescit. Tangere noli!

Lessus Funeris

quem

I O. I A C. R O E V E R O ,

Ciuitatis Magdeb. Consuli Sacrum esse iubebat Senatus

Magdeburgensis.

MDCCCLX.

Eheu! Quam tenui pendunt mortalia filo!
 Quamque est fors hominum refluus incertior vndis!

Quem vigilem vegetumque diu conspeximus omnes

Laeti ac a mortis letali cuspide tutum,

Quemque adeo egregie legum rerumque peritum

Vexit ad eximium Rex noster culmen honoris;

Quem

Quem coluere boni ciues virtute coruscum,
 Dexteritate grauem; meritis qui iugiter ipsos
 Haud contemnendis sibi nos deuinxerat, eheu!
 Occubuit *Roenerus*, amatus ab omnibus, aequi
 Vir iustique tenax, semperque perutilis vrbi.
 Necquicquam gemitus pauido sub pectore moestos
 Comprimimus, defuncte Senex caeloque locate;
 Haud sane id pietas finit, haud adfectus amoris.
 Te querimur raptum vitae florentibus annis,
 Qui Pylios meruit vitam vsurpare per annos.
 Nec mirum. Tu ciuis amor; te pectore grato
 Delicias pia turba suas gestatque fouerque;
 Te celebrant iuuenesque fenescque, docentque nepotes.
 Collectas laudes quippe & decora alta peractae
 Aetatis longe reuocant, raticique retexunt
 Tot vigiles curas, tot cunctis mascula rebus
 Consilia & cautos per dura, per aspera sensus,
 Et mentem memores per facta illustria ducunt.
 Scilicet hoc animus generoso plenus Honesto,
 Et niueum, Rectoque studens super omnia pectus
 Efficit, Et mentis celsae vigor igneus, artesque
 Ingenitae, *Roeneri*, tibi. Quod pulcra nitescit
 Parthenope, & cultas inter caput extulit vrbes,
 Et quod Cecropiis nunc aemula certat Athenis,
 Id studiis plerumque tuis, sociis laborum
 Debetur. Te templa suis solidata columnis
 Portarumque forique decor, reparataque nouit
 Curia. Te liquidi fontes & amoena vireta,
 Teque nemus circa gratum frondentibus vmbis,
 Et patulae resonant siluae, & tua nomina seruant.
 O fortunatas vrbes, o moenia magnis
 Cara nimis superis, quorum tot commoda firmant
 Magnanimi Patres, & queis tam candida semper
 Saecula fluunt! Is surgit honos, quo tempore vbique
 Tot saeuus arces Mauors quatit horridus armis
 Tot per fumantes campos squalentia arua
 Vrbes, supremis passae sua funera facis
 Procubuere, iacentque, cadauera foeda, ruinis,

Parthenope, dilecta Deo, cui talia praefunt
Numina! Felices & terque quaterque beatos
Ciues! quos consul tenero amplexatur amore,
Deliciae gaudens populique paterque vocari;
Fasque Nefasque inter caussarum examina librans,
Et iuris nodos, legumque aenigmata soluens,
Pellaeo melius, animoque ausisque secundis
Sedululus in commune Bonum, pacemque laborans.
Hic Decios, hic Sulpicios, hic Papinianos,
Hic Caios superat, sapienti numine doctus,
Quae sit norma Boni, quis sancti limes Honesti,
Quae ciues deceat virtus, quae commoder vibi,
Quae valide possint aegrae fomena mederi.

Talis Noster erat. Nitidumque ut splendida spargunt
— Aftra iubar: Sic *Roeveri* quoque didita fama
Diffunder magnum & semper memorabile nomen.
Te fora mirantur; te summa laude Senatus
Effert, & meritos reddit tibi Curia plausus
Splendescensque decus. *Roevere* beate, triumphas!
Esto modus lacrimis! Non es demortuus omnis,
Sed speciosa tui melior pars aftra periuit,
Pace fruuntur vbi similes tibi Iuris amantes,
Quos ardens pariter virtus aequavit olympo.
Adspicis & celebras laetos sine fine triumphos,
Despicias has sordes, & totum despicias orbem;
Suspicias, aurato qui te splendore beatum
Excipit, & patulis te saluum amplectitur vlnis.

Euge, beate Senex, cunctis erepte periclis!
Gratamur coniuncti, oneramus & aethera votis,
Aeternos profint tibi duratura per annos
Gaudia. Dum lumen nobis vitale manebit:
Carminibus nunquam nostris indictus abibis.
Moeftae solamen viduae, nurruique gementi
Tu tamen ipse manu, Deus elargire benigna.

Fragmentum
Carminis in Resurrectionem Christi.

Pana Deum cano, Pana Deum! Pan, ecce, refurgit!
 Virgine Pan natusque Deo. Generosa beatæ
 Matris hic est sine patre, patris sine matre propago;
 Mel vtriusque; Rosa ingentis pulcherrima caeli.
 A patre æternus, matris de faece caducum
 Traxit principium. Triginta vixerat annos
 Et ternos; quarto crudeli morte peremptus
 Occidit, ante diem quartum reuocatus ab vmbriis.
 Pan Deus occisus vixit, vitamque recepit.

Pana Deum cano, Pana Deum! Pan, ecce, refurgit!
 Præbuit in pratis vitam Pan floribus ille,
 Aegyproque, crocoque, thymoque & lychnidi pulcræ,
 Mollibus & violis, & purpureo narcisso,
 Fraxino, & excelsis piis, & quercubus altis,
 Populo & vmbrosis vlmis, nucibusque rubrisque
 Malis atque piris, cerâsisque, arque omnibus herbis,
 Plantisque omnigenis, quæ repperiuntur in hortis.
 Pan Deus occisus vixit, vitamque recepit.

ALEXANDRO GOTTLIEB BAUMGARTENIO
 Summos in Philosophia Honores gratulantur
 Amici.

c180ccxxv.

Cooperat humanos dulci mulcere labores
 Nox somno, lateque nigras diffuderat vmbra;
 Trux leo, pardus atrox inter spelæa latebant;
 Nil nisi per totam iucunda silentia terram:
 Defessis quum blanda quies obrepfit ocellis,
 Furtim ante insidians; Mentis tunc mille figuræ

Obue-

Obuenere meae; sic suppeditauerat ipse
Morpheus. In primis, ferro redimita decoro,
Arboreosque gerens fetus Pomona canistro,
Sic mihi visa loqui: Noui, tua gaudia cultos
Vsque fuisse hortos; quod sint pomaria curae.
Surge, age, linque torum, mecum spatia bere gressu
Leni, quaeque mihi parent, mirabere regna.
Panditur, en, nobis pulcherrimus arte, parique
Ingenio fructuque suo nitidissimus hortus.
Laudibus immodicis tollantur Adonidis horti:
Collati nostro cedent; distant, ut Nilus & Albis
Inter se spatia variant. Tunc ista stupenti,
Sicut erat, Pomona mihi pomaria laeta
Contemplanda dedit. Viridis quae gratia terrae
Ridebat! quantusque nitor discrimine multo
Lumina stringebat! Veluti si nubibus Iris
Dicolor apparet, vario decorata colore,
Qui mire est mixtus, fallensque volatile lumen.
Iamque piros spectare licet, capitataque poma;
Picta putes studio, dextra nisi tangere posses.
Sunt fuaues cerasi, sunt mollia fraga, palato
Dulcia, suntque nuces multae, quibus optima fors est.
Melapia hic carpis, carpis praecocia mala,
Et quae poma Cydon Cretaeis misit ab oris.
Ordine stant positae vites, quae munere largo
Innumeris turgent vuis. Hinc frondibus altis
Fagus opaca viret, peramica petentibus umbras.
Hinc quoque castaneas, hederas hinc serpere cernis,
Et cerasos, mirum est, alienis crescere ramis.
Enumerem reliquos fetus? Ast illa relinquo
Quaeis volupe est. Fessa viridis iam panditur herba,
Qua recubare iuuat, zephyrisque adsstantibus auram
Sentio; mordaces curae procul esse iubentur.
Post tergum tremulo trepidabat murmure riuus
Dulce sonans, lateque vndas per gramina fundens.
Interea calathis pueri mihi poma ferebant;

Illis dum vescor : sensus modulamine festo
 Exhilarabat auis, lepidis quae flexibus vrens
 Vocem mirifice vibrat. Sed somnia turbat
 Lux properans, gelidis simul aufugientibus vmbriis.
 Additur, ecce, fides; nec me citâ lufit imago.
 Hicque fauente dies Ioua distinctius offert,
 Somnus quae tacite mihi significauerat ante.
 Praemia qui gestas sudoris, amate Magister,
 Digna, magisterium; tibi dant pomaria nomen.
 Nomen & omen habes. Numen tibi largitur alnum
 Concessit dotes, quotquot natura recepit,
 Dotes, queis fulsit vix vmquam insignior alter.
 Te gremio Charites prima de matre cadentem
 Suscepere suo, fictum meliore metallo.
 Vix pedæ formabas gressus, quum multa doceri
 Poscis, & intrepide Musarum tecta salutas.
 O quod non studium, discendique igneus ardor
 Pectore semper erat! Me dicere plura volentem
 Deficiunt vires, Haec lux velut exitus acta
 Proponit nobis, qua quilibet omine fausto
 Acclamat, laurique tibi qua tempora cingunt.
 O studiosa cohors, castrae quae castra Mineruae
 Presse sectaris, pedibus properantibus adsis!
 Vos, quibus intererit viridi recrearier horto,
 Arboribus fructus pendentes carpite plenis.
 Hunc, Vir docte, Deus texto tibi sepiat hortum
 Hostibus in mediis, hunc fertilis irriget imber
 Augeat & fetus caelum bona cuncta ministrans,
 Iamque igitur laetare Deo, laetareque donis,
 Quae dedit alma manus. Iam felix omnia confer
 In commune bonum, plantando, rigando, putando;
 Infere, finge puros, cernent tua poma nepores

Elegi.

Academia Fridericiana.

C101000XXXIV.

Hesperias quando descendit Phoebus in undas,
 Et iuga defessis Hora resolvit equis :
 Subducunt reliquam nocturna crepuscula lucem,
 Et tandem mundum nox tegit, umbra tegit.
 Spargitur interea caelum splendentibus astris,
 Astris, quae noctes lampadis instar habent.
 Ignis is aethereus praebet noua lumina terrae,
 Ostenditque tibi, lasse viator, iter.
 Sidera quae condit, semper nox tristior illa est,
 Lumina qua caeli laeta videre licet.
 Quis neget in tenebris nos viuere, perdita verae
 Ex quo caelestis lucis imago fuit ?
 Hanc Academiae minuunt, ut sidera, noctem ;
 Tollere Iustitiae lumine Solis erit.
 Diuerso tamen ut stellae splendore coruscant :
 Sic Academias non decus ornat idem.
 Quantum inter flammam elucet luna minores,
 Quantum parua praecit sidera luce Leo :
 Tantum Academias inter iubar extulit omnes
 Laudanda hoc tenui *Fridericiana* modo.
 Fridericiana, tuo potius cantanda Maroni,
 Mantua, quam viles, rustica regna, boues.
 Nunc mihi, nunc elegis imposta haec pondera nostris,
 Pondera, & heroo vix toleranda pedi.
 Suscipiam tamen illa : licet non carmina digna
 Lumine cantarem, Fridericiana, tuo.
 Terrarum montes & siluas vabra tenebat,
 Alta quies homines, lumina fessa sopor.
 Lux oritur. Subito caelo *Sapientia* ab alto
 Descendit ; caelum nam *Sapientia* amat.
 Eminus adspiciens diffusa *Borussica* rura,
 Te petit & muros, *Marchica Roma*, tuos.

H

Non

Non qualis magnum, Suecos ut pelleret hostes,
 Quondam hortata patrem, Rex *Friderice*, tuum est;
 Non qualis tibi tela ferens ac aegida quondam
 Gallorum hostiles fundere fuisse opes:
 Sed qualis monuit *Carolus* cognomine *Magnum*,
 Primam in Teutonica conderet urbe scholam.
 Aut qualis iussit Francorum nomine clarum
 Condere Gymnasium Nestora; talis erat.
 Tali habitu, tali splendet Sapiencia vultu
 Principis ingreditur, regia recta, domum.
 Obstupuere omnes circum conclaue iacentes,
 In quo, qui petitur, Dux *Fridericus* erat.
 Illa, quis obstaret? penetralia Principis intrat.
 Territus ipse quidem est, illa sed ante torum.
 Pone metus, inquit, *Friderico* nate *Guilermo*,
 Magne heros, nam non, quod verearis, adest.
 Nominis, Elector *Friderice*, per aethera surgit
 Et venit ad superos gloria magna tui.
 Te canit Austriacus, Scythicus timet Ister eundem,
 Ac Euro nomen narrat uterque tuum.
 Clara paludosi celebrant tua facta Sicambri,
 Gallus in Hesperias sanguine scribit aquas.
 Sic tibi det plures victoria multa triumphos,
 Accedant sceptris sic noua sceptris tuis!
 Annue consiliis, ego sum Sapiencia, nostris;
 Obsequii merces, crede, perennis erit.
 Bella furunt, video doctas errare cohortes;
 His Academiae condito templa nouae.
 Vrbs iacet ad Salam, vbi quondam *Dobrebora* stuebat,
 Iamque fluit, Nomen dicitur vrbs *Halae*.
 Commodus hospitio locus est, illustreque asylum,
 Ingenuas artes quo tueamur, erit.
 Dixerat, ac abiens Sapiencia ad aethera scandit:
 Atque Academiam condidit ille nouam.
 Est noua & a multis superatur honore senectae;
 Quid refert? Cedunt saepe vetusta nouis.
 Degeneri laus est veteris quinquatria cerae
 Et numerare atavos dimidiosque patres?

Sic Academiis quis honor? Num sola vetustas?
 Floret, florebit Fridriciana noua.
 Est noua, sed perfecta tamen. Res mira videtur?
 Vera loquor. Testes Fridriciana dabit,
 Quaeris Theiologos, Medicos, Legumque magistros,
 Doctoresque Sophos? Fridriciana dabit.
 Theiologo quasi sunt oculi duo, Biblia dexter,
 Alter, quae tentat quaeque docenda facit.
 Heic, nisi stultus amor tenebrarum forte repugnet,
 Redditus ad visus aptus vterque videt.
 Sicut, vbi glacie rigidas Notus induit vndas,
 Calcari poterunt flumina, nulla bibi:
 Sic, nisi linguarum thoraca industria frangat,
 Sancta liber semper Biblia clausus erunt.
 Frangit Halae Euegeſis; & hinc mare reddit apertum;
 Nunc bibe, nunc facili da tua vela ſalo.
 Da tua vela; time nullas, pie nauta, procellas,
 Nam tibi Tiphys adest & Palinurus Halae.
 Mergere nectareo, nunquam ſaturande, profundo;
 Tantalus haud iſtis fallitur vilis aquis.
 Mergere, ſi qua fides. Quid glandes fruge, videbis,
 Quid diſtent puro flumina craſſa mero.
 Noſtrates oculum ſimul amare ſiniſtrum,
 Vrgendo, ſtudium cum pietate piſum.
 Dic, vbi, qui tali flagrant in Nomen amore?
 Dic, vbi, qui ſummum ſic colere Deum?
 Fridriciana habuit ſemper, quae gratia caeli!
 Theiologos doctos, Theiologosque pios.
 Inuida nulla moror ſtolidae mendacia linguae;
 Haec mea vera vider, qui vider eſſe diem.
 Nunc deſenſores Themidos, Iurisque peritos
 Narrarem, atque forent iura canenda mihi.
 Sunt autem mihi, iura recondita pandectarum,
 Nec Iuſtiniani Bibliotheca patet.
 Et fontes poenis compeſcere nescio, quique
 Ciuica pro trepidis arma ferenda reis.
 Veridicae hinc potius, Lector, iuſtiſſima Famae
 Iudicia heic liceat ſuppoſuiſſe meis.

Haec, quum Iustitiae primos aliquando patronos
 Iurat pro meritis enumerare suis:
 Primos Consultos Iuris narrabat Halenses;
 Hem quantum cathedrae splendor, honorque fori!
 Pergit & ad reliquos reliquarum deinde scholarum,
 Nec spoliat quemquam laudibus aequa suis.
 Interea Nostros montes situaeque loquuntur,
 Vnde fons fractum sic redeuntis iter.
 Credite, luctabar necquicquam, audire sequentes,
 Nostrorum vsque adeo nomen vbique sonat.
 Quare progrediens cantabo Machaonis artem;
 Ars mihi cur muto muta tacenda foret?
 Non satis est medico morbos bene noscere Halensi,
 Herbarum vires noscere, non satis est.
 Regnum animae reddit, cuius dum iussa capessit,
 Se satagit seruas applicuisse manus.
 Huc cygnos Larios, huc commigrasse Pelasgos,
 Fors non difficile est credere; vtrique prope.
 Narrabo miranda magis, Quae lingua Sabaeo,
 Aethiopi ac Arabi nota, docetur Halae.
 Nec Sophiae minus haec Academia gignit amicos,
 Quos etiam natos libera mater alit.
 Tu potes hic gaudere, cohors studiosa Sophorum
 Quae pia, quod tuto nunc licet ore loqui
 Lex academiis reliquas fere continet omnes;
 Dogmata vera quidem: sunt reticenda tamen.
 Magnus Aristoteles regno sceptroque potitur,
 Multaque vera, illo falsa docente, latent.
 Sic superat stellas ex omni parte minores,
 Et sic luce omnes Fridriciana praeit.
 Et veluti magnum sidus, Sol, splendet & ardet,
 Atque simul terras luce calere facit:
 Sic schola, quam canimus, radios emittit in orbem
 Illos ex terris quae videt, illa calet.
 Non solum calet. Et fructus iam protulit omnis.
 Protulit & fructus? Messis & vber adest.
 Fridriciana, tuos quis connumerare poeta
 Fructus, & numero sat celebrare potest?

Mira cano, sed vera cano tamen. Ite per orbem
 Et lustrate omnem, quae modo terra patet.
 Pergite per populos alio sub sole calentes;
 Ite per Eoos, ite per Hesperios.
 Per terram cuius praeterfluit vnda Duinae
 Frigora, quamque suo flumine Wolga riget.
 Quid? quod arenosi longas Gangetis ad oras,
 Si quis dicendis credere nolit, eat.
 Pascere pastores illic cernetis ovesque;
 Pabula sumserunt vnde, rogatis? *Hala!*
 Offenderis ibi multos, qui semina spargunt;
 Quaeritis vnde ferant ista? referrur: *Hala!*
 Pergite, messis erit flauescens obuia vobis,
 Et quae iam lectas arca cepit opes.
 Messores aderunt rari. Quaerentibus, vnde
 Falces accipiant, reicietur: *Hala!*
 Pacis praecones auditis laeta sonantes;
 Quaeritis, vnde tubas? Et resonabit: *Hala!*
 Agmina procedunt; arma & si quaeritis vnde,
 Vnde duces? semper percipietis: *Hala!*
 Nuper ego incertam vidi nutare bilancem
 Iustitiae, & dubia pondera lapsa manu:
 Sed confirmauit Iuris Consultus Halensis
 Cum manibus libram, mox ea certa stetit.
 Nuper ego innocuos vidi cum fontibus illam
 Coeco cumque malis ense ferire bonos;
 Sed nostri Iuris mox accurrere Periti:
 Infones abeunt, iudicat aequa reos.
 Nuper ego vidi crudeli falce merentem
 Cum senibus iuuenes & modo nata Necem.
 Nullus erit porro morbus medicabilis herbis?
 Dicebam; miseris non feret vllus opem?
 Dicebam. Hallensis praefecto fuit, ecce, Machaon!
 Subfedit rabies mortis, & aegra valent,
 Externas aliquando mihi peragrare videbar
 Terras; obstupui! Nam nouus orbis erat.
 Ipse mihi dixi: Saeclorum Stoicus ordo,
 De quo multa ferunt, forte volutus erit.

Apparet mihi Roma vetus, binarisque Corinthus,
 Cumque Mycenae, qui fuit Alba, cinis.
 Nomina quid numero centum numeranda diebus?
 Non ea materies temporis huius erit.
 Tot Thermas, Ianos vidi, Amphitheatra, Colossos,
 Balnea, Aquaeductus, Templâ, Sepulcra, Deos,
 Quot mirata diu tandem longaeua vetustas
 Esse facit, praeter nomina vana, nihil.
 Vt vidi! ut stupui! Numquam reditura fuissent
 In tam diffusum lumina missa mare!
 At mihi, nescio quis, quid opus sudoribus? inquit,
 Omnia commodius picta videbis Halae
 Aëris in campis pendentia Mausolea
 Vidi, regali splendidiore dōmo.
 At primo illa. Noto ingentem mirantia lapsum,
 Nec pes, quo staret quodlibet, vllus erat.
 Grande, tuus dum firma Sophus fundamina ponit,
 Auertuncavit, Triviciano, malum.
 Audiit haec Pietas, quae dixi, immo omnia vidit,
 Quum vidit, verbis plura precata tribus.
 Salve, docta domus, dicit; si quid pia possunt
 Vota, tui nunquam finis honoris erit.
 Hac sed lege: pio si nunquam pectore nostris
 Debita desistes addere tura focis.
 Et sic terrarum gemitis ex fontibus orbem
 Consperges vituo perpetuoque sale,

Amoris Monumentum

I. O. MARTINO BOLZIO,

Exsulum Salisburgensium in Coloniam Georgiae Americanam
 commigrantium vocato Pastori dicatum.

C1808CCXXXII.

Vidimus aethereum iaculari nuper Amorem,
 Et tenuit metam crebra sagitta suam.
 Quaeque facem flammamque tulit. Confedit in ignes,
 Adspirante Deo, mundus ubique sacros.
 Viritur Europae Domino gratissima tellus;
 Viritur, & variis aestuat illa focus.
 Teutones & Cimbri, Prussi, Fratresque Bohemi
 Tecum, non fucō pīste Britanne, calent.
 Quid caeli numero stellas modiosque Iosephi?
 Quid sobolem, sobolis diues Abrame, tuam?
 Non vicina loquar. Longos veniamus ad Indos,
 Iustitiae hos etiam feruere sole putes?
 Feruescunt. Penetrauit Amor, penetrauit ad Indos!
 Huc quoque sunt certa spicula missa manu.
 Quid Phaëthonteos toties torquesque, poetae
 Mendaces, celebrant carmina vestra' rogos?
 Huc oculos aduerte pios! Incendia caeli
 Specta, rite frui lumine quisquis amas.
 Vidit Amor, visoque suum non fallere cornu:
 Haec volui! Flammae, crescite, laetus ait.
 Crescite, laetus ait, veteremque absumite mundum,
 Nam mihi non mundus, ni flagret, ille placet.
 Crescite, ne Sodomae sit opus pluuiisque Gomorthae;
 Grator est Stygio sulphure vester odor,
 Crescite, & obductas forsā sorbere fauillas,
 Vt mundus tandem flamma sit vna verus.
 Quid tamen ille nouus? Non hoc calefiet ab igne?
 Frigebit templi portio quarta mei?

Ite citae, sequar, ipse praecibo, citae, ite, sagittae!
 Ite, volate, meas huc quoque ferte faces!
 Dixerat; & notam pharetram perit; haec placet, inquit;
 Haec placet; imposta est; mirritur; ecce volat!
 Ecce, volat! Plaususque pii, pia vota sequuntur,
 Estque boni nostro quicquid in orbe, fauet.
 Iustis miscemur studiis, Faustum atque bonum fit!
 Quale, quod omnipotens vult Pater, esse solet,
 Non sine iactura, nostroque dolore, fatemur,
 Repletura alium nostra lacuna locum est.
 I tamen, i, *Vir care Deo!* Non nostra, Iehouae
 Res agitur. Mistr, quem veneramur, Amor,
 I, praecunte Deo, facilemque per aua cursum
 Redder in offenso Lux, Via, Vita pedi,
 I, comitante Deo, fartus tectusque per vndas!
 Eruet e tumidis fluctibus ille suum,
 Eruet, optata tandem potieris arena,
 Grex tuus, vt perhibent, exsulis exsul erit,
 Nec tamen ex amplis magni Patris aedibus vniquam
 Exsul & extorris cum grege Pastor eris,
 Si brevis exsilii transierit hora, laborque:
 Ibitis ad patrias Tuque tuique domos.
 Nunc tamen incerea, precibus Deus annuet aequis,
 Contingas metam, missa sagitta, tuam!
 Tecum caelestes ignes, incendia tecum
 Per Cauros, medias perque trahantur aquas,
 Fallimur? an, caeli mutatis legibus, ortus
 Surgis ab Hesperiiis, Sol reuolure, plagis?
 Fallimur? an, roties qui vidit in aequore tingi,
 Aequore te nasci nunc vider oceanus?
 Euenero, Nouam sunt nasti crepuscula lucem;
 Hesperus incepit Lucifer esse nouus,
 Occiduae fugiunt tenebrae, fugit vmbra; diesque
 Infertur mundo, nocte cadente, nouo,
 Ergo sua adidui redeunt ad aratra coloni,
 Ad spelaea leo, tigris & vrsa redit,

Spina, & cum tribulis dominans paliurus acutus
 Verriitur, aeternis esca futura rogis.
 Optima inexpertae creduntur semina terrae,
 Non sine praeclaro foenore messis erit.
 Promittit largam bene culta Georgia messem,
 Expectatque avidis falcibus agricolas.
 Culmus maturis locuples procumbit aristis,
 Expertus facilem solis & imbris opem.
 Posceris ad laetos, *Bolsi*, tua regna, nouales;
 Ire nefas Domino nolle volente forer.
 Seu redeas, redeat grauis utraque palma maniplis:
 Seu maneat, tecum qui manet, ille Bonus.
 Jamque vale extremum tibi dicimus, & largitur
 Perfectorum vnus fons & origo. Vale!

In Obitum

IO. ANASTASII FREYLINGHAVSEN,

Viri de Ciuitate Dei immortaliter meriti,

MDCCCXXXIX.

Nunc exandati perdi metuente laboris
 Militiaeque operum mole solutus abis.
 Victor, Io! gaudemus abis, multoque triumpho
 Nobilis, & lauro tempora cinctus abis.
 O tibi quam dulcem pugnae peperere quietem,
 Fortunate Senex! Gaudia quanta tenes!
 Euge, triumphalis caput impedit, euge, corona,
 Et palmas, belli praemia, dextra capit.
 Membra, beate pater, circum tua fundit amictus
 Stellis splendidior, candidiorque nitue.
 Sancta tuus sanctae pes templa perambulat urbis,
 Auratum cuius fulgurat omne iarus,
 Coetibus infereris laerissimus, euge, piorum,
 Bigis quos niueis vexit ad astra Fides.

H 5

Nunc

Nunc das amplexus atque oscula diuidis illis,
 Hic tibi quos Christi iunxerat almus Amor.
Franckius vnus adest, & adest *Auronius* alter,
 Cernere te quorum gestit vierque diu.
Tertius accelerat Iustus *Breithauptius*, ecce,
 Illa triplex animæ portio cara tuæ.
 Semper amicitiam tecum hi coluere profundam,
 Quam nunc æternum perpetuare licet.
 Nunc ea amicitia est, qua nulla profundior vquam
 Hic culta, atque illic perpetuata fuit.
 O salue, felix pater, o saluete Beati,
 Queis nunc cum Iesu contigit esse suo!
 Et nos deuoti tanto viuamus Amori,
 Donec erit nobis omnibus vnus amor.

Ad

ALEXANDR. GOTTL. BAUMGARTENIVM,
 quam Meditationes suas de nonnullis ad Poema pertinentibus
 Halæ publice defenderet.
 E Museo Lipsiensi MDCCCXXXV.

Poscor & Aonios, quondam mea regna, relictos
 Scanfurus colles, iam nouus hospes ero.
 Poscor, & euigilar cita, quæ nutrimine demto
 Vatis in ingenio flamma sopita fuit.
 Poscor, & aethereo pia pectora percitus oestro,
 Ad sacra desuetam carmina verto lyram.
 Si vacat, exponam paucis, quæ caussa canendi,
 Quidque Heliconaidum suasit adire domos.
 Est locus, arboribus multis obscurus & umbra,
 Cum viridi nomen valle dedere rosæ.
 Non procul a Philyres, quam condidit Otto superbam,
 Suae virens istud distat ab vrbe nemus.
 Circuit id ripis sinuosus Elister amoenis,
 Vile Saxonis flumen Elister agris.

Et

Et vicina suis quercetq; fugacibus undis
 Amphryso minime Plissa secunda rigat.
 Tempe & Hamadryades haec custodire feruntur,
 Quarum olim Philyre portio pulcra fuit.
 Rider odorifera hic pictorq; copia florum;
 Grata Dea est civi, Lipsia, Flora tuo.
 Et quod praecipue miraberis, ordo viarum, est
 Quas crebro volupe est ire, redire pedes.
 Fallor? an Alcinoi nemota Hesperidumque sororum
 Hoc superant, Nisi plus, reor, ista ferunt.
 Hanc Helicon meam silvam colo, Phoebus in illa
 Semper adest, Nemorum vincta brachia Phoebus amat.
 Aestus erat, mediq; Titan absoluerat orbem,
 Umbraque per solitas meliuber inie vias.
 Ire iuvat, gelidos salus patet, frigus opacum
 Capto per visibiles, regna caenae;
 Confido tandem, patulae sub tegmine fagi,
 Et meditantis mentis vincula solvo, meae.
 Densus ibi soles ramus, defendit acutos
 Et supra quaeq; multa pendit quisq; caput.
 Vix conscripta mei dehinc, pagina prima pinacis,
 Venerant, indo, ili Graeca norante manu.
 Retroisum, ecce, mihi, quis nescio, vellicat aures;
 Respicio; atque addas, virgo, venusta, mihi.
 Haerebam dubius, quae sit? Certe est, Dea, dixi;
 Forsan & ex Dryadum est, vna puella, choro.
 Falleris, ipse mihi tamen; an Nymphasue Deasue,
 Christiadum tuos incoluisse putas?
 Non tulit illa diu dubitantem, &, sum, Dea, dixi,
 Et me *Mnemiosynea*, Atrica lingua vocat.
 Dixit, & acturum signavit in ore rubrem;
 Sermonemque graui voce secuta, suum, est.
 Tantane te tenet, o ingrâte, ignauia, nulla
 Ut Baugarteati, sit tibi cura tui?
 Musarum, quas Halla fouet, plausisse cohortes
 Et Paena iuvat, ter, cecinisse viro.
 Ter crepuere manus turbae, plausumque dederunt,
 Laericum, plausu rer, quoque dignus erat.

Et Sala caeruleis madidum caput extulit vndis,
 Et vtri gratans annuit ipsa suo.
 Vt veni, vt stupui doctum & venerabile pectus,
 Nec minor ingenio vis pietatis ei est.
 Est & ei Sophiae par fama & cura Iehouae,
 Ipsius ista mori nomen & illa vetat.
 Nunc demum tanto sibi praefide dia Poesis
 Redditur, & vultus induit, ecce, nouos.
 Hoc duce, tellis eris nobis, facile atque decorum est
 Ardua Gorgoneae rupis adire iuga.
 Hinc age, semper enim tibi iussa capeffere nostra
 Fas fuit, atque stilum verte, Richarde, tuum.
 Verte stilum, nam Castalias reuocaris ad vndas;
 Postulo tam laeta carmina laeta die,
 Finit, atque hilari vultu Dea deinde recessit,
 Eripuitque oculis seque gradumque meis.
 Nec mora. Iussa citus sequor, & Doctissime Fautor,
 Quae legis, haec verso carmina scribo stilo.
 Quae, precor, explicita, mea qua munuscula semper
 Acceptare soles, iam quoque fronte legas.
 Debeo plura quidem, fateor, sed munera magnis
 Ignoro meritis digna referre tuis.
 Gratulor ergo tibi, doctrinae praemia, lauros;
 Non laurus crines impedit vna tuos.
 Maximae enim tibi caelestis Sapientia curae est,
 Et Sala non paruum Palladis esse probat.
 Te prolaturum gemini pomperia regni,
 In cathedris, gaudet Eridiciana, suis.
 Fatidicas restor lauros, Deus annuit illis,
 Multiplicatque suo vota fauore mea.
 Ite, leues, nunc ire Elegi, saluete Magistrum,
 Et Baumgärtentii limen adite mei,
 Nota via est, & erit vobis data copia fandi,
 Dum faciles vobis porriget ille manus.
 Significate statim patris mittentis amorem,
 Haud licet esse satis significasse sciam.
 Si, quid agam, forsan quaeret: Te, dicite, siluas
 Atque Tuas laudes iam resonare docet.

Et

Et prius esse suis carituras piscibus vndas,
 Et iuga cani Haemi non habitura nives,
 Et montes prius adscensura haec flumina, iurat,
 Gratia quam meriti possit abesse Tui.

Ad

I O. H E N R. L Ü T G E R V M ,

Generum atque Collegam suum,

Hiemis commoda.

c10ccccxxvi.

Buccina laudis eris, mea musa, & putuere sparlam
 Admonitus tandem sollicitabo lyram.
 Mira cano multis, culpaque laudo; canendae
 Materiem laudi frigida Bruma dabit,
 Bellum inter ranas & mures lusit Homerus,
 Et quis musarum, nescio, praeco fuit.
 Atque illaudati laudes Bufiridis exstant;
 Laudes stultitiae, caluitiique legis,
 Virgilius culicem cantavit, Daemona Bruno,
 Pelignusque nucem; tu, Phauorine, febrint.
 Perfricuere asinum plures, placuitque moretum
 Laudare auctori nominis ambigui.
 Et crotaliftria ales tibi digna, iocose Morhosi,
 Visa est, quam caneres carmine iustifico.
 Aelurum, cecinit Zachariae Musa celebris,
 Muscipulamque Holdsworth, nobilis arte Brito.
 Quis nudantem ergo silvas nudabit honore?
 Laude sua Brumam quis celebrare vetat?
 Quis vetat alta iugi mirari dorfa nitentis,
 Attentaque niuis voluere mente globos?
 Nam Deus in terris pelagoque stupenda reliquit
 Sub glacie & fracta repperienda niue,
 Frigora faeuam querens quaeris fortassis amoenos,
 Colles, in viridi lilia quaeris agro.

Cum

Cum vento campos infectis frigora purgant,
 Velamenque niuis lilia tuta tegit.
 Intereaque gelu minuent penetrabile ligna;
 Ligna boni quantum donum hiemale Dei
 Arboris autumno rami dant pomæ feraci,
 Vmbraꝝ, vbi siccatos Sirius vrit agros.
 Frondescunt, ridentque tibi, si quando recurrit
 Et terras aperit veris amoena dies.
 Frigore consistant amnes, altaque laborer
 Silua niue, & rigeat iam capita alba nemus:
 Scinde, fœcæque trabes sudans, & largius igni
 Lignis impostis soluere disce gelu.
 Attamen vmbriferos hortos & gaudia veris,
 Quæ tibi Bruma negat, forte, Epicure, doles.
 Quid male sane doles? Hiemis quoque tempora læta,
 Quæque puto parui non faciendæ, dabunt.
 Vt iuuat igniuomis resupinum adfidere lignis,
 Albaque pugnantis cernere bella niuis!
 Diffugiunt, fugiuntque, cadunt, volitantque fauillæ,
 Surgunt, ascendant, conglomerantque manus.
 Confurgunt venti: pallentia tela pererrant
 Aethera, nosque petunt, sed minus, ecce, nocent.
 Confidunt venti: caelum sua tela resoluunt,
 Nix cadit in terras atra, sed alba iacet.
 Cernere vt aurigas trans leuia strata viarum
 Ocyus Euphrate deinde volare iuuat!
 Quos & equi gemitus & rincinnabula produnt,
 Ne sint a tacitis damna timenda prahis.
 Vt iuuat armatis trans marmora currere plantis,
 Et siccos per aquas ferre referre pedes!
 O formosæ puer, volucris cito dissecat auram;
 Ocyus hi fugiunt: Sic tua vita fugit.
 Si quis inaccessible Rhodopen vel scanderet Haemum,
 Indeque per vastos lumina ferret agros:
 Quæso, sub adpectum miracula quanta venirent?
 Heu mirum quantum, quæso, videret opus?
 Ceni stant montes, firmæ stant littore puppes,
 Siluæque, & tellus tota sepulta iacet.

Scilicet optata fruitur natura quiete,
 Laetior ut tandem rideat omnis ager.
 Et velut agricolis iam fractis membra labore:
 Sic & naturae est dulcis amica quies
 Tu tamen explicata meditabere fronte, quid inde
 Laudis hiems capiat, quantaque dona ferat.
 Non equidem inuideo, tua si tibi tempora rident
 Veris & aetatis; sed magis illa placent,
 Semper mecum habito, nec mens vaga cuncta pererrat,
 Maiorique Dei pectus amore calet.

AD

I. O. FRIDERICVM LORENZ,

Scholae Burgensis Rectorem,
 antea Gymn. Magdeb. Sub-Rectorem.

Poetarum & Historicorum latinorum lectio
 coniungenda.

Nescio, Pierides, varia dulcedine quam nos
 Ducitis, & studii quaeritis usque vices.
 Miscuit alternis Sophiae labor vitale dulci,
 Quodque hodierna fugit, crastina cura petit.
 Mox animum oblectant praeferunt monumenta virorum,
 Mox capimur studiis, Musa renella, tuis.
 Alternis fera bella ducum, pacataque rursus
 Tempora; & alternis sacra Poesis adest.
 Historia & varum solertia, iungite dextras,
 Alteraque alterius poscite subsidium.
 Omnia, quis nescit? non omnis diligit hora;
 Quisque suas cupimus defugimusque vices.
 Horridus Alcides num posset ferre laborem:
 Ni grauibus curis otia mixta forent?
 An pius Aeneas semper iactaret vndis:
 Ni lassum recreet deliciosa quies?

An Laërtiades per tot discrimina rerum
 Tendere : si ferret Lucifer omnis onus ?
 Iam rerum scriptor, qui grandia fata reuoluis ;
 Iam delassatis lecte poeta places.
 Crede mihi, *Lorenzi*, optant alterna Camenae,
 Et iuuat in pulcris artibus esse vices.
 Ordiam antiqua victricis origine Romae ;
 Romae, olim qua quid, dicite, maius erat ?
 Romae fata breui pingis mihi, *Rufe*, tabella ;
 Quam liber exiguus grandia gesta tenet !
Rufo noster eat comes *Eutropius* ; neque iungent
 Tam similes socios vincula pulcra duos.
Phaedrus adest. Numerum, *Phryx* alter, perfice ternum ;
 Per te bos loquitur, grus, leo, ceruus, aper.
 Tu mores hominum ficto effers ore ferarum ;
 Narrare Historici : fingere, *Phaedre*, tuum est.
 Iam facilem faciles legimus suauemque Nepotem :
 Mox nos oblectat *Timoleonis* honor ;
 Mox resonant laudes *Datamis*, rigidique *Catonis*,
 Vtque, *Conon*, hostes, vt, *Thrasibule*, fugas.
 Iustus *Aristides* placet, & placet *Atticus* ; angit
Hannibal *Ausonius* hostis iniquus agris.
 Tam dulces nobis elegos das, blande *Tibulle*,
 Carmina quam tua sunt plena, *Carulle* iocis.
 Carmina *Phoebicolis* tua sunt adamata, *Properti*,
 Haud eadem laus est, *Bilbilitane*, tuis.
 At veneranda magis *Prudenti* musa piorum
 Tot mortes, fidei nobile tollit opus.
 Quam tu nos fessos delinis, caste poeta !
 Quam mulces numeris pectora nostra tuis !
 Suaue, mari saeuo sanctum spectare laborem,
 Et te, *Lactantii*, teque, *Senere*, sequi.
 Vos tempestatum narratis turbida ; Christi
 Testibus ille probis clara tropea struit.
 Tempia Dei, cineresque pios, umbrasque beatas
 Linquimus ; ab sacris iam licet ire foras,
 Est suus externis etiam locus. Exsul ad axem
 Damnatus *Gericum* me quoque *Naso* mouet.

Pelignus vates nociturum lusit amorem ,
Et quod tentabat dicere , versus erat.
Is tecum , Caesar , iunctus lectusque placebit ;
Ingenio fuerat magnus vterque suo.
Vincere braccatum , Iuli , tibi contigit orbem ,
Nominæ qui falso regia iura tenes.
Et tibi , Naso miser , meditari turpia bella ,
Scribere qui poteras carmina digna magis.
Dux ille in bellis ardens , scriptorque politus ,
Cuius terruerunt arma stiliusque viros.
Hic Elegos duxit teneros , quæis tristitia fleuit
Fata , nec ingenii trux Gera demit opes.
Quis vocat in curas ? Excelsi Liviæ oris ,
Liviæ æternum nomen in historia.
Romule , te legimus Tarpeias condere turres ;
Iamque fugis patrios , dire Superbe , lares.
Discimus , Alpinos Poenum transcendere saltus ,
Nubibus vt turmas exsiluisse putes.
Tu non solus eris , Patauinae gloria gentis ,
Deliciae nostræ non , Tite , solus eris.
Carmina grandisoni quis spernat docta Maronis ?
Et Maro delicii pars , Maro noster erit.
Sublimes fundis numeros , Andine poeta ;
Vt nitidam Suadam Liviæ altus habet.
Tityrus in filius recubet , subigatque colonus
Arua , modusque canat grandior arma viri.
Tityrus at sileat , requiescat pasta capella ,
Compescas ventos , Aeole saeue , tuos.
Liviæ alternum studium sibi poscit , & æquo
Incedit gressu , nec tua iura timer.
Ergo mihi curæ , dilectique estis vterque
Dum viuamque eritis tu , Tite , tuque , Maro.
Nunc Taciti veniat , nunc docti lectio Flacci ;
Quam prudens ille , hic tam numerosus erit.
Ille docet fraudes atularum , hic pollice gnaro
Pindaricæ tetigit fila canora lyrae.
Voluimus illius tot fida voluamina rerum ,
Quæis pinxit mores ingeniosa manus.

Voluimus & bellas, quas lusit Horatius, odas;
 Esse nec alteruter maior in arte queat.
 Quam trahit interpretis naturae, Plinius ille,
 Vesuvii forptus faucibus igniuomi!
 Describit pisces, volucres, animantia, gemmas,
 Et maria, & lapides, sidus & omne poli.
 Vt varia est natura, vt sese vertit in omnes
 Formas: sic variat Plinius ingenium.
 Nec minor arte venis, rerum studiose Lucreti,
 Tu Epicurei gloria magna chori.
 Carmine sublimi tradis mirabile dogma,
 Hortorum in latebris quod tulit ille senex.
 Aethereos signat doctus Manilius ignes
 Et rutuli caeli sidera clara notat.
 Nec vos, augusti qui scribitis acta palati,
 Vel legisse piger, vel memorasse pudet.
 Sic vicibus mutatur opus. Sic aequora puppis
 Non eadem fulcat. Sic variatque Ceres.
 Sic fecundus ager non solas procreat herbas,
 Nec ridens hortus gramina sola parit.
 Non omnis Baccho, non turget frondibus omnis
 Tellus. Alternis garrula ludit auis.
 Acer equus sic non vna decurrit arena:
 Sic in deliciis non liber vnus erit.
 Ergo, vt rite facis, posthac quoque, dulcis Amice,
 Quaeso, legas vates; & lege facta virum.

Epithalamium

Nuptiis Iurisconsulti sacrum.

Enge! Nefastus adest, per quem tria verba silentur;
 Iustitium querulo dicite molle foro.
 Garrula rottra tacent, caussis linguisque fauetur,
 Nec locus est titulis, Iustiniane, tuis.
 Est procul his Altraea sacris, agit otia, tantum
 Nunc Paphiae sola lege licebit agi.

Otia Pallas agit ; blandos , sua iura , Cythere
Eloquitur titulos , basia , furta , dolos.
En metamorphosin ! Nirens elephante tribunal
Occupat ; insolito fella decorz niret.
Sic Themidi placuit ; cupiunt alterna Deaeque ,
Cyprida pro concha fella curulis habet.
Illa sedet. Vestis rutilat de murice limbus ,
Tempora non oleis , est redimita rosis.
Subdidit Idalius mulcenti colla sinistrae ,
Quae terit ambrosias irrequieta genas.
Mille ioci circum , iustus , risusque , salesque ,
Murmura , poppyfimi , blanditiaeque volant.
Insultusque leues tentant ac femina belli ,
Ora per atque sinus feruidus ille ruit.
Non tuba , non lituus acuunt in praelia vires ,
Sed gemitu atque ictu luminis illa ciet.
Ipsa Venus gratos ridet taciturna tumultus
Et facilis , verso vertice , furta probat.
Tum canones pandit , titulos & iura recludit
Sponse , tibi gratans & tibi , Spona torum.
Iam Veneri , sic verba fluunt , aduertere mentes ;
Hic mihi fastus erit , nunc tria verba loquar.
Vix iuit Themidos circum tua tempora laurus ,
Ex ista titulus creuit honorque nouus.
Non minus a nobis cape iam munus decusque ;
Coniugis eximium , do tibi , nomen habe !
Maeste nouo titulo , tibi quum pulcherrima detur ;
Illa patris titulum prole secunda dabit.
Pergitur , & nati natis nascuntur ab illis ;
Hinc & aui & proau nomina blanda feres.
Do tibi delicias vitae , do gaudia noctis ;
Qualia ? Sunt thalami ; non loquor , ipse scies.
Si tibi difficiles foles dent forte coloni :
Taedia , quod tibi do , dulce malagma fugat.
Vtere. Blandiloquae fastidia ponit in vlnis
Iuppiter & tumulat coniugis ipse sinu.
Tyndaris , Idaeo data , me quoque iudice , coniu
Exsoluit curis saepe faceta virum.

Spirantes oculi , per lactea colla nigellae ,
 Do decus hoc rarum , gloria prima , comae.
 Pandoram tibi do , sed & hanc sine fraude , sed illam ,
 Munera quae cupido pandat aperta viro.
 Do tamen , vt tu des. Haec sunt mea iura , sed ipsa
 Praemia quum repero , non onerosa peto.
 Dico , sis miles nostris non segnus in armis ;
 Haec est prima nouis lex in amore toris.
 Hac mercede dedi. Nostris non otia regnis
 Esse volo. Procul hinc , qui volet esse piger !
 Vendicat ipse dies sibi munia , vendicat & nox ,
 Penasque sunt tabulis vtraque scripra suis.
 Illa peracta placent , decies repetita placebunt ,
 Et iuuat in gyros vsque rotatus amor.
 Otia corrumpunt , creber labor actus in orbem
 Exercet vires , perficit atque probat.
 Hic habet officium (te addico laboribus istis)
 Os oculusque suum , desque manusque suum ,
 Addico spondae patulis immergier vnus ,
 Quae tepido nectant pectus vtrumque toro.
 Illa tibi blandis alludet mitis ocellis ,
 Sine per obliquum , seu per aperta petat.
 Tum tuus & pariter flammam ignesque refundat ;
 Obuia lux luci fortior inde redit.
 Basia non cessent , roseis addico labellis ,
 Quicquid & arcani foederis esse putes.
 Nuptula tota suum totum te postular , illa est
 Vt data tota tibi , te quoque redde , volo.
 Ite , elegi molles , istis applaudite caedis ,
 Et bona nunc spondis dicite verba nouis.
 Quis vestro iam non inter licet esse poetae ;
 Ergo suam vobis tradidit ille vicem.
 Quid dubitas ? Propera ! Votis accingere ! Saep:
 Namque vicem domini , laeta Thalia , geris.
 Ne timeas ; non sunt ea limina clausa Camenis ;
 Ille dabit faciles , vel dabit Illa manus.
 Haud mora ! Perge viam , gratanti accede coronae ,
 Dic Spondis : Dominus prospera quaeque vouet.

Ignibus acclamat Felix Faustumque sacratis,
 Multaque pro vestra poela salure bibit.
 Vel si secretum rapiat velamen amantes:
 Insequere, & filuas blandula subde foco.
 Vel sedet, & Sponsae circumdat colla lacertis:
 Sic coeant semper brachia vestra, voue.
 Vel roseo tollit resonans libamen ab ore:
 Hoc pluat aeterno, dic, Venus imbre tibi.
 Vel si forte stupeat peramicis morsus ocellis:
 Hem! dic, perpetuo sint in amore duces!
 Dic, alterna vigent; nimis bellator in armis.
 Ni reparet vires, deficit ante diem.
 Concidit Alcides, Pylis tibi fortis in annis:
 In thalamo regnet visque vigorque tuo!

A d A m i c u m .

c l o c l c c x x x i v .

Sic igitur sacras voluisti linquere Musas?
 Teque iuuat studium deseruisse prius?
 Et tibi jam tanti est, artes addiscere muras,
 Auxiliumque aegris quomodo ferre queas?
 Scilicet herbiferi laetissima tempora veris
 Quum redeunt, & agris gramina grata virent:
 Tu nunc diffusis herbas, lecturus in aruis,
 Tu nunc fasciculos compositurus eris?
 Nunc tibi vis florum est & cognoscenda potestas,
 Et qui Paeoniis vsibus aptus erit?
 Sic tibi tantus amor, medicorum voluere scripta,
 Et Coi doctos Harpocratisque libros?
 Quis te scaeuus agit furor, & quo coeca voluptas
 Teque animumque tuum nemine agente trahit?
 Nunc nimium cupidus concides mortua membra?
 Nunc erit adspectu matula digna tuo?

Corporis internam nocendi tanta cupido est
 Structuram, atque iubens tanta pericla subis?
 Siste pedem! Valeant Podalirius atque Melampus!
 Ad reiecta redi Biblia, Marce, redi!
 Felix quem faciunt aliena pericula sanum!
 Marce, redi! Felix, suadet amicus, eris.
 Me iuuat in studiis illis consumere vitam,
 Queis dignis semper gloria prima fuit.
 Sed tamen ausus eram, Galeni discere magnas
 Sectarique artes,, mors tua pestis atrox,
 Iam mutatus erat cultus; gladiusque nouatus,
 Sumserat ac herbam victor Apollo meam.
 Sed Dea sancta piis habitans in mentibus, aegra
 Cui castique Deae debita sacra ferunt;
 Et cui tura precum, praestantia tura, litantur,
 Eusebiam dicunt, obtulit ora mihi.
 Obtulit, & nostrae vitae indignata labores,
 Edidit hos nobis ore minante sonos:
 Ergo, Care, pius potuisti linqere coetus,
 Templumque imprudens deseris ergo meum?
 Imburus puer, & iuuenis nutritus in illo es;
 Nec minor, ipse scies, femine fructus erat.
 Iamque coronabant virides tua tempora frondes,
 Maioremque gradum nactus honoris eras.
 Quae nunc causa mouet, medicorum ve castra sequaris,
 Transfuga? Discrimen non leue, crede, subis.
 Eligis incertas artes pariterque molestas;
 Quaeso, quid in mutis veilitatis erit?
 Ast multos, dices, ars haec morti eripit aegros;
 Plura tamen gelida corpora condit humo.
 Mentem igitur mutes, omnes hortantur amici,
 Suadet vterque parens, suadeo amica tibi.
 Tempus erit forsân, bene quum non omnia cedant,
 Te pigeat vitae consilii que tui.
 His ego commotus verbis ea signa reliqui,
 Impletumque alio pectus amore meum est.
 Atque iterum flagrans veteres amplexus amicos,
 Illorumque mihi gratia certa manet.

At tu , quandoquidem mutae sic impetus artis
Urget , & a stadio non reuocandus eris :
I modo , Marce , cito , quo te vocat illa libido ,
Pruritusque tuus ! Doctor at inde redi.

E c h o .

Clamabam in filius , quid sit formosa iuuentus ?
Audiit haec Echo garrula ; *Ventus* , ait.

A d L i b r u m s u u m .

Ohe , libelle , iam fatis !
Ad ymblicos venimus.
Tu quaeris ire protenus.
Procedis , & summa nequis
Scheda teneri , res quasi
Tibi peracta non foret ,
Quae iam tamen , ni fallimur ,
Prima est peracta pagina.
Qui te legit , iam deficit ,
Et conquerens , & oscitans
Fessus legendo desinit ;
Librariusque clamitat :
Ohe , Libelle , iam fatis !

At the ... of ...
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

Cl 3394

VD18

ULB Halle
003 927 709

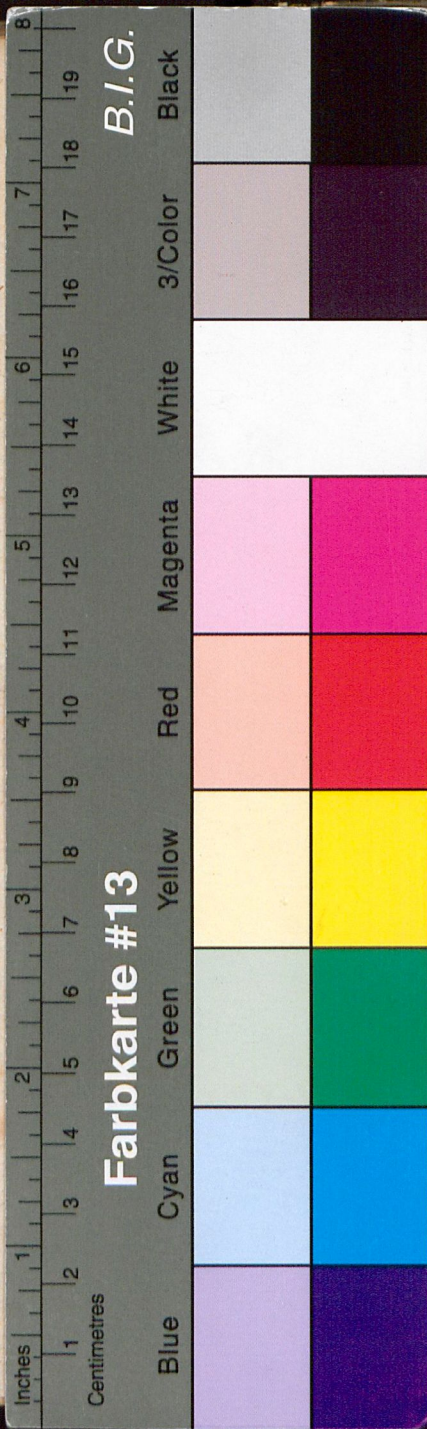
3

mc.

B.I.G.

Farbkarte #13

SILVVLA
 DEMATVM
 LATINORVM

CASP. REICHARDI,
 ET RECT. GYMNAS. MAGDEB.

Si recreat Poeta,
 Simulque profit idem:
 Meretur omne punctum.

HALAE,
 YPIS IO. HENR. HESSII.

